

3/1/50.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ నెవ్వంబరు నెల 9-వ తేది గురువారము

No 137

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనంపత్తర భాద్రపదమాస శుద్ధ ద్విత్వీయ.

సంచిక ౧౩౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతావస్త్రాలు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, నాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్టుబోగొట్టును
బొంతుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివిధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

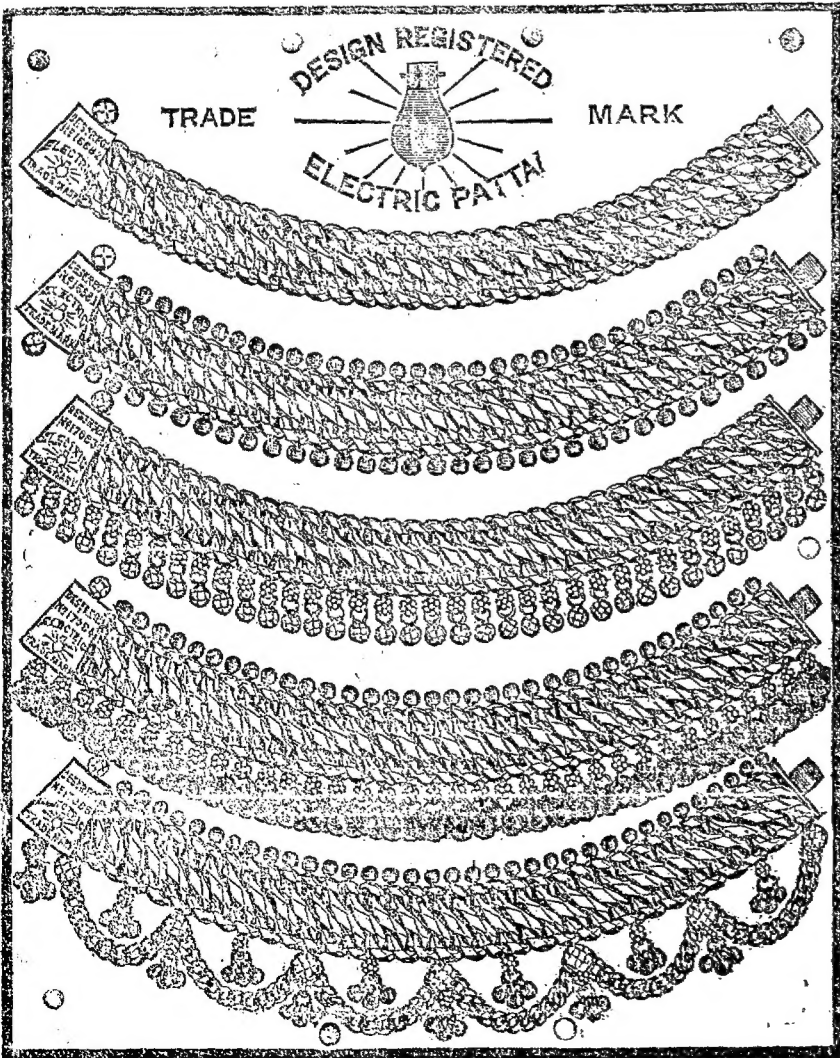
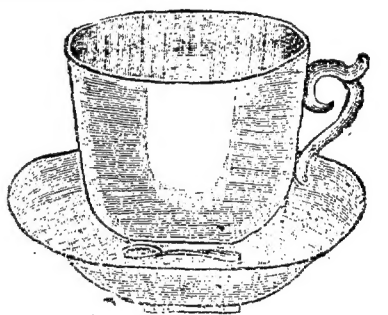
(3)

మాకాతాదారులకు అనేక సదుపాయములు గలవు

వాణిజ్య నియమాలను సీమచెండి, మేలైన పుష్కరాగములు, మొదటికరము పట్టకెంపులు, కుచ్చికెంపులు
మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాశీమాలలు, మెడచెయ్యులు, బిడ్డ్యాములు వంకీలు, నాగవత్తులు, మట్ల
మొగ్గలు, జడబిళ్లలు, లోలాకులు, తోడులు, చంపనరలు, కెంపుఅడ్డీగలు, ఉంగరములు, అంటుపోగులు, బేసరులు,
బులాకులు, పట్టుగొలుగులు, చుట్టుగొలుగులు, మిరియాలగొలుగులు, కంచములు, గిన్నెలు, ఉద్దరిట్టిలు, పలువిధవేడుక
సామానాలు యివి, యివి యననేల ముక్కుబుడక మొదలు చంద్రహారమువరకు అన్నిరకముల సామానాలు మావద్ద
సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన వెంటనే తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మా నమస్కరమును పరిశీలింపుడు.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు నెం 25,
చైనాబజార్లోడ్డు, మద్రాసు.

“ఎలెక్ట్రిక్”
పట్టెగొలుసులు

మొదటి రకము
వెండికి గ్యారంటీ

పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు
చేయబడినది. ప్రేడు మార్కు
రిజిస్టరు అయినది. 2568

ఆర్డరులపై ని గొలుసులు
వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము.
కాళ్లకొలయు ఎంతతూనిక
వెండితో గొలుసు చేయవలసి
నదియు వ్రాయించ కోరెదము.
వెండికి నానాటి ధరల చార్జీ
చేయదుము. జత 1-కి మజూరి:
పెద్దనైజా. చిన్ననైజా
నెం. 1 రు 6 రు 4
నెం. 2 " 7 " 5
నెం. 3 " 8 " 6
నెం. 4 " 6 " 6
నెం. 5 " 9 " 7

పోల్ వజెంటు:- నారా

యణ దాస్ పీట్టి

191. చైనాబజారు, రోడ్,
మదరాసు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:-
Imperial Telegraph College, Delhi

ప్రారణ గీతావళి

ఉపనిషత్తులు, భగవద్గీతలు మున్నగువాటినుంచి గాంధీ
మహాత్మునిచే కేంద్రీకరించబడిన వాటిని తాత్పర్యసహితముగ
ఆంధ్రీకరింపబడియున్నది. వెల 0-5-0 లు తపాలాద్వారమున పం
పిన పంపబడును. 4 బుక్కులకుతక్కువగా వి.పి. చేయబడవు.
3051 ఆంధ్రబుక్కుడిపో-నిడదవోలు.

వసుమతి

2684

గ్రంథకర్త శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు
వసుమతి సాంఘిక, సాంసారి కానర్థములను వివరించు
చక్కని సాంఘికనవల. ఆంధ్రయువకుల తుమాసంపత్తిని పత్తి
నురాగమును వెల్లడించుటలో దీనికి తుల్యముగు నవల యాంధ్ర
భాషాయందులేదు. విద్యార్థులచే ప్రశంసించబడి, పెక్కుబుక్కు-
కమిటీవారిచే సమ్రాపుడు చేయబడియున్న తపోకాలలలో పత
నీయగ్రంథముగా నిర్ణయంపబడుచున్నది. పాపాల హృదయ
లను నైతము కరగించు వసుమతి కష్టగాథ నాంధ్ర శ్రీపురుష
తెల్లరు తప్పక చదివి సానుభూతిని జూపుదురుగాక, డిమిటైజా
169 పుటలు వెల రు. 1-0-0
విలాసము, మేనేజరు, సరస్వతిప్రెస్, గుంటూరు.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక

(స్వకీయ విలేఖరి)

అ. బెక్కాపాటిపాడు

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 8:— 16-8-26 తేదీన తూర్పు గోదావరి జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక జరిగెను. అందు బో కల గోవిందరావు నాయకుడు బి. ఎ. వి. ఎల్. గారును (2) డి. బి. కొమ్మరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయకుగారును ఆభ్యర్థులుగా నుండిరి. అందు మొదటివారు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడినట్లు డిక్లేర్ చేయబడిరి. గెజటు నోటిఫికేషన్ అయినది. ఆయన ప్రెసిడెంటు చార్జి పుచ్చుకొని పునవారించు చున్నారు. 31-8-26 తేదీన కాకినాడ సర్పాండ్రు కేటు జడ్జి కోర్టులో యీ (1), (2) ఆభ్యర్థులను రెస్పాండెంటుగా చేర్చి జిల్లా బోర్డు మెంబరు కోట కుబ్జారావు నాయకుగారు అడ్వకేట్ పిటిమ ను బాఖలు చేసిరి. మొదటి రెస్పాండెంటు ఎన్నిక చెల్లరాదని తీర్పు చేయవలసినదని కోరిరి.

పిటిమనులో చెప్పబడిన వానిని యీక్రింద వివరించినా ము:—

కొండలు స్వరాజ్య సభ్యులును, మహ్మద్ అమీన్ సా హేజ్ బహద్రులు అను నొక మహమ్మదీయుడును జిల్లా బోర్డులో యితరులు కాకుండ సభ్యులుగా నుండిరి. లోకల్ బోర్డు జ్యూ రిస్టికల్ కోర్టు నున్న లోకల్ ఏరియాను ఆనరరీ ఫస్టు క్లాసు మేజిస్ట్రేటుగా అమీన్ సాహేబు బహద్రులు నియమింపబడిరి. 20-7-26 తేదీ గల ఫోర్టై నెంటు జార్జి కేటులో నె 540 రు నోటిఫికేషన్ గా యీ యుద్వోగనియమకము ప్రచురింపబడె ను. ఆయుద్వోగిత్యా, 16-8-26 తేదీ మీటింగున పూర్వము రెండవ ఫాలు తన మేజిస్ట్రేటు పదవిని నిర్వర్తించెను.

ప్రెజెప్టుబడిన పురుషుడు జిల్లా బోర్డు నియోజిత సభ్యుడు. (1) రెస్పాండెంటు మామగారయిన అప్పటి జిల్లా బోర్డు ప్రెసి డెంటు సిఫార్సులముగా ఆయన సభ్యుడుగా నియోజింప బడిరి. (2) రెస్పాండెంటుకు ఆయన మామగారికిన్ని చాల కాలమునుండి ముఖ్య స్నేహితుడు, వారి మాలమునకే యీ స భ్యుడు (1) రెస్పాండెంటు ఆభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకే, ఆ యనకు వోటు చేయుటకే ఎన్నికలలో పాల్గొనెను.

ఆయన పదవి గెజటు చేయవలసిందేనని, లోకల్ బోర్డు ఆర్డరు-న సెక్రెటరీయమున ప్రెజెప్టుబడిన పురుషుడు జిల్లా బోర్డు సభ్యులను అంతరించినది. (1) రెస్పాండెంటును ఆయన మామ గారున్న హైకోర్టునకు, రెండవవారు చాల కాలమునుండి హై కోర్టు వకీలుగా నున్నారు. ప్రెజెప్టుబడిన సభ్యునికి సభ్యత్వాన్ని త తనట్లు వారికి బాగా తెలియును. అయినప్పటికి మొదటి రె స్పాండెంటు ఆధిశంఖ్యాకమైన సభ్యులను పొందునట్లుగా ప్ర్యాయమైన ఉద్దేశ్యముతో ప్రాధుర్యంబుగా దీనికి వోట్లడి చేసిరి. ఆవోటురు ఇంకను ఇతిరవిషయములకు లోకై తాననర్హు డైనప్పటికిని నోటు ఎక్కర్ వైజ్ చేసెను. పిటిమనోనకు అన ర్న తిసంగతి ఈమధ్యవరకుగాని తెలియలేదు.

ప్రెజెప్టుబడిన పెద్దమనిషి తనవోటును సరిగా నుర్తించ లేదనియు, అసంగతిని పెద్దమనుష్యుల యెదుట ఒప్పుకొనెనని యు పిటిమనోనకు ధ్రువము తెలియబరుపబడెను. ఆభ్యర్థి పే రునకు సరిగా క్రిందుగాను నుర్తపెట్టవలసిన ధ్యమునకు అవకల గాను ఆయన నుర్తకేసినట్లు కనుపించుచున్నది. అందువల్ల ఆ యనవోటు ఆయన అనర్హతనుబట్టియు అనుదిశముగా నుర్తించుటనుబట్టియు చెల్లబడదు.

మరియొక సభ్యుడు, మొదటి రెస్పాండెంటుకు వోటుకే సిన అయిన, తన కోటును సరిగా నుర్తించలేదనియు, నుర్తించన లను ధ్యమునందు నుర్తించలేదనియు పిటిమనరుకు తెలియదు న్నది. ఆభ్యునకును వాని ననుసరించి వ్రాయబడిన రూల్సునకును ఒక్కనందున ఆవోటుగూడ చెల్లబడదు

స్వరాజ్య సభ్యులకు వాదనములు

ఈక్రింద వివరింపబడినవిలాగా బోర్డు స్వరాజ్య సభ్యుల తో ఆకా ప్ర్యాయమైట్టియు రూప్యమైట్టియు కాంక్షేస్టు మొదటి రెస్పాండెంటు చేసికొని వారిని తనకు వోటునిచ్చుట్లు ప్రోత్సహించు పని పిటిమనరునకు తెలియుచున్నది. అది నిజ మని నమ్ముచున్నాడు. తనవోట్లకు ప్రతిఫలముగా, కాంక్షే ప్రకారము, ఇతిరసంగతులు కాకుండ, మొదటి రెస్పాండెంటు ఈక్రింది విధముగ సమర్థించెను.

మీ కు తెలియునా?

మామూలుగా వాడబడుచున్న నెయ్యి చాలావైయుము, గాన కొందరుమాత్రమే దానిని వాడుచున్నారని మీకు తెలియునా?

ఎందుచేత ననగా దానియొక్క ధర చాల ఎక్కువ, మరియు దానివలన గలుగు పుష్టి అతిస్వల్పము. గాన మామూలు నెయ్యిని వాడుటవలన మీకు ఖర్చు ఎక్కువ, ఆరోగ్యము తక్కువ.

మామూలు నెయ్యికంటె కొకొజెమ్ (Cocogem) వంటకు చాల మేలైనది. మిక్కిలి సరసము; అహారమునకు మంచి రుచిని, ఎక్కువ పుష్టిని గలిగించు నని మీకు తెలి యునా?

వంటపనులకు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదనియు, 100-కి 100 పూర్తిగా శాఖములతో శీయా రుచేయబడిన దని పూచీ నియ్యబడును. అందుచేతనే మీరు కొకొజెమ్ తో (Cocogem) వంటచేయవలెను.

నేటినుండియే కొకొజెమ్ తో వంటచేయుడు

ప్ర. నెం. 2852

కొన్ని మానవులనుండి మొదటి రెస్పాండెంటు రాబో వు మద్రాస్ కాననసభా ఎన్నికలకు పని జేయుచుండెను. ఆ ఎన్నికలలో స్వరాజ్య అభ్యర్థులతో పోటీపడకుండుట. (2) సదరు ఎన్నికలలో జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నున్న తన పద విని పలుకుబడిని స్వరాజ్య సభాపార్టీ కనుకూలముగా వినియోగిం చుట. (3) రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డులోని తన సభ్యత్వ స్థానమునందు జిల్లా కాలెగ్రేషన్ కమిటీవారిచేత ఎన్నుకొనబడిన మనిషిని నియోజించుట. (4) తనకు ఎన్నికైనందువల్ల కలిగే తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఖాళీస్థానపు ఎన్నికలలో జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు, తాలూకా బోర్డు ఎక్స్ ప్రెసిడెంటుగా నున్న తన పలుకుబడిని పోజిషన్ ను స్వరాజ్య అభ్యర్థికి విని యోగించి ఆతనికి నియోజిత సభ్యులయొక్కయు ఇతరుల యొ క్కయు వోట్లను సంపాదించుట.

స్వరాజ్య సభ్యులు స్వచ్ఛగా చేసికొనే ఎన్నికహక్కు తో మొదటి రెస్పాండెంటు ఈ ప్రకారముగా (వాలంటరీగా) ఇచ్చాపూర్వకముగా జోక్యము తీసికొని అట్టి జోక్యమువలన సంపాదించబడిన వోట్ల సహాయముతో తన ఎన్నికను సంపాదిం చుకొనెను. మొదటి రెస్పాండెంటునకు స్వరాజ్య సభ్యులు రి కార్డు చేసిన వోట్లు, వైన వివరింపబడిన తగినట్టి పలుకుబడిని వి నియోగించుటవల్ల అవి ఆ ప్రకారము వచ్చెను గనుక, చెల్లవు (ఇన్ వేలీడ్ అరును) మరియు ఆయన వారికి చేసిన వాగ్దానము లు తన పక్షమున ఎన్నిక హక్కును వినియోగించుటకు వారిని ప్రోత్సహించు నుద్దేశ్యముతో ఇవ్వబడిన ఇల్లిగల్ గ్రేటుఫిక్ షన్ గా తేలెను. సదరు కాంక్షేప్ట పబ్లిక్ పోలిసికి విరుద్ధము. దాని మూలమున వచ్చిన వోట్లు చట్టప్రకారము ఇంకను ఇన్ వేలీడ్ అరును.

ఎన్నిక ప్రారంభమైన కొంతకాలమువరకు తేలికయొక్క రహ స్యమును ఉంచలేదు. ఇట్టి విధానమువలన బయటివారు వోట్ల ను నుర్తించుటకు సులభముగా చూడగల్గుచున్నారని చెప్పదు సభ్యులలో కొందరు అభ్యంతర పెట్టిరి. అప్పుడే ఆఫీసును పూ ర్తిగ మరుగుపరచి ప్రిసైడింగ్ ఆఫీసరు చేల్స్ రహస్యమును కాపాడెను.

ఇద్దరు రెస్పాండెంటులకు చెరి 17 వోట్లను సమానము గా రెక్క కనబడినప్పుడు ప్రిసైడింగ్ ఆఫీసరు లాట్టుకేసి ఎ లెక్షను ఫలితమును వాక్రుచ్చెను. ఆయన వల్లినవిధానమును రూ ల్సు అంగీకరింపవు. లాట్టుకు చేయుటకు రూల్సువల్ల ఆయనకు అధికారము లేనప్పుడు ఆయన క్రొత్త ఎన్నికకు ఉత్తరువుచేసి యుండవలసినది.

వైన చెప్పబడిన కారణము, పరిస్థితులవలన మొదట రె స్పాండెంటు ఎన్నిక వాయిడ్ అయ్యెను. కాబట్టి అనర్హుడైన సభ్యునియొక్కయు ఇట్టప్రకారము వోటును నుర్తించని మరి యొక సభ్యునియొక్కయు వోట్లను అయ్యుక్తముగ పొందినందు వలన ఎలెక్షను ఫలితము మెరేరియం గా ఎఫ్ డ్ అయ్యెను. మొదటి రెస్పాండెంటు యుక్తరీతిని ఎన్నుకొనబడినది ప్రిసై డింగ్ ఆఫీసరు వాక్రుచ్చునందు నుండవలసినది.

పిటిమన్ లో చెప్పబడ్డ కారణములవల్ల మొదటి రెస్పాం డెంటు ఎలెక్షన్ చెల్లదు అనియు రెండవ రెస్పాండెంటు జిల్లా

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

రామ్మడు రాజాగారు:— నేడు శాసనసభలో హిం దూ ధర్మదాయములబోర్డునుగూర్చి కొన్ని వివరము లడిగిన పిమ్మ టు బ్రస్టీలవద్దనుండి యెంతద్రవ్యము బోర్డు ఖర్చులగూర్చి రాబ ట్టిరి? ప్రభుత్వమునా రెంతుయిచ్చిరి? ఎన్నికేసులలో బోర్డువారు జోక్యము కలుగజేసికొనిరి? అని ప్రశ్నించిరి.

ఉ:— 1926 ఆగస్టు 1 వ తేదీ వరకి బ్రస్టీలవద్దనుండి రూ 44,170 వసూలుజేయబడెను. ప్రభుత్వము బోర్డు ఖర్చుల క్రింద రూ 1.65 లక్షలు ఖాతుపరచిరి. బోర్డువారు యిప్ప టికి నాల్గు కేసులలో పాల్గొనిరి.

ప్ర:— మున్నుకూడి మతాధిపతిగ వి నిబంధన ప్రకా రము ప్రభుత్వోద్యోగిని నియమించిరి? ఉ:— సదరు మత మునకు మతాధిపతిగ నెవరి నియమింపలేదు. దీర్ఘ సెలవునందున్న యొక గవర్న మెంటుఉద్యోగిని చట్టములో 14 వ సెక్షను ప్రకారము మతముయొక్క వారసత్వపుహక్కు గల బ్రస్టీ పరులను తాత్కాలికముగ నిర్వహింప నియమించిరి.

బోర్డువారు జేయుచున్న విచారణ ముగియువరకే ఆత డుండును. మునుపారు హైకోర్టులో కేసు జేయుటచే ప్రెజ్డ రు అమలు జరుపలేదు.

* * * స్థానిక సంఘముల ఎన్నిక తగవులగూర్చి కొన్ని జిల్లాలలో కేసులను సెలవతరబడి విచారణజేయకుండ ఆలశ్యము జేయు చున్నారని తెలియునా? ఆ విషయమై ఏమి నిశ్చయించిరి? ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ విచారణ కోర్టులను నియమించు రా? యని బి. రామచంద్ర రెడ్డిగారు ప్రశ్నింపగ, ఆ విషయమై తెలియరాలేదు. ఇంకను ఆలోచించు చున్నారు అని ప్రత్యు త్తరము వచ్చెను.

* * * తేదీ విల్లింగుడకు ప్రెయినింగు కాలేజికి సంబంధించిన హాస్టలునుందు విద్యార్థినులు యీ దినవ సంఘములవారు గల రని ఆర్. వీరయ్యగారి ప్రశ్నకు త్తరువుగ తెలిసెను— 1. ఐదు హాసు విలెతువుల హాస్టలు: బ్రాహ్మణులు 75 నాయకు 4. సాతాని 1. ఓడ్రు 1. మదల్యారు 3 రెడ్డి 2. తుత్రియ 1. వెల్లాల 2 (90) 2. బ్రాహ్మణేతర హిందూ హాస్టలు— మదల్యారు 10. నాయరు 1. పిల్లే 11. తుత్రియ 1. నాయకు 18. వాడరు 1. (37) 3 ఇండియన్ క్లెర్క్స్ హాస్టలు— క్రైస్తవులు 28, అది (దావిదులు 10. (38).

బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా యుక్తరీతిని ఎన్నుకొనబడినదియు అట్లు గాక పొయినయెడల తిరిగి ఎన్నిక చేయవలయుననియు కోర్టు వారు డిక్లేర్ చేయవలసినదనియు పిటిమన్ ఖర్చు లిప్పించవలసిన దనియు ఇంకను ఇతిర ఉచితముతోచిన ముదరాల నిప్పించ వలసినదనియు మొదట రెస్పాండెంటుమీద డిక్రీ ఇప్పించవలసిన దనియు బోర్డువారిని పిటిమనో ప్రార్థించెను.

మరణవార్తలు

కార్పొరేషను సభ:—శుక్రవారము 10 వ తేదీ సాయంత్రము 5-15 గం॥ రిపబ్లికన్ ములలో జరుగును.

మొనూరు రైల్వేల ట్రాఫిక్ ముగిసే జరుగుదు కవాలందు చామరాగనగరమునకు రైలుబద్దలు గండ్లుపడినవనియు కావున రైల్వే నడుమటలేదనియు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒకనవరణ:—నిన్నటిదినమున వేరువేరు కాసనసభల ఎన్నికలకు నిలుచుండిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలో సారబాటున ప్రామరాజ్ జె. గి. వాలాగారి నామము చేర్చబడినది. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు సెనేటు సభ:—సెనేటు మండలిము నందు ఆక్టోబరు 21 వ తేదీన 8 గం॥ సెనేటు సభ జరుగును. తీర్మానముల ప్రతిపాదించబడిన సభ్యులు సెప్టెంబరు 21 తేదీ లోపున రిజిస్ట్రార్ గారి కంపవలెను.

రామనాయుడు మరణసంబంధమున ఇన్స్పెక్టరు గోవింద సామి నాయుడు గారు విచారణ చేయును. పల్నావరము వద్ద కార్మికుడు రామనాయుడు పైలుపై వచ్చి చేట్ పట్టులో దిగి, పెండ్లిచేరములకు పోవుచు రోడ్డుతిరుగు గోల్లిపడెను. గాయము పడెను. వైద్యశాలకు గొనిపోయిరిగాని రాత్రియే మరణించెను. (ఆ. ప్రె.)

అమృతపు వస్తువులందు కల్తీ నివారణచట్టము 1918 సం॥ మదరాసు ప్రిన్సిపాల్ ఆఫ్ ఆడల్టరేషను చట్టము సవరణబిల్లు మదరాసు కాసనసభలో ప్రతిపాదించ ప్రకటించిరి. అందు కారణోద్దేశము లిట్లు తెలియజేయబడెను:—వనరు చట్టమునందు లోపము లున్నవని ప్రభుత్వ పరిశోధకుడు తెలియజేసెను. అలోపములసరించుచు యాటిల్లు తరుగుజేయబడినది.

విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసము:—డా॥ సి. కున్హు ను రాజా బి. ఎ., ఫి. లా. గారు వేదములగుర్తి 10 ఉపన్యాసముల నొసంగెదరు. (వెసిడెన్సీ, కాలేజీ సంస్కృత తరగతి గదిలో) ప్రతి సోమవారము, బుధవారము సాయంత్రము 4-30 మొదలు 5-30 గ. నరకు జరుగును. సెప్టెంబరు 18 వ తేదీన ప్రారంభము. ఉపన్యాసముల వివరాలను విద్యార్థితరులు ఉపన్యాసకులకు డా॥ సి. కున్హు ను రాజాగారి, (అడిగాయలై (బరీ) అనునుతిని జెందవలెను.

సుగుణ విలాససభ:—శనివారము 11 వ తేదీన 5-30 గం॥ విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో “సంగనా చరిత్రము” అను తమిళ నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ఆదివారము 12 వ తేదీన సాయంత్రము 4-15 గం॥ విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో వైసభవారు గానసభ జరిపెదరు. ఆరియాకుడి రామానుజయ్యగారు - గాత్రపాట. మరుంగపురి గోపాలకృష్ణయ్యగారు - ఫిడెలు. వేణునాయకరు - మృదంగం. గానసభకు సభ మొంబర్లకు సగముకల్లు.

రాకపోకలు:—బ్రిటిషు రైల్వేల విషయక పరిష్కారము కొరకు ఇంగ్లాండు పంపబడిన పూర్ణయ్యగారు ఉదయము న మద్రాసువచ్చిరి.

గవర్నరుగారు, కాప్తను పోర్టులు ఆర్. సి. స్మితు, పరివార సహితముగ ఉదయమున వచ్చిరి.

సర్. శంకరునాయకుగారు ఉదయమున మద్రాసు సిల్లానుండివచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

40 ఏండ్లవయసువాడు మోటారుబసు ప్రమాదమువలన భయమిప్పుకొకాకాల యెదుట గాయములు తగిలించుకొనెను. దీనరలు ఆసుపత్రికి తీసుకొనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

రైలుప్రమాదము

అక్కోణమునద్ద రైలుప్రమాదమువలన మరణించిన ఎర్రారెడ్డిగారి విషయమున ఇన్స్పెక్టరు గోవిందస్వామి నాయుడుగారు విచారించుదురు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర మహాసభలు

18, 19, 20 తేదీలుందు ఏలూరులో జరుగును

ఆంధ్రమహాసభ లెల్లరు విచ్చేయ బ్రాభితులు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారును, ఆంధ్రమహాసభకు ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారును, గ్రంథాలయ సభకు నాళం కృష్ణారావుగారును అధ్యక్షత వహింతురు.

ఖద్దరుప్రచారము

ఆంధ్రసభలలో ఖద్దరుప్రదర్శనము గూడ జరుపబడును. ఖద్దరు తయారుచేయుచున్న వారెల్లరు తమ ఖద్దరును ప్రద

ర్శింపబ్రాభితులు. ప్రదర్శింపగోరువారు వెంటనే ఆహ్వానసంఘమునకు తెలుపవలెను.

నూలు పోటీపరీక్ష

ఆంధ్ర సభలలో నూలువడుకు పోటీపరీక్ష జరుపబడును. పోటీ పరీక్షకు రాగోరువారు రెల్లరు వెంటనే ఆహ్వానసంఘమునకు తెలుపవలెను. ఈ తీర్మానము బహుళాకరింపబడుదురు.

ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులు, 7-9-26 ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

బాలకుని నీటిగండము

పినతండ్రి బాలుని మునుగుట చూచియు, నీటిలో దిగి భయపడి చావనిచ్చుట

ఇన్స్పెక్టరు గోవిందస్వామి నాయుడుగారు నేడు 6 ఏండ్ల వైశ్యబాలుని మరణము గుర్తి విచారించిరి.

భైరాలిమతము చెరువునందు నుడిపాటి రాధాకృష్ణయ్యను వైశ్యబాలకుడు మునిగి చనిపోయెను చనిపోవుటను నుమారు 50 మంది చూచుమండిరి.

జనరలు పోస్టాఫీసులో గుమాస్తాగనన్న జి. వీరరాఘవయ్యగారు చనిపోయిన బాలుని పినతండ్రి. బాలునితల్లి పిల్లవాని బాల్యముందే మృతిచెందెను. ఆపృతినుండియు పినతండ్రియే ఆతని పెంచెను. పిల్లవానితండ్రి నాగపట్నమందు నివసించుచున్నాడు. వర్తకముదలి నవ్వుములవలన విచారగ్రస్తడైయున్నాడు. పినతండ్రి, కుమారుని పృథుమే శ్రీ పీ థి యం దున్నాడు. ఇంటి ఆసామి బాలునియందు అమితప్రేమ కలిగియుండెను. నాడతడు ఏదో యుక్తము చేయబోవుచు పినతండ్రి కుటుంబమును ఆహ్వానించెను. కాని వారుపోన పలులేక ఈబాలుని పోనిచ్చిరి.

తరువాతి ఆయింటి యజమాని పరాపు ఇల్లుచెప్పెను. ఉత్సాహంతో మరకు బాలకుడు నావద్దనే యుండెను. రెండు గంటలైతరకువాకి ప్రసాదములు తిని చెరువునందు చేతులుగడుగుకొనబోయిరి. మేముందరమును మెట్లపై నిలబడియేయుంటిమి. నాభార్య పిల్లవాడు జారిపడుట చూచి ఆరెచెను. మేముందరము కేకలువేసితిమి. కాని పోలీసువారు వచ్చువరకును నీటియందు దిగలేదు. పోలీసువారువచ్చి తీయునప్పటికి బాలుడు విగతశ్చేతడయ్యెను. నేను చూచితిని, కేకవేసితిని. నీటిలో దిగి భయపడితిని. నాకొడులు తెలియక దిగ్గురుచెందితిని. అక్కడ నుమారు 50 మంది యుండిరి. ఆకస్మాత్తురణముని తీర్మానింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

నాగస్వర వాయిద్యము:—సెప్టెంబరు నెలలో యాదిగువరీతి నాగస్వర వాయిద్యము పాక్షులవద్ద సాయంత్రము 5-30 గ. నుండి 6-30 వరకు జరుగును. పిట్టలుపార్కు 18 వ తేదీ రావివృషపార్కు 10 వ తేదీ లోను స్వెర్వగ-20 తేదీ శివజ్ఞానం పార్కు-17 తేదీ వేణుగోపాలచెట్టి పార్కు-24 తే. వసంతిమండపం-27 తే. మెరీనా-12, 26 తే. రాయపేట నారాయణస్వామి చెట్టిపిథి-15 తే. మీరుసాపాటుపేట 22 తేది సుంగంబాకం టాంకుస్వెర్వ 19 తే. కోమలేశ్వరం పేట సదయత్తమును కోవిలపిథి-19 తేది.

హారాపురపాలకసంఘపు

తెన్నికల దావా

స్వరాజ్యపక్షఅభ్యర్థిపై అసజయము గాంచిన అభ్యర్థి దావాచేయుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 8:—హారాపురపాలకసంఘపు తెన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షఅభ్యర్థి విజయముగాంచెను. ఆయన పైనను ఏ ఎలక్షనులు సరిగ జరుపబడలేదనియు రెండవ అభ్యర్థి దావాచేసెను - పెయిసుగారిని సమాధాన మియ్యమనియు, పోలింగు అధికారుల నివేదిక లంపమనియు న్యాయాధికారి యుత్తవు చేసెను. (ఆ. ప్రె.)

ఇంగ్లీషు పార్టుహాండు పరీక్షలు

హైస్కీడు టెస్టుల ఫలితములు

(వెసిడెన్సీ, పార్టుహాండు అసోసియేషనువారి యజమాన్యమున ఆగస్టు 28 వ తేదీన హైస్కీడు టెస్టుపరీక్షల ఫలితము లీదిగన ప్రకటించబడినవి.

200 మాటలు 180 మాటలు టెస్టునం దెవ్వరును కృతార్థులు కాలేదు.

160 మాటల టెస్టు

టి. యస్. రామానుజ అయ్యంగారు	1	తరగతి
టి. జి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం	1	తరగతి
యం. ఆర్. గోపాలసింగు	2	తరగతి
యస్. లక్ష్మీనారాయణ	"	
కె. వి. నరసింహరావు	"	
వి. యస్. దొరస్వామిఅయ్యంగారు	"	

140 మాటలు టెస్టు

ఆర్. వెంకటరామను	1	వ తరగతి
ఆర్. వీరరాఘవను	1	వ తరగతి
ఆర్. కృష్ణస్వామి	2	వ తరగతి

రైలుప్రమాదము

ఆదివారమురాత్రి వడ్రంగి ఆయితంగా నాయుడు పేటనుండి గూడూరువెళ్లుచుండెను. రాత్రి రైలులోనిద్రవా యెను. ఇంకను ఒక స్టేషనున్నదనగా గూడూరుగా టెనని తలచి రైలుకదలుచుండగా నే మాకెను. రైలుక్రిందపడెను. రైలు వెడలిపోయెను. ఎవరును చూడలేదు. రైలుస్టేషనుకు తిరిగివచ్చుచున్న రైలుపనివాండ్లు ఆతనిమరణవేదన వినిభయపడి విమని యమంతయు వెల్లిడిదేరి. రిలీఫురైలులో ఆసుపత్రికి గొనిపోయిరి. గాని అక్కడనే మరణించెను. (ఆ. ప్రె.)

రైలుకూలి మరణము

తిరువత్తూరుకు వచ్చుచున్న గాంధీ కులీ చుడబడెను పలిస్పెక్టరు విచారణయందు చనిపోయిన గోపాలము 30 ఏండ్లవాడు వెనుకనుండివచ్చుచున్న రైలు మాత్రముగా నాలోవచ్చుచున్న వారుబిద్దిలనుండి తప్పకొనిరిగాని ఈతనిమనసు గుడుటలేక ఇంజనక్రింద పడెను. అకస్మాత్తురణముని విచారణలో కేలెను. (ఆ. ప్రె.)

గ్రామోపాధ్యాయుడు

మొదటి సంపుటము రెండవసంచిక 1926 జూలై నెలలో వెలువడినది. కృతజ్ఞతతో నడుకొంటిమి. ఇది యొక విద్యావిషయ ప్రైమాసపత్రిక. సంవత్సరచందా పదిఅణాలుమాత్రమే. సంపాదకుడు శ్రీయుత శేషోన్నాథుల శివరామయ్యగారు, గవర్నమెంటు ప్రెయింసింగుస్కూలు శ్రీభాకుర్ల గంజాజిల్లా. ఇది నరసన్నపేట రేజిసంఘముతరపున ప్రచురింపబడుచున్నది. ప్రార్థన (శ్రీమద్భాగవతము గళేంద్రమోక్షము) భగవంతుని వెదనుమార్గము (శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసబోధనల నుండి ఆంధ్రీకృతము, గంజాముజిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయ మహాసభల రిపార్టు. ఆసభలలో శ్రీమాన్ శశిధూమణిరథోమహాశయో (ఎం. ఎల్. సి), శ్రీయుత పాకలనారాయణరావుపార్టులు (బి. ఏ. బి. ఎల్) గాల్గొనంగిన ఉపన్యాసములు తీర్మానములు, పరివృతసాయము చున్నగు విషయము లీసంచికయందు గలవు. పలయువారు సంపాదకునిపేర శ్రీభాకుర్లమునకు వ్రాయవలెను.

నర్వదేశములనుండి దిగుమతియగు బట్టలపై సుంకము హెచ్చింపవలయును

బరోడామిల్లు యజమానులసంఘప్రతినిధిసాక్ష్యము

(అసోసియేటెడుప్రెసు స్పెషలు సర్వీసు)

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8 — జపానుదేశమునుండి దిగుమతియగు వస్త్రములపై మాత్రమేగాక, ఇంగ్లాండునుండి దిగుమతియగు స ర కు స హి త ము గ న ర్వ చి దేశములనుండి దిగుమతియగు బట్టలపై 12½ పెర సెంటువరకు దిగుమతిసుంకము హెచ్చింపవలయునని నేడు టారిఫ్ డివిజను సాక్ష్యమిచ్చిన బరోడామిల్లు యజమానుల సంఘప్రతినిధి కాంతావల్ల గారు చెప్పిరి “స్వాభావికమగు మారకపురేటు” నిర్ణయము స్థిరము గావించుటయినని సాక్షుచేతను. పిలింగ్ నాలుగుపెన్నీలు రూపాయకు మారకపురేటుగా చేయవలయునని కాంతావల్లగారి అభిప్రాయము. మరల, స్టోర్సు మీదిపన్ను, నగర సుంకములు రద్దుజేయవలయును. జపాను మాత్రమే గాక ఇంగ్లాండు, యిటలీ సహితముగ స్వవిదేశములు భారతమిట్లంతో ఘోషి జేయుదున్నవనియు, తత్కారముచే దిగుమతియగు పద్దతముల బట్టలపై సుంకము విధింపవలయుననియు సాక్షి విస్పష్టముగ చెప్పెను కాబట్టి జపానుదేశమునుండి దిగుమతియగు బట్టలపై మాత్రమే సుంకము హెచ్చింపవలయునని బొంబాయి మిల్లు యజమానుల డిమాండుతో సాక్షి ఏకీభవించవలసినను.

జార్జి బల్లెగారి సాక్ష్యము

విక్టోరియా జూబిలు టెకెనకలు యిన్స్టిట్యూటు ఆర్టింగ్ ప్రిన్సిపాలు జార్జి బల్లెగారు తదంతరము బోర్డు ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చెను గత మూడు సంవత్సరములలో యిన్స్టిట్యూటు నేత కాఖయందు జేర్చుకొనబడిన విన్యాయ ల సంఖ్య ముప్పదియై నలుబదివరకు హెచ్చెననియు, యిన్స్టిట్యూటు నందు తరిగిచైన విద్యార్థులకు తగినఉద్యోగము లిప్పించుచుండు యిబ్బందులు లేవనియు, బొంబాయి క్యాసుల పానుకులకు చే వారిని యిన్స్టిట్యూటువందు తిరిగిచేయుటకు జేర్చుకొనుట కష్టమనియు, మునిసిపాలిటీ అందుకొరకు ఒక యిన్స్టిట్యూటును స్థాపించుట బాగుగనుననియు, మొత్తముమీద నేతపరిశ్రమకంటే తనయిన్స్టిట్యూటీ శీఘ్రమునాభివృద్ధి నొందెననియు బల్లెగారుచెప్పిరి.

భూరివిరాళము

వైద్యశాఖకు మరియొక లక్షరూపాయలు

రంగూను, సెప్టెంబరు 8 — రంగూను ఆనరరీ న్యాయాధికారి డిప్టీకమిషనరుగారు ఒకలక్ష రూపాయలను వైద్యశాఖ యార్థము పంపిరి మాతృరత్న శాఖకై వినియోగింప నీయబడెను. ఇది ధర్మాదాయముగా వీక్షించి రాజకీయత్రము ఖర్చు పెట్టబడును. దారిబర్సవిధానము ప్రకారం నిశ్చయింపబడును.

(ఆ. ప్రె.)

తప్పుమసాక్ష్య మిచ్చుట

శిక్షితుని ల్పలులో విమదలచేయుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 8 — ఖిలాఫతు కార్యదర్శి ఉస్మాను ఖిల్జీగారిని అప్పలులో వారికి తప్పుకు సాక్ష్య మిచ్చి ఖంరులకు విధించిన 6 మాసముల కిరికరకమును రద్దు చేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 8 — రైల్వేంటు కల్లులు సి. ఆర్. ఆర్. పి లాండను స. బి యి డి. యన్ సి గారు మెయూరు సంస్థాన పైన్యాధిపత్యము వహింప నంగీకరించిరి శేష 78 టెంటులో ఉద్యోగస్థికారిము తెలుపబడినది.

(ఆ. ప్రె.)

కాల్నామురాక

రంగూను, సెప్టెంబరు 8 — రంగూనునుండి వచ్చిన తంతిలన ఉదయమున కాల్నాముగారు పినాంగు విడిచిరి తెలియునున్నది. ఇక్కడకు సాయంకాలము 5 గంటలకు రాగలరు. ఇప్పుడక్కడున్నదియు (తెలియదు. ప్రస్తుతము విక్టోరియా పాయింటువద్ద యాండి యుండవచ్చును.

(ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 9-వ తేది గురువారము

ముఖ్యస్థానములు	గత 24 గంటలలో	ముఖ్యస్థానములు	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోవాలోపూర్	90.0	78.7	...	18.45	—	9.26
విశాఖపట్నం	87.5	79.2	0.16	12.69	—	3.83
కాకినాడ	90.5	77.7	...	28.16	+	10.02
మచిలీపట్నం	89.6	77.6	0.06	15.26	—	4.89
కర్నూలు	90.9	72.7	0.22	8.51	—	6.88
బళ్లారి	87.2	72.4	...	5.28	—	2.16
అనంతపురం	0.14	7.55	+	2.19
కడప	91.4	75.4	...	18.19	+	3.48
నెల్లూరు	93.9	78.8	...	11.81	+	2.57
మద్రాసు	92.0	78.1	...	8.21	—	3.80
కడపూరు	90.0	79.7	...	7.86	—	3.79
నీలము	87.7	70.5	...	9.83	—	5.93
కోయంబూర్	84.9	72.9	...	6.81	+	1.63
తిరుమనాపల్లి	92.6	76.5	...	11.76	+	3.50
నాగపట్నం	89.8	79.6	...	4.83	—	3.86
మధుర	93.2	77.8	...	4.46	—	4.87
పాంబన్	88.1	80.8	...	0.61	—	1.02
తిరునల్వేలి	1.75	—	0.61
తిరునెండ్రము	81.5	75.1	...	25.78	—	0.41
కొచ్చిక్	82.7	75.5	...	75.02	+	8.21
కాలికట్టు	85.2	75.1	0.08	96.76	+	14.51
మంగళూరు	88.2	74.4	0.02	91.58	—	8.72
తెంగళూరు	88.3	69.1	0.05	12.11	—	2.64
మొర్రా	74.1	63.4	0.12	92.75	—	4.18
కొడైకనాల్	67.3	63.2	0.11	15.85	—	2.83

విశాఖపట్నంలో 0.16 ఇంచు వర్షము కురిసినది బొంబాయిలో జల్లుపడినది. సర్కారులో అచ్చలచ్చల మేఘములు న్నుచి కర్నూలులో 0.22 ఇంచు, అనంతపురములో 0.14 ఇంచు వర్షము కురిసినది కడపలో ఆర్ద్రత అధికమగునన్నది. బెళ్లారిలో శీతోష్ణస్థితి 3 డిగ్రీలు తక్కువగు నన్నది.

సి. చెంగల్వరాయ మొదలియారు,

అశ్వపైటు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్షపాతము

స్వల్పభూకంఠము

హైద్రాబాద్, సెప్టెంబరు 8 — ఉత్తర గుజరాతువందు దక్షిణ రాజపుటాయందును వర్షపాతము మధ్యము. పెనిస్సురా దక్షిణము దువారము లెక్కువగు నున్నది. అస్సాము రాజపుటాయ, మైసూరు, మలబారులలో సామాన్యముగాను, స్థానికముగ బర్మా, తెంగాలు, బీహారు, కోమానుకొండలు, మధ్య ఇండియా, దక్షిణమద్రాసు, మద్రాసు దక్కనులందును కురిసినది. పంజాబు, కాశ్మీరము, బెలూచిస్తానము, గుజరాతుమధ్య పరగణాలు, బొంబాయి, దక్కను, దక్షిణ హైదరాబాదులలో అక్కడక్కడ వర్షము కురిసినది.

మాదన — రాజపుటాయలో తగ్గుదలయు, గజరాతులో అతి-ర్షము నుండవచ్చును.

భూకంఠము: — 5000 మైళ్ల దూరమున నిన్నసాయంకాలము 6 ఘంటల 5 నిమిషములకు ఇక్కడి యంత్రవంతుక నువించెను.

(ఆ. ప్రె.)

కొండ జారిపడుట

రైలుమార్గమున కడ్డంకులు

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 8 — డివిజనుల సూపరెంటెండు ఇట్లు తంతిరంపియన్నారూ ఉదయమున 9-55 గంటలకు 47-11 మైలువద్ద కాలాసిన్హా లైనుపై కొండ జారిపడినది. లైనుపై రైలు నడచుటకు విలులేదు రెండు రోజులవరకు రైలుపోవుటకు విలుండదు.

(ఆ. ప్రె.)

టెప్రీ, టిబెట్టు రాజ్యముల సరిహద్దు తగాయిదా

ఇండియా ప్రభుత్వ ముఖయశక్తుల రాజీ
జేయుటకు గావించిన ప్రయత్నములు

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 8: — టెప్రీ, టిబెట్టు దొరతనములమధ్య గత మూడు సంవత్సరములనుండి సరిహద్దునుగురించి జరుగుచున్న తగాయిదా సందర్భమున, “ఎయిసీరు” పత్రికా విలేజిరి దిగువయంతముల తెల్పుచున్నాడు: —

టెప్రీస్టేటు పక్షమున యిండియా దొరతనము యావిషయము బరిష్కరింప బూనుకొని, గవర్నమెంటు పక్షమున యావేషికాలమును తగాయిదాప్రాంతమును సందర్శించి ఉభయ పక్షముల రాజీపరచుటకు ఆపేరుదొరవారు బయలుదేరిరి కంచరగాడిదలు, తేల్చుకట్టుములతో యానమును సాగించుటకు మసోరినుండి ఆక్సు నుగారు బయలుదేరిరి. కొండచరియలగుండను, చిక్కుమార్గములవారసు బహుదూరము టాప్రెస్టేటు నందు ప్రయాణము జేసి తుదకు 17000 అడుగుల ఎత్తునందుగల గంగోత్తరమునుజేరిరి. చాలాలామ టిబెటు దొరతనముపక్షము నబంపిన యిద్దరు ప్రతినిధుల ఆక్సు నుగారు టాప్రెస్టేటు సరిహద్దునకు సమీపముందుగల టిబెటు ప్రాంతమున సమావేశమైరి. ఆక్సు ను గారు తిరిగి యిండియా కు వచ్చి యింగ్లాండునకు సెలవుమీదవెడలిరి. ఈవిషయమై ఆక్సు నుగారు దాఖలుజేసిన నివేదికము ఆసతికాలములో యిండియాదొరతనము విచారింపి పరిష్కరింపవచ్చును.

భారతవర్షములయిబ్బందులగురించి యిండియాసరిహద్దుకు సన్నిహితముగ నున్న స్థానిక టిబెట్టు అధికారులతో చర్చించుటకు ఆక్సూరా డిప్యూటీకమిషనరు రెడ్డిగారు ఇటీవల సందర్శించిరి “ఎయిసీరు” విలేజిరి వ్రాయుచున్నాడు.

(ఆ. ప్రె.)

హిందూ మహమ్మదీయ

వైషమ్యములు

స్వచ్ఛందసేవకులపై బడి కొట్టుట

కృష్ణజయంతియుత్సవములే కారణము

ధర్మకా, సెప్టెంబరు 8: — ఈఉదయమున మధ్యాహ్నం జరుగబోవు సత్సవములగూర్చి చాల ఉద్రేకము ప్రబలినది. ఊరేగింపు దోవలను చాల మోడులున్నవి. కొలదికోజాలనుండి యేనైషమ్యములు పెచ్చుపెరిగినవి. మూమ్మదీయులు వాద్యములాపవలెననియు, అపమని హిందువులును పట్టుచు చూపుచున్నార. ఊరేగింపుతో ఏవిధమైనసంబంధమును మహమ్మదీయులు కలిగియుండరాదని కొందరు మహమ్మదీయులు తప్పుకొనిరి. బహిష్కారము పూర్తిగాసాగుటకు పికిటింగు ప్రారంభించబడినది. వేయిమంది విద్యార్థులు స్వచ్ఛందసేవకులుగ చేరిరి నూర్దుగు విద్యార్థులు లాతీలను తీసికొనిపోవలెనని పట్టుపట్టిరందున పోలీసువారు వారినిచేరనీయలేదు. అధికారులకు పరిస్థితుల తీవ్రత పూర్తిగా తెలియను. కాంతిభంగము కానట్లు కావలసినంత పోలీసు దళ మున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

నరేంద్రమును రక్షింపబోయిన స్వచ్ఛందసేవకులపై మహమ్మదీయులు చాలమంది లాతీలతో రాళ్లతో కొట్ట ప్రారంభింపబడిరి. పోలీసువారువచ్చి సరికిచేయి చేయకలిపి పోరాడిరి. 4 గరు స్వచ్ఛందసేవకులు గాయపడిరి. తరువాత పోలీసునూప రెడ్డుటుదళముతో పోయి దుండగిండ్ల నడిచెను. చాల మంది వీర్యులును ఇరువురు స్వచ్ఛందసేవకులును ఆరెడ్డు చేయబడిరి. సాయంధులైన పోలీసుదళము పహారాలోనున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

గుణము! గాల్గింటి!! మూలికావైద్యము!!!

నారాయణి

ఇది శుక్లనక్షత్రము, శ్రీలక్ష్మీ కుసుమ, ఋతుశూల, శగప వాయలు హరించును. వారంరోజులకు సరిపడుస్వాస్థ్యకెట్లు 1-కి-0 మానారసిహ లేహ్యము ఆ వైద్యాధు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయగలరు. తు 10 డబ్బీ రు 1-0-0.

శ్రీరామకృష్ణాయుర్వేద ఔషధాలయము,
రాజమండ్రి.

రాయపేటడివిజను ఎన్నికల దావా

ప్రతినిధి

స్థానికాజుకోర్టులో విచారణ

వాదప్రతివాదములు ముగియుట

తీర్పు నిలిపి యుంచబడెను

సిటి స్థానికాజు కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తియగు టి. చెండు దినములుగా వాదించబడుచున్న రాయపేట డివిజను ఎన్నికల దావాయందు నిన్న సాయంత్రము 5 గంటల వరకు ముల వాదనలు ముగిసెను. అప్పటివరకు తరపున న్యాయవాది యగు ఎస్. దొరస్వామి అయ్యగారు ప్రతివాదనలకు ప్రత్యుత్తర మొసగి ముగించుచు ఈవిషయమును ఎన్నికలు పెట్టెంబరు మాసములోగా ముగియవలెననియు అందుచే త్వరలో తీర్పు చెప్పవలసినదనియు కోరెను. న్యాయమూర్తి ఆజ్ఞ కే పడనని చెప్పెను.

ఎస్. దొరస్వామిఅయ్యగారు రి యుదయమున ౭. ౭. ౭. లక్ష్యంజెట్టిగారి తరపున ఇంకను వాదించుచు 41 మద రానువారి కోర్టులలో గల హైకోర్టు తీర్పు ప్రస్తుత సందర్భమున - స్థానికాజు కోర్టును నిర్బంధింపజాలదని నుడివరి. ఎన్నికల విషయముల విచారించు విషయమున స్థానికాజు కోర్టు మదరాసు హైకోర్టును సబార్డినేటు అధికారి గాదు. హైకోర్టువారి విషయమున నొసగిన ఫుల్ బెంచ్ తీర్పును దొరస్వామిఅయ్యగారు ఉదహరించిరి.

న్యాయమూర్తి:—నా తీర్పుపైన హైకోర్టున కప్పిలు జేసినయెడల అప్పు డీ విషయము రావచ్చును. ఇప్పు డిది యెట్లు పరిచును?

ఎస్. దొరస్వామిఅయ్యగారు:—మీ రి విషయమున సబార్డినేటు కోర్టు విచారించక - స్వతంత్ర న్యాయాధికారి విచారించిన యెడల - న్యాయమూర్తి జాక్సనుగారి తీర్పును మీ రంగీకరింప నక్కరలేదు. మీరు న్యాయముని గోచినవిషయము గ తీర్పు చెప్పవచ్చును. కమిషనరు నిర్ణయముపై అప్పీలును విచారించుటకు స్థానికాజుకోర్టున కొసగబడలేదు. స్థానికాజు కోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి విచారించవలె నని నిబంధనలలో స్పష్టముగ గలదు. అందుచే మీరు వ్యక్తిహోదాలో నీ కేసును విచారించుచున్నార గాని - హైకోర్టునకు సబార్డినేటుకోర్టు అను స్థానికాజుకోర్టుహోదాలో విచారించుటలేదు. అందుచే న్యాయమూర్తి జాక్సనుగారి నిర్ణయము మిమ్ము బంధింపజాలను. దొరస్వామిఅయ్యగారు తన వాదనను బలపరుచుచు 88 మద రానువారి కోర్టునుండి ఒక తీర్పు నుదహరించిరి.

పి. వెంకటరమణరావుగారు మొదటి పిటిషనరుల తరపున వాదించుచు ప్రభుత్వమువారి కిటివల ౭. ౭. ౭. లక్ష్యంజెట్టిగారు వ్రాసిన జాబును, ప్రభుత్వమువారి రెండువైగా విం చి న యే త్త రు పు ను దాఖలు జేసిరి. తాను రాజీనామా నొసగినప్పటినుండియు - రాజీనామా నంగీకరించినటుల తమయు తరపును స్పష్టపరుపవలెనని లక్ష్యంజెట్టిగారి జాబులో గోరిరి. కాని ప్రభుత్వమువారి రెండు కంగీకరింపలేదు. అనరీ మేజస్ట్రేటులు 8 నిత్యరములకు ముద్రాగమున నుండునని ప్రభుత్వమువారు 1928 సం॥న గావించిన యుత్తరువునుగూడ వెంకటరమణరావుగారు దాఖలుజేసిరి.

నగరమునందలి అనరీ మేజస్ట్రేటులకును, జిల్లాలయందలి అనరీ మేజస్ట్రేటులకును, ప్రభుత్వము వారి కధికారముల నొసగవలసిన అవశ్యకత గలదనియు అందుచే వారి యిర్వరకును భేదములేదనియు నుడివరి. అనరీ మేజస్ట్రేటులకు నియమింపబడిన తరువాత - వారు బెంచ్లో మాగ్నోనుటకుగూడ ప్రభుత్వమువారి కధికార మొసగవలసియుండునని వెంకటరమణరావుగారు 41 సెక్షనును న్యాయమూర్తి మొనర్చిరి.

న్యాయమూర్తి:—అట్లు న్యాయమూర్తియే యిచ్చించిన నచో—నిబంధనలను వ్యాకరణ స్థానిత్యములను లోనుజేయవలసినదనియు. (నవ్వు)

పి. వెం. రావుగారు:—బెంచ్ యందుగూర్చునుటకుగాని ఒంటరిగా మాగ్నోని పరిష్కరించుటకుగాని ప్రభుత్వమువారి కధికారము నొసగవలెనని అని సెక్షను అగ్రము. అందుచే 41 వ సెక్షను ప్రస్తుత సందర్భమునకు గూడ వర్తింతును.

రాజీనామా అంగీకరింపబడినది. అనరీ మేజస్ట్రేటుపదవి ముగియలేదని వెంకటరమణరావుగారు విమర్శించిరి. ఈ విషయమున తీర్పును ముగియ అధికారులను అనరీ అధికారులకును భేదములేదు. ప్రభుత్వమువారు ఉద్యోగమునుండి తొలగించువరకును అతిడుద్యోగమున నే యుండును. తొలగించుటయనగా డిస్మిస్ జేయుటయేగాదు. రాజీనామా నంగీకరించి తొలగించుట యను సర్దుమూడ నా పదములోగలను.

(8) ప్రా. 41 సెక్షనుక్రింద సభికారము లొసగబడెను గనుక అతడు రాజీనామానిచ్చినను ఆ అధికారులను తొలగించువరకు అతడూ పదవియందే యుండును.

న్యాయమూర్తి:—జిరుదుల విసర్జించు విషయమున మాత్రముట్లుగాదు. (నవ్వు) రాజీనామా నొసగుటతోడనే అవి తొలగిపోవును.

పి. వెంకటరమణరావుగారు:—ప్రభుత్వమువారి సమ్మతి పైనను, పిటిషనరుయొక్క సమ్మతి పైనను సద రుద్యోగ మొసగబడెను. అందుచే ఇద్దరూ ఆహ్వానము ఉండినచోగాని సదరు పదవిని త్యజించుటకు వీలులేదు.

రాజగోపాలనుగారు (అప్పీలుదారు తరపు):—మొదట నీ మేజస్ట్రేటులను యావజ్జీవమునియమించిరి. తరువాతవారి అంగీకారమును పొందకయే వారి యుద్యోగకాలమును 8 నిత్యరములకు తగ్గించిరి. అందుచే నీరు పక్షములు సమ్మతింపనిది సదరు ద్యోగమును వదలుకొని వీలులే దునవదన సరిగాదు.

న్యాయమూర్తి:—ఈవిషయమున ఇరు పక్షముల వారి వాదనయు బలముగనే యున్నది. కనుక మరియొక కారణమును విచారించుచుము.

వెంకటరమణరావుగారు ఇంకను వాదించుచు ప్రభుత్వమువారి కిటివల లక్ష్యంజెట్టిగారు వ్రాసిన జాబును గురించియు (ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరమును గురించియు నుడివరి. తాను రాజీనామా నంపిన దినమునుండియు అంగీకరింపబడినట్లు స్పష్టముగ చెల్లవలసినది లక్ష్యంజెట్టిగారు రాజుబులో చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి రెండుకు నిరాకరించుచు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

న్యాయమూర్తి:—అజాబు లెప్పుడు వ్రాయబడెను? కమిషనరు ఆర్డరునకు పూర్వమాతరువాతనా?

పి. వెం. రమణరావుగారు:—(కాగితములజూచి) కమిషనరు ఆర్డరు తరువాత చాల విచారించుచున్నాను. (నవ్వు)

ప్రభుత్వమువారి రాజుబును 11 లేదనిండి అంగీకరించినను అది కాస్త్రీయముగాదని వెంకటరమణరావుగారు వాదించుచుండిరి. ఇంతలో కోర్టువాగు ఫలహారములకు లేచిరి.

నిన్న ఫలహారానంతరము కోర్టువారు తిరిగి సమావేశమైనపుడు ఆజ్ఞేపణ పిటిషను దారుల తరపున పి. వెంకట రమణరావుగారి రింకను వాదించిరి. అనరీ మేజస్ట్రేటు ఏవిధముగ పనిని వదలుకొన వచ్చునో క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడునందే వివరింపబడెనని వీరివాదన. ప్రభుత్వమువారు “సస్పెండు జేయవచ్చును” తొలగింపవచ్చును అని కాసనమున గలదు. తొలగించుటకు—రాజీనామా నంగీకరించుట గూడ నొక పద్ధతియే.

న్యాయమూర్తి:—తొలగించుట అనగా రాజీనామా నంగీకరించుట యను సర్దుమొదలు. అంతయొక ఏవిధముగ ఉద్యోగము వదలుకొనవచ్చునో కాసనమునందు సమగ్రముగ చెల్లవలసినది దోచుచున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రభుత్వమువారి సమ్మతిని పొందక పూర్వమే రాజీనామా నొసగినంతమాత్రమున తమబాధ్యత దీరిపోయినట్లు పరిగణించునెడల ప్రజాప్రయోజనములకు చాలాపష్టము గలుగవచ్చును.

వెంకటరమణరావుగారు రి విషయమున మాటలాడుచు “వెయ్యుగారి” గ్రంథమునుండి కొన్ని వాక్యముల నుదహరించి ప్రభుత్వోద్యోగులు రాజీనామా నంగీకరింపబడక పూర్వము ఉద్యోగమును విసర్జింపజాలరని చెప్పి ఉద్యోగముతోపాటు తత్సంబంధమును అన్తర తలుగూడ నిలచియుండునని నుడివరి. న్యాయమూర్తి జాక్సనుగారి తీర్పు ఈవిషయమును బలపరచుచున్నది. అదియే కోర్టువారికి ప్రామాణ్యము.

దొరస్వామిఅయ్యగారు ప్రత్యుత్తరము

దొరస్వామిఅయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మొసగెను. అనరీ మేజస్ట్రేటుపదవి స్థాబ్ధిబుట్టినది యనియు, అందుచే (పబ్లిక్ పాలసీ) ప్రజా ప్రయోజనముల ప్రమేయ మిచ్చుట దేరాచరియు నుడివరి.

న్యాయమూర్తి:—ప్రభుత్వోద్యోగులు ఇష్టము వచ్చినపుడు రాజీనామానొసగి పని మానునెడల ప్రజలకు ప్రభుత్వమునకు చాల చిక్కుగలుగును. కనుక ప్రభుత్వమువారి ఆహ్వాదము నందనంతవరకు రాజీనామా చలామణి కాగూడదని పబ్లిక్ పాలసీ. అది న్యాయము గాదా?

ఎస్. దొ. అయ్యగారు:—పబ్లిక్ పాలసీ చాల కాలము నుండి వచ్చుచు స్థిర పడి పోయెను. కోర్టువారి ఇష్టము దానిని కొత్తగా విస్తరింపజేయ నక్కరలేదు. అదియే పబ్లిక్ పాలసీయైన యెడల ప్రమాణగ్రంథము లందుగాని కాసనములందుగాని స్పష్టముగ నిర్వచింపబడియే యుండును. అట్లు నిర్వచింపబడిన క్షేత్రాసనమునందుగాని, ప్రమాణగ్రంథము నందుగాని జూపగలరా?

న్యాయమూర్తి:—లేదు. కాని ఆవాదములో కొంత బలములేదా?

ఎస్. దొ. అయ్యగారు:—లేదు. పబ్లిక్ పాలసీ ప్రకారము జరుగవలసిన ఉద్యోగముల స్వభావముచేత. ఆ ఉద్యోగములను తన ఇష్టమువచ్చినట్లు నిరాకరించుటకు ప్రజలకు హక్కులేదు. సెక్షనుల పోలిసులు జూరరులు మొదలగువారితరగతి

లోనికి వచ్చెదరు. వారివిషయమున ఆయాశాసనములందే పబ్లిక్ పాలసీ నిర్వచింపబడెను. అనరీ మేజస్ట్రేటుల కది వర్తింపదు.

అంతయొకాక ప్రభుత్వమువారి అంగీకార మునసరమా కాదా యనువిషయమును గమనింపబడినట్లు స్పష్టముగ పరిక్ష గలదు. ప్రభుత్వమువారి కిష్టములేనిచో నీరాజీనామాను నిరాకరింపగలరా యను ప్రశ్నయే ఈ విషయమును పరిష్కరింపగలదు. నిరాకరించినచో బలవంతముగ పనిచేయుచుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారమున్నచో నా రాజీనామా చలామణి అగుటకు వారి అంగీకారముండవలెను. ఆ రాజీనామాను నిరాకరించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారములేనిచో—వారి అంగీకారముతో ప్రసక్తి లేకయే నా రాజీనామా చలామణియగును.

న్యాయమూర్తి:—ఇప్పుడు వైద్యశాలలో ఆనరీ డాక్టరులను నియమించుచున్నార. వారు రాజీనామా నొసగి—ప్రభుత్వము దాని నంగీకరించి తగిన ఏర్పాటుల నొనర్చుకొనుటకు పూర్వమే—పనిని మానుకొనునెడల ప్రజలకు చాల చిక్కు గలుగదా.

ఎస్. దొరస్వామిఅయ్యగారు:—అట్టి సదర్పములందు స్పష్టముగ నిబంధనలను గావించుకొనుట ప్రభుత్వమువారి విధి. అవిధముగ వారితో స్పష్టముగ సేర్పాటు జేసుకొనకయే—వాడు రాజీనామా నొసగి పని మానుకొనినపుడు ప్రభుత్వమువారు తక్షింపగలరా?

న్యాయమూర్తి:—అట్లు మానుకొనుచో ప్రజలకు చాల ఉపద్రవములు గలుగవచ్చును.

ఎస్. దొ. అయ్యగారు:—ప్రస్తుతము కోర్టువారు విచారించవలసినది ప్రభుత్వమువారి సౌకర్యాసౌకర్యములు గాదు. వారావిషయమున జాగ్రత్తపడగలరు. కాసనము జేయవచ్చునున్నది అను విషయమునుమాత్రమే కోర్టువారిపును గమనింపవలెను.

న్యాయమూర్తి:—పబ్లిక్ ప్రయోజనములను గూడ మనము విచారించవలెను.

ఎస్. దొ. అయ్యగారు:—కాసనముట్లు చెల్లవులేదు. నియమించిన అధికారి అంగీకారమును పొందనిది - రాజీనామా నీయవీలులేదని కాసనమునందే చెప్పటను లేదు.

దొరస్వామిఅయ్యగారు ముగించుచు, 88 సెల్ (మ.సి.ము. ఆక్రు) ప్రకారము పెట్టెంబరు నెలాఖరులోగా ఎన్నికలు ముగియవలెననియు, అందుచే తీర్పు త్వరలో చెప్పవలసినదనియు గోరిరి.

న్యాయమూర్తి:—మీరీవిషయములను పూర్తిగా చర్చించిరిగనుక నేనెక్కువ ఆలోచింప నవసరము లేదు. త్వరలోనే తీర్పు చెప్పెదను.

మాజీపూరు హిందువులు

మహమ్మదీయులపై కోర్టులో దావా తెచ్చుట
అలహాబాదు, సెప్టెం. 8:—కొంతమంది మాజీపూరు హిందువులు వానీదులముందు బాబులను వాయింపుకొనవచ్చుననియు మరికొన్ని యిరిర హక్కులను గూడ నొసంగుచు తీర్పు నీయవలసినదని సబార్డినేటు జడ్జియెదుట మహమ్మదీయులపై దావా తెచ్చిరి. మహమ్మదీయులను వాదనకునిధులుగానున్నారు. (అ. ప్రె.)

హిందూమహమ్మదీయ

జాయింటునభ

విఫల మగుట

అలహాబాదు, సెప్టెం. 8:—రావల్పూర్ త్యవములు వచ్చుచున్నవి గావున నిన్నసాయంత్రము మ్యునిసిపల్ చెర్యక్ గారింట్లో హిందూమహమ్మదీయ ప్రతినిధులు కలిసి చేసిన జాయింటుసభలో వానీదులముందు వాద్యములనుస్వ పరిష్కారమునని తేలచిరి. కాని ఏపక్షమువారును కలిసిరాకపోవుటచే నిష్ఫలమయ్యెను. (అ. ప్రె.)

మెడినా సమాధుల

నవవిత్త మొనర్చుట

అలహాబాదు మహమ్మదీయుల అసమ్మతి
అలహాబాదు, సెప్టెం. 8:—మాలానా విలాయతు ఖాన్ స్వేక్ గారియొక్కయు ఇతరులయొక్కయు నాయకత్వముక్రింద మెడినాసమాధులు ఇర్దిక్ పాదుచే అపవిత్ర మొనర్చబడినందులకై అలహాబాదు మహమ్మదీయులు బహిరంగముగా అసమ్మతిసభలను జేసి యూరేరి. (అ. ప్రె.)

రాజకీయపరిస్థితులు

ఒకానొకప్పుడు ముందంజవేసి మార్గదర్శకత్వము నొంది తుదకు విదేశములలోగూడ "చేరెన్నికగన్న" "సంబూరు జిల్లా" "నేడు గొడ్డుపాతు అయ్యెనా అన్నటుల అలనాటి దేశభక్తులు ముక్కుమూసుకొని మానవ్యత్తిరాల్సి యెట్లు తపస్సుచేయుదుం డిరో! అనునట్లు జిల్లాయెల్లెట నిశ్శబ్దముగా నున్నయది? వేడి మి చల్లారిన "పెనుమలవలె" మనస్సులతో మిన్నకుండిరి. వానీ "చరకా" పనియైన సలపుయండిరా? అదియుం గానరాదు ప్రచారకలనైన పంపి యచ్చటచ్చట ప్రజలకు బోధచేయుటకు తగు ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారో వలయుననున సమస్య ఇం చుచున్నారో జిల్లాసంఘము నిడించుచున్నయది యన్న కోప మా? మోటారు అమ్మినారు. ఇనుప పెట్టు నమ్మినారు. పైసా చేతి లేనప్పుడెల్ల నేదియోయొకవస్తువు నమ్మి బండి దొర్ల నేయు చున్నారు కార్యదర్శి అంటారు మునిసిపల్ యెన్జికలలో బడి కాలవారిగముచేయుటయే తప్ప తుదకు కాంగ్రెసుపక్షమును కాం సిజులో బలపరచుటకు ప్రయత్నించుటలేదు అందులకు వలయు ప్రయత్నములు లేవు "చేరెన్నికగన్న" అంటారు మునిసిపాలిటీ పార్టీలతోను తగవులు కొంటులతోను కత్తులతోను నిండియున్న దిగాని ప్రజాక్షేమము నారయుటలేదు పార్టీ తగవులతో కాల వారణము చేయుచున్నది కాంగ్రెసువారు యావిషయము చూ చుచు ప్రార్థనచేయుచున్నార గాని కాంగ్రెసు ప్రతినిధులతో మునిసిపల్ సంఘమును నింపి మునిసిపల్ పరిపాలనము తమకింద నుంచుకొని ప్రజాసేవ చేసిన నెంతయో సమంజసముగా నుండు ను. సంబూరు పట్టణమున కింతటిగర్భిత పట్టణమని కలలోనైన లెలంచుకొనలేదు కారణము పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ ముపే ష్చించి యుండుటయే తోడిజిల్లా పట్టణాలతో నన్నివిషయ ములలో పని సలుపుచుండ, వాజిల్లా యిట్టి తమస్సాగరనిమగ్నత యుండుట కడు కోచనీయుము! లజ్జాకరము! కొందరు అసహాయవాదులు యెట్లు చేరక తామరాకుపై నీటిబిందువువలె సంచరించుచున్నార విశ్రాంతిగైకొని దూరప్రాంతములకు వ్యక్తా ర్యములపైనేగి మిన్నకుండిరి. కొందరు చేతికగు రాడించుచు దా రము తీయుచు ప్రకృత మిదే కార్యసాధనమని నమ్మి తక్కినకా ర్యములకు విముఖులై కాంతమూర్తులై మిన్నక చూచుచుండిరి కొందరుద్యమ మెత్తును మగిల తలయెత్తునో అప్పుడు చూతమని నిర్విచారులై యుండిరి. కొందరు ఇక ఈయుద్యమము ఇంతియే కాని మనము ఆవలీతము చేరి కొంతస్వలాభము పొందనగ నని సహకారపక్ష మనబడించి "తందనాల పాటల" పాడుచున్నా రు. కొందరు పని మెంతి నెత్తినోరుపెట్టుకొని ఆరచినను ప్ర జలు నిద్రనే "చేమించుచున్నారు. రాజకీయవిషయములలో పనిచేసిన ప్రయోజనములేదని యెంచి, విద్యావిషయములందు తమ జీవితముల ధారబోయి నెంచి యేదియే నోక "సంఘము" స్థాపించిగాని, కొన్ని పుస్తకముల వ్రాసికాని, రాజకీయేతర యుద్యమములందు కాలము గడుపచూచుచున్నారు. కొందరు సంఘసంస్కర్తలుగ కాలము గడుప నెంచియు, కొందరు పర మార్థ సంఘము స్థాపించియు, కొందరు తీవ్రహింసను మాన్ప ప్ర యత్నించుటయందు తమ జీవనమును గడప నెంచియు, కొందరు మహావ్యాధులచే బాధపడు జనల కుపకరించునట్లు తమజీవితము ను ధారపోయి నెంచువారును యామెదలను విధముల జిల్లాయం దుండెడి నాయకులు తమ జీవితమును విభాగించుకొని, యేకేటు పోయిననుసరె యన్నటులు, మానముద్ర వహించియుండుట జూ డ జిల్లా మరల తలయెత్తు నా యను సందియును గలుగుచున్నది అదిగాక అంతరాలవాదులు జిల్లా ప్రజలలో వెలరేగి కక్షలు యేర్పడి కాంతిని వీడి జిల్లా దుఃఖపరంపరలకు లోనుగావలసిన కాలము ధాపరించినది. జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డుల యొక్కసీతి గతులను విచారించిన మరింత ఆశ్చర్యముగ నున్నయది బోర్డులలో సభ్యులెల్లకు కన్యూనారే యుండవలెనని కన్యూనారికి, బిడ్డలకు వారే యుండవలెనని బిడ్డవారికి, చెడ్డు యుండవలెనని చెడ్డ వారికి యావిషముగ కులాభిమానముచే తగవులతో సరిపాపుచున్నది. విద్య, పద్ధత్యము, శిలము, నీతి, సత్వము మొదలగు ధర్మ గముల గలవారిన, యేవలమువారైన నేమి యనెడు మాటమాని, యెన్నుకొనుటయందు నిశ్చయ లేక కేవలము కులము ప్రధానముగ నెంచి, యేమిటకులు జిల్లాలో యెక్కువగాగలరో అట్టివారే అధికారమును పొందవలెనని పలు ప్రయత్నములు సాగుచున్న యవిగాని, జిల్లా పరిపాలనాసాధ్యము నెంచి అందులనువలయు సమర్థులకు ప్రజలు యెన్నుకొనుటలేదని చెప్పటకు సాహసించి నందులకు మన్నించక రైల్వే తక్కిన జిల్లాలవారు బోర్డులను, ము నిసిపాలిటీలను, తమ హస్తగతంబు చేసుకొనుటకు ప్రయత్నిం చుచుండ, మా సంబూరుజిల్లా సంఘమువారు కుంభకర్ణ నిద్రయం దుండుట కడు కోచనీయుము ఇప్పటికైన నిద్రనుండి మేల్కొని కర్తవ్యము నూహించి కార్యక్రమమును బూన జిల్లాప్రముఖులు ప్రాధి త్యము. శ్రీగాంధీ మహాత్ముడు జిల్లా స్థానికసంఘము కాం గ్రెసు స్వాధీనమం దుండవలెనని మున్యుండే తేటతెల్లముగ చెల్చి యుండెను.

సత్యవాది

చెన్నపురి కార్యరేషను కమిషనరువేతనమును నిర్ణయించు నధికారము

ప్రభుత్వమువారి "అశాస్త్రీయమగు" ఉత్తరువు

కార్యరేషనువారి ప్రత్యుత్తరము

(నిన్నటి తరువాయి)

మంగళవారము సాయంత్రము జరిగిన కార్యరేషను సభలో నింకను చాల ముఖ్యాంశములు చర్చింపబడెను. ఎగరా రోగ్యమున కుపద్రవకరమున క్షయవ్యాధికి వైద్యకాలము నగర పరిషత్తులలోపల నిర్వహించునది సభనా రిషివరకు తీర్మానించి యుండిరి నగరమునందే క్షయవ్యాధి వైద్యకాలము నిర్వహించుట కు ప్రభుత్వమువారు గావించు ప్రయత్నములను ఆపుటగాను ఇంజక్షను ఆర్డరుకొరకు కోర్టులో దావాచెచ్చుటకు సభవారు అనుమతి నొసరుచు సభవారిపుడు తీర్మానించిరి. రాయపేట యందు గల క్షయవ్యాధివైద్యకాలము నగరమునకు వెళువలకు మార్చవలసినదని గోరుచు కార్యరేషనువారు రిషివరకు తీర్మానించి యుండిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము నింతవరకును లక్ష్యమునర్హకమౌటచే నిప్పడి దావాను దేవలసినచేపు క క భాష్యముగా రీతీర్మానము నుపపాదించిరి.

ఎక్సైజులైసెన్సుగుబోర్డు

నగరమునందెల్ల మిద్యుడుకాణము లుండవలెను- ఎచ్చు తెచ్చట నుండవలెను అనువిషయముల చర్చించుటగాను లైసెన్సింగు బోర్డువారు రాబోవుమాసమున సమావేశమయ్యెదనియు కార్యరేషనువారు రిషివయమై నేమైన చెప్పవలమకొనునెడల తనకు చెలియజేయ వలసినదనియు గోరుచు మదరాసు కలెక్టరు గారు వ్రాసినజాబుపై పిమ్మట చర్చ జరిగెను లైసెన్సింగు బోర్డువారికి కార్యరేషనుసభవారి కేమిగాని చెబుపుకొన నిరాకరించుచు కె. శ్రీరాములు నాయుడుగా రుపపాదించగా తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

"కుంభకోణము" అని దూషించుట

కుంభకోణము రెటుపేయరులసంఘకార్యదర్శి వ్రాసిన జాబుపై తరువాత చర్చజరిగెను. "కుంభకోణము" అను అపహాస్య ప్రయోగము నుపసంహరించుకొనవలసినదని కార్యరేషను వారిని గోరుచు, సదరు సంఘమువారినార్జిన తీర్మానమును గూడ నీజాబుతో జతపరచి పంపబడెను. కొంతకాలముక్రిందిట నొకానొకవిషయమును చర్చించుచుండగా, కార్యరేషను అధికారవర్గమువారు రావిషయమున గావించిన తంత్రాంగమును గురించి టి. సుందరరావు నాయుడుగారు మాట లాడుచు, "ఇది కార్యరేషను ఆఫీసువారు రొనర్చిన కుంభకోణము" అని గుడిచియుండిరి దాని పైన కుంభకోణమునందు ప్రజలూక్షేపించుచు నీతీర్మాన మొనర్చిరి.

కె. భాష్యముగారు మరొకొందరు సభ్యులును ఈవిషయ ను మాటలాడుచు కుంభకోణముప్రజల పదమును నావిధముగ దూష్యముగ నుపయోగించుట కాక్షేపించిరి కనుక సభయం దట్టి పదముల నుపయోగించుట న్యాయము గాదనియు సభాకా ర్యక్రమ నివేదికలనుండి సదరు పద ప్రయోగము నుపసంహరించుట మంచిదనియు చూచించిరి

టి. సుందరరావు నాయుడుగారు ప్రత్యుత్తర మొస గుచు ఆఫీసువారు రొనర్చిన తంత్రమును గురించి మాటలాడుచు నాపదము నుపయోగించితిని నుడివెను. మహాపట్టణములలో నొకటి యగు కుంభకోణము ప్రజలను దూషించుట దన యుద్దేశ మెంత మాత్రమును గాదు. ఇంత ఆందోళన మొనర్చుటకు ఆం దులో నేమియును లేదు. ఆమాట వారికి వర్తించు నెడల వారు దానిని స్వీకరింపవచ్చు. ఆపదమును నివేదికలనుండి తొల గించుటకు నేనే మాత్రము నంగీకరింపను.

డాక్టరు మల్లయ్యగారు మాటలాడుచు వెనుకటి యుప న్యాయకుని మానసిక వ్యభావము తన కేమాత్రమును బోధపడు ట లేదని నుడివెరి. ఆపదప్రయోగము కుంభకోణము ప్రజలకు కష్టముగ దోచినయెడల దాని నుపసంహరించుకొనుట సభవారి విధి.

విదప సింగారవేలు చెట్టిగారీతీర్మానము నుపపాదించగా సభవారిచే నంగీకరింపబడెను. "కుంభకోణము" రెటుపేయరుల

సంఘకార్యదర్శి వ్రాసిన జాబు రికార్డుచేయబడెను. అందాక్షే పింపబడినయర్థమునందు కుంభకోణ మనుపదము నిక నీసభయందు నుడువరాదనియు, యిదివర కొకసభ్యు డెట్లు నుడివియుం డెను గనుక సభా కార్యక్రమ నివేదికములనుండి ఆపద ప్ర యోగమును తొలగింపవలసినదని ఈ సభవారు తీర్మానించు చున్నారు "

కమిషనరువేతనము

కమిషనరువేతనమునుగురించి ప్రభుత్వమువారు రిషివ మె మోచిన లెరువాత చర్చ జరిగెను కార్యరేషను కమిషనరుయొ క్క వేతనమునందు హెచ్చింపబడిన మొత్తమును నిరాకరించు చు కార్యరేషనుసభనా రిషివరకు తీర్మాన మొనర్చియుండిరి. ఆతీర్మానమును రద్దుజేసితిమి ప్రభుత్వమువారు రీమోమోయందు చెలివెరి. ప్రభుత్వమువారిజాబునం దిట్లుగలదు.

"కార్యరేషను సభవారు 31-3-26 తేదీన గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింప జాలనందుకు వి చా రిం చు చు న్నారు. ఆ యు ద్యోగి నే న యొ న ద్దిన కాల ము ను, అ ను భ వ ము ను హెచ్చినకొలది- ఆలెవేతనముగూడ హెచ్చుచుండవలెను కార్యరేషనుసభవారి తీర్మానము అట్టిహెచ్చింపును నిరాకరించుచు న్నది ఇట్లు తీర్మానించుటకు కార్యరేషనువారి కధికారములే దని ప్రభుత్వమువారు రెంచుచున్నారు. అందుచే నీతీర్మానమును రద్దుచేయుచున్నారు. (సంతకము) సి. బి. కాటరెలు, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి

కింగారవేలుచెట్టిగారు ప్రభుత్వమును ఖండించుచు, ప్రజల ధనమును, ప్రజలభావనప్రములను కాపాడుట సభవారి విధ్యుక్తధర్మమని నుడివెరి. సభయం చన్ని పక్షములవారును కలిసి చర్చించి కమిషనరుకు రు 2000 ల కంటె నెక్కువవేతనము నొసగజాలమని నిర్ణయించిరి అటుపిమ్మట నీ వ్యవహారమునందు జోక్యముపుచ్చుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారి కేమిపనిలేదు.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు మాటలాడుచు, కమిషనరు వేతనాభివృద్ధిని కార్యరేషనుసభవారు చెప్పడును నిరాకరింప లేదని నుడివెరి. ఒకానొక మొత్తముకంటె నెక్కువమొత్తమును కమిషనరున కొసగుటకు ఆనువ్యయపట్టికయం దెర్పాటులను మాత్ర మొనర్పలేదు. కమిషనరు వేతనాభివృద్ధి నొసర్చుటకు సభవారు నిరాకరించిరి చెప్పట తప్పు.

టి. వరదరాజునాయుడుగారు, మాటలాడుచు, సభ వారెన్నియో అశాస్త్రీయచర్యల నొనర్చుచున్నారనియు, కమిషనరు వేతనాభివృద్ధిని నిరాకరించి సభవారు మరియొక అశాస్త్రీయచర్య నొనర్చుచుండురనియు నుడివెను.

సత్యనారాయణగారింకను మాటలాడుచు, వరదరాజు నాయుడుగారు రొనర్చిన ఆనోపలను తీవ్రముగ ఖండించిరి. ఒకానొకసభ్యుడు భయపడుచుండవచ్చును. కాని సభవారి చర్యయం దకాస్త్రీయ మెద్దియును లేదు.

కె. భాష్యముగారి క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి.

"ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపు, నీటి మునిసిపలు ఆప్టునం దలి 44 సెక్సునకు విరుద్ధముగనుండుటచే అశాస్త్రీయమైనదని ఈసభవారు రెంచుచున్నారు."

అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

టి. సుందరరావు నాయుడుగారు చెప్పిరి.

తీర్మానము వోటునకు లెట్టగా నెగ్గెను. రాత్రి 8 గ 30 నిలకు సభ ముగిసెను

మరణ సంఖ్య:—సెప్టెంబరు 4 వ తేదీతో అంత మయ్యేవారమునందు సానునకు వెయ్యిమందికి 51.6 వో॥ చని పోయిరి అంతకు ముందువారము 49.1 వో॥ నుండెను. స్త్రీలకు ములవలన 2 రు, కలరావలన 1, టైఫాయిడువలన 3, మలేరియా జ్వరమువలన 26 గరు, యితర జ్వరములవలన 29 మంది చని పోయిరి. నిరుడివారము 49.1 వో॥ చనిపోయిరి.

మ క ర ధ్య జ

రసాయనము 2460

దీనిని నేవించినచో మూత్రముతో కలసిపోయెడి శుక్ర మును నిలుపును. పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచి రతిలో అతి శ్రీఘ్రవేగమున ముపుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహ పుష్టి, వీర్యవృద్ధి, శాంతి, బలము, రతిదార్ద్రము, ఇంద్రియ పుష్టి, మొదలగునకు బలము కలుగును. నెలదినములకు పరిపడు మందు తపాలా పోకింగు ఖరీదులతో రు 3-7-0. పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదావరి)

చెన్నపురి శాసనసభ

(నిన్నటి తరువాయి)

హిందూ దేవాదాయ బిల్లుపై చర్చ

బోర్డు నిర్ణయము

కమిషనరుల యోగ్యతలు - వేతనములు

నిన్నటి మధ్యాహ్నము చెన్నపురి శాసనసభ్యులు ఫలహారానంతరము తిరిగి సమావేశమైనపిదప హిందూ దేవాదాయ బిల్లుపై చర్చ నారంభించిరి.

“రాజధాని కంటటికినిగాని, లేక కొంతభాగమునకుగాని స్థానిక ప్రభుత్వము నోటిఫికేషనుచేత బోర్డు నిర్మాణమున కుత్తరువు చేయవచ్చును” అను 10 వ క్లాజులోని (1) వ సబ్ క్లాజులో “శాసనసభ్యులకు, ఆమోదమునబడిన” అనుపదములను జేర్చవలసినదిగ యన్. ముత్తయ్యమొదలియారుగారు సవరణ నుపపాదించుచు బోర్డు నిర్మాణవిషయములో శాసనసభ్యుల అంగీకారమును గైకొనుటావశ్యకమని బట్టిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణపై మాట్లాడుచు బోర్డు నిర్మాణము చేపట్టుట నావిషయమనియు 7-వ క్లాజును సభవారంగీకరించుటలో బోర్డు నిర్మాణమునుగూడ అంగీకరించినదియు కావున ఈసవరణవలన నెట్టిలాభము గలుగబోదనియు బట్టిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణను బలపరచుచు ప్రస్తుతమున్న బోర్డు నిర్మాణముతో సభ్యులు జోక్యము గలిగించుకొనవలయునను ఇకముందు జరిగెడి బోర్డు నిర్మాణములు సభవారి యనుమతిపై జరుపబడుట కెట్టి అటంక ముండవలదనియు శాసనసభ్యుల కీమాత్రముమాత్రమే ఉండుటావశ్యకమనియు, ప్రజాపరిపాలనాపీఠులకు మంత్రివర్గమునా రీసవరణ నామోదించవచ్చునని బట్టిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు సవరణను బలపరచిన పిదప సవరణవోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను. పోలు గైకొనగ 12 అను కూలురు 80 ప్రతికూలురుకు చే సవరణ ఓడింపబడెను.

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడు, జె. కుప్పస్వామి, ఆర్. మదన గోపాల్ నాయుడు, పి. రామస్వామి ముదలియారు, పి. కేశవపిల్ల, కే. మరెడ్డి, బి. మునిస్వామి నాయుడు, కామ్యూల్, శీతారామిరెడ్డి, శరభారెడ్డి, ఖాదర్ మొహిదీన్ సాహెబు గారలు ప్రతికూలురులలో గలరు.

“వివిధ తరగతులకు ప్రత్యేక బోర్డులు నియమింపబడినవో” అను మాటలను క్రొత్త ప్రొవైజో గా చేర్చవలె యునని యన్. ముత్తయ్య ముదలియారుగారు నుపపాదించుచు ఒకే మతమునం దనేకభిన్న శాఖలు గలవనియు వీనికన్నిటికిని ప్రత్యేకముగ బోర్డులు లేనిచో అంతర్భాగవిషయములందు చిక్కులు తలపించునని పట్టిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారి సవరణ నెదుర్చుచు ఇదివరకే విషయము సంపూర్ణముగ చర్చింపబడెననియు, ఇప్పుడు నూతనముగ దెల్పిన వాదనలేమియు లేననియు వివిధ తరగతులకు వివిధ బోర్డులను నిర్మించుట సాధ్యముగాదనియు బట్టిరి.

యల్. కె. తులసిరాముగారు వివరణను బలపరచుచు హిందూ మతమునందే పరస్పరభిన్నము లగు శాఖలనేకములు గలవనియు, వీరికి వేరువేరుపద్ధతులు ఆచారములు గలవనియు, వీనినెల్ల ఒకప్రత్యేక శాఖకు జేయవలెననిచే పరిష్కరింపబడజేయుట న్యాయముగాదనియు, నాస్తికడగువాడు హిందూమతమున దైనంతమాత్రముచే అట్టివానిని బోర్డులో జేర్చిన దేవాలయము లధోగతి నందుననియు బట్టిరి.

సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను. 10 వ క్లాజు వోటుకు బెట్టుబడి తీర్మానింపబడెను.

నిన్నటి ఫలహారానంతరము

కమిషనరుల సంఖ్య

“బోర్డునందలి కమిషనరులసంఖ్య మువ్వరకు మించకను ఐదుగురుకు తగ్గుకుండను స్థానిక ప్రభుత్వము నిర్ణయించును. వీరిలో ఒకరు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడుదురు” అను క్రొత్త క్లాజును 11 వ క్లాజు (1) వ సబ్ క్లాజు బదులు జేర్చవలయునని యన్. ముత్తయ్యమొదలియారుగారు సవరణ నుపపాదించిరి. సత్యమూర్తిగారు సవరణను బలపరచిరి. గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు సవరణ నెదుర్చుచు ఈవిషయ మిదివరలో 1928 బిల్లుపై సంపూర్ణముగ చర్చింపబడెననియు, వెనుకటి నిర్ణయమును మార్చుకేయ నవసరము లేదనియు బట్టిరి. పిదప సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

కమిషనరులు హిందూమతావలంబకు లేయుండవలెను.

“హిందూమతస్థుల మని ప్రకటించుకొనువారు కమిషనరులుగ నుండవలయునను” 12 వ క్లాజు (1) వ సబ్ క్లాజులో “ప్రకటించుకొను నట్టియు, హిందూ మతమును అవలంబించునట్టియు” అను పదమును జేర్చవలసినదిగ సత్యమూర్తిగారు సవరణ నుపపాదించుచు మతమును ప్రకటించుటకు, మతము నవలంబించుటకును చాల భేదము గలదనియు, మతసాంప్రదాయములను, సంస్కారముల ననుసరించువారే కమిషనరులుగ నుండవలెననియు, దేవాలయములను భగవద్వివాసములుగ, ఆధ్యాత్మిక సంస్థలుగ ఎన్నెడివారే కమిషనరులుగ నుండవలయుననియు, నిజముగ హిందువుడగువాడు వేదాధికారము నంగీకరించుచు, కనీససంఖ్యగల సంస్కారములైనను గావించువాడైయుండుట వాంఛనీయము. హిందూమతానుసారియని నిర్ణయించుట కేదియైన పరీక్షయొకటి యుండవలెననియు, మతసంస్థలవిషయములో ఈసందిగ్ధతరుణుండు పూర్వాచారపరాయణత్వమే అవశ్యకమనియు, ఇట్టిసంస్థలపవిత్రతను రాజకీయకారణములపైగాని, నవీనపాశ్చాత్యభావములచేగాని ప్రేరేపిత భంగము జేయకు డనిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణపై మాట్లాడుచు ఎవనిగాని హిందూమతావలంబకుడని నిర్ణయించుట చాలకష్టమనిరి. గోమాంసమును భుజించుటయు, మద్యపానమును హిందూమతావలంబనమాయని పట్టిరి. సహనమే హిందూమతముయొక్క ప్రధానగుణమని చెప్పబడినది. కావున ఈసవరణ నంగీకరించుట సంభవమని పట్టిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు సవరణను బలపరచుచు మాట్లాడిరి. అధ్యోక్షులుజనరలుగారు మాట్లాడుచు హిందూమతావలంబకుడని నిర్ణయించుట కొకనిర్ణీతమగుపరీక్ష ఏమియులేదనియు, అందుచే హిందువుడని చెప్పుకొనువారెల్లరు హిందువులగుదురే యగుదురనియు, ఇచట గూర్చున్నవారిలో నొకరైనను నిజముగ హిందూమతావలంబకులని చెప్పటకష్టమనియు, హిందూమత మిట్టిదని నిర్ణయించుట కష్టమనియు బట్టిరి.

తులసిరాముగారు మాట్లాడుచు “హిందువుడనియు, హిందూమతము నవలంబించుచున్నాననియు ప్రకటించువారు” అని యుండిన చాలుననిరి.

ఈసవరణ నూతన మైనదిగావున చర్చలో నున్న సవరణకు దీనికి సంబంధములేదని గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు బట్టిరి.

పిదప సత్యమూర్తిగారి సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

“ఎట్టి గుణములను లేక అర్హతలను గలవారు బోర్డు అధ్యక్షులుగ నుండదగునో తెలిపెడి 2 వ సబ్ క్లాజును తీసివేయవలసినదిగ జె. పి. సల్లానాగారు ఉపపాదన గావించుచు ఈ బోర్డు కార్యనిర్వాహకశాఖగ కాక, ఫలహారానంతర శాఖగ మాత్రమే యుండవలయును గావున న్యాయవాదులు, బారిష్టరులు మాత్రమే కమిషనరుగ నుండ నవసరములేదనిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు మాట్లాడుచు ఈ క్లాజు యిదివరలో బాగుగ చర్చింపబడి బిల్లునందు జేర్చబడెననియు, క్లాజును తీసివేయుట నుపపాదకులు నూతనకారణము నేమియు దెలిపియుండలేదుగావున సవరణ నంగీకరింపజాలమని పట్టిరి. సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

“12 వ క్లాజుక్రింద వివరింపబడిన గుణాత్మకతలు అధ్యక్షునకు గాక కమిషనరుకు సంబంధించును” అని యన్. ముత్తయ్యమొదలియారుగారు సవరణ గావించుచు, కమిషనరులు నిర్వహింపవలసిన విధులు చాల గలవనియు, క్లాజు యిప్పుడున్న స్థితిలో విద్యార్థిగంధము లేనివాడైనను కమిషనరు గావచ్చుననియు, అందుచే కమిషనరు కిట్టిగుణములుండుటావశ్యకమనియు బట్టిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు ఈ విషయ మిదివరలో బాగుగ చర్చింపబడెననియు, కమిషనరున కిట్టి గుణాత్మకతలు నిర్ణయింపబడినచో మాత్రమే పూర్వముగ నుండునని పట్టిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణను బలపరచుచు కమిషనరు ఇట్టి వాడుగ నుండవలెనని అర్హతలను విధించకపోవుటచే దొంగగాని, దోపిగాని, త్రాగుబోతుగాని దివాలాకొరుగాని ఎట్టివాడైన కమిషనరుగ ఉండుటకు వీలుగలదనియు, అధ్యక్షు డిట్టివాడుగ నుండవలయునని నిర్ణయించుటయే కమిషనరుకు గూడ అర్హతలను నిర్ణయింపవలసిన అవశ్యకతను దెల్పుననియు బట్టిరి.

సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

“ఇదిగ్గందు లేక ఐదగుడు దేశమునం దుత్తర్యుడైన బారిష్టరుగాని, స్కాట్లండు దేశపు అడ్వోకేటు ఫాకల్టీయొక్క సభ్యుడుగాని 5 సంవత్సరములకు తక్కువగాని కాల మాయు ద్యోగముం దుండిన వారు ఆధ్యక్షులు గ నుండుట కర్హులను (2) సబ్ క్లాజు (5) విభమును తీసివేయవలసి నదిగ శ్రీ సత్యమూర్తిగారు నుపపాదించుచు మత సంస్థల నిర్వహించుటకు ఇంగ్లండు, స్కాట్లండు దేశములనుండి బారిష్టరుల దిగుమతి చేయవలదనియు, భారతప్రభుత్వచట్టములో హోమోర్టు న్యాయమూర్తులకై నిర్ణయింపబడిన అర్హతలను కాపీజేసి ఈ బిల్లునందు జేర్చుటవలసి ప్రయోజనములేదనియు బట్టిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు మాట్లాడుచు ఈ విషయ మిదివరలో పూర్ణముగ చర్చింపబడెను. కావున అవిషయమును మార్చుకేయుట నవసరముగాదనిరి.

తులసిరాముగారు సవరణను బలపరచిన పిదప సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

“10 సంలకు తక్కువగాని కాలము స్థిరదగు డనిజేసిన వారు అధ్యక్షులుగ నుండవచ్చు”నను (e) విభములో స్థిరదగు అను పదమునకు బదులు, న్యాయవాది (Legal Practitioners) అను పదమును జేర్చవలయునని ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు నుపపాదించిరి సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

బోర్డుకమిషనరుల నియమించు సధికారము

“బోర్డుయొక్క అధ్యక్షుడు, కమిషనరులు స్థానిక ప్రభుత్వముచే నియమింపబడి” అను 3 వ సబ్ క్లాజులోని పదములకు బదులు “చెన్నపురి శాసనసభయందలి ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన హిందూ సభ్యులచే నెన్నుకొనబడిన బోర్డుయొక్క అధ్యక్షుడు, కమిషనరులు” అనుమాటలను జేర్చవలసినదిగ శ్రీ. సత్యమూర్తిగారు సవరణ నుపపాదించుచు లక్షలకొలది హిందువులకు ప్రతినిధులగు ప్రజాప్రతినిధులు బోర్డును ఎన్నుకొనుట కధికారము గలిగియుండవలెననియు, ఇందుచే నామినేటెడుసభ్యుల నేర్పిషమునగాని ఆరమానించుట గాదని బట్టిరి. ప్రజాప్రతినిధులచే ఎన్నుకొనబడిన బోర్డుప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రమగును ప్రజాపరిపాలనామాత్రముల కనుగుణ్యముగ నుండును అనిరి

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు మాట్లాడుచు ప్రజాపరిపాలనాసంస్థలలో నెంచెనను కార్యనిర్వాహక వర్గములను ఎన్నుకొను అధికారము ఇట్టి శాసనసభల కొనంగబడుట ఎరుంగమనియు, ఇదివరలో ఈవిషయమును చర్చించినప్పటికంటె నూతన కారణము లేమియు నెల్లడిజేయలేదనియు అందుచే తామిషనరణ కంగీకరింపజాలమనిరి.

“శాసనసభవారి అంగీకారముపై స్థానిక ప్రభుత్వము వారు గావించెడి నియములు ననుసరించి నియమింపబడు ప్రతి నిధి సగచే ఎన్నుకొనబడినబోర్డు “అనుపదములను” “స్థానిక ప్రభుత్వముచే నియమింపబడినబోర్డు” అనుపదములకు బదులుగ జేర్చవలయునని జె. పి. సల్లానాగారు నుపపాదనగావించుచు ఈ బోర్డు ప్రభుత్వ శాఖ గ నుండు రాదనియు, సుదేశ సంస్థానములందు హిందూ మత సంస్థలకు రాజే అధిపతి యనియు, కాని బ్రిటిషు ఇండియాలో మాత్రము ప్రభువులు విదేశీయులైనందున మత సంస్థలపై ప్రభుత్వము అధిపతిగ నుండుట మిగుల ఆశ్చర్యకరమని బట్టిరి.

యల్. కె. తులసిరాముగారు సవరణపై మాట్లాడుచు ఇట్టి బాధ్యతగల ఉద్యోగుల నియమించు సధికారము ప్రభుత్వమువారి చేతులలోకంటె శాసనసభయందుండుట అత్యావశ్యకమని బట్టిరి.

సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

సత్యమూర్తిగారి సవరణపై పోలు గైకొనగ 13 అనుకూలురు 40 ప్రతికూలురుకు చే సవరణ వీగిపోయెను.

ప్రతికూలురులలో జె. కుప్పస్వామి, మందాసారాజు, రాజా, రామచంద్రదేవు, బి. మునిస్వామి నాయుడు, పి. కేశవపిల్ల, డాక్టరు. పి. శుబ్బరావున్, కామ్యూల్, శరభారెడ్డి, శీతారామిరెడ్డి, సి. నజీఫ్ ముదలియారుగారలు గలరు.

సల్లానాగారి సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

పిదప 12 వ క్లాజు తీర్మానింపబడి బిల్లునందు జేర్చబడెను.

“అధ్యక్షులు లేవు కమిషనరులెల్లరు నియమింపబడిన లేదనిండి 5 సంల వరకు ఉద్యోగమునందుండుటకు హక్కు గలిగియుండురు” అను 13 క్లాజు (1) వ సబ్ క్లాజులో “అధ్యక్షులు లేవు” అను పదమును తీసివేయవలసినది యన్. ముత్తయ్యమొదలియారుగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణను బలపరచుచు అర్థవిహీనము గు వానిని అర్థమున నట్లును సందిగ్ధముగ నున్న విషయములను స్పష్టముగ నుండునట్లును జేయుటకు నూనింపబడిన సవరణలపై నమంత్రిగారి రంగీకరించుట లేదనియు, సవరణలపై సంపూర్ణముగ చర్చనైనను జరుప నీయుట లేదనియు బల్కిరి.

గౌ॥ పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చిరి అందట సవరణ వోటుకు బెట్టబడి పిగిపోయెను.

“రే శంకర్మయ్యలకు బతుకూ, రే సంవత్సరములుగ” నుండవలయునని నీ క ముఖ్యమంత్రిగారు సవరణ నుపపాదించిరి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, జె. వి. సల్లానాగారు సవరణకు బలపరిచిరి. సల్లానాగారు సవరణపై మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారు హిందూ జేతాదాయముల విషయమై చాల నిరసన భావము గన్పరచుచు మన్నారనియు, మంత్రివర్గమునకును కార్యనిర్వాహకశాఖకును అపవిత్రముగ సంధి ఏర్పడియున్నదనియు బల్కిరి.

గౌ॥ పానుగల్లు రాజాగారు లేచి మాట్లాడుచు కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునకు మంత్రివర్గమున కెట్టి అక్రమసంధి లేదనియు, ప్రతిపక్ష పక్షమునకును మతాధిపత్యం కట్టి అక్రమ ఒడంబడికయొంది యుండవచ్చుననియు బల్కిరి

సత్యమూర్తిగారు గౌ॥ మంత్రిగారి ప్రసంగము నాక్షేపించుచు ప్రతిపక్షమువారు తమ కాలమును, శక్తిని వినియోగించి సత్కారముతో సవరణల నుపపాదించి చర్చించుచుండ మతాధిపత్యమును ప్రతిపక్ష పక్షమువారికిని అక్రమ ఒడంబడిక యున్నదని ఆరోపించుట యుక్తముః ఈవిషయమై నిర్ణయ మొసంగవలసినదిగ ఆసమయమందు సభకన్యక్షత వహించుచున్న డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగారినిగోరిరి.

డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగారు:—మంత్రివర్గమునకు కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు అక్రమసంధి యున్నదని సల్లానాగారు రనుటచే తిరిగి విమర్శించు (ప్రతిపక్షపక్షమును) మంత్రిగారునుట స్వభావసిద్ధమే ఎన్నియోమాటల నీ సభవారు పయోగించుచున్నారు.

దీనిని తప్పుగ గైకొనవలసి బల్కిరి. (నవ్వు)

సత్యమూర్తిగారు—అధ్యక్షుని వలుకుల కార్యక్రమమును నూచించుచు సల్లానాగారు ఆక్షేపణకరమగు మాట బల్కిన దానినపుడే ఆక్షేపించి యుండవలెనని అందుకొరకు తిరిగి గౌ॥ మంత్రిగారునుట మన్నింపదిన నా యనిరి.

డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగారు తిరిగి ఇరుపక్షములవారిని వివాదములాడవలసియు, ఒకరిపై నొకరు పరుషవాక్యములు పయోగింపవలసియు మంత్రివర్గమును హెచ్చరించిరి.

రా. బ. ఏ. యస్, కృష్ణారావు పంతులుగారు సవరణను బలపరచుచు ఇట్టి ఉన్నతోద్యోగులను నియామకముం దిట్టి వల నెవటగాని రీ సెలీల కాలము నిర్ణయింపబడెనా యని ప్రశ్నించిరి. రు. 2000 ల వేతనముగల ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ వైసుచాన్సలరు పదవి గూడ రీ సెలీ లు మాత్రమే నిర్ణయింపబడెను అనిరి. యస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు సవరణను బలపరచిరి.

సవరణ వోటుకు బెట్టబడి పిగిపోయెను పోలుగైకొనగ 14 అనుకూలరు 31 తటస్థులనందుక సవరణ ఓడిపోయెను.

13 వ క్లాజు వోటుకు బెట్టబడి తీర్మానింపబడెను.

బోర్డు అధ్యక్షులు, కమిషనరులు గౌరవోద్యోగులుగ నుండవలెను. అధ్యక్షులు సెలీల రు. 1,200 లను కమిషనరు లాక్సలరు రు. 900 లను గౌరవవేతన మొసంగబడవచ్చును అను సవరణను పి. ఆంజనేయులుగారు ఉపపాదించుచు హిందూ జేతాదాయముల పేరిట వేలకువేల ధనము వేతనములకును ప్రయాణపు ఖర్చులకును కొల్ల బెట్టబోకుదనిరి. కమిషనరులుగ నియమింపబడునారెల్లరు న్యాయవాదులుగనో, ప్రభుత్వోద్యోగులుగనో, చాల ధనమును గడించుకూడ బెట్టిన వారై యొందురు. జిల్లాబోర్డు నా మి నే మ ను ల కు నా ఆనరరీ బెంచి మ్యూజిస్ట్రేటు పదవులకు యోగ్యతాపత్రములతో నహా దరఖాస్తులు వచ్చునపుడు మతసేవజేయుటకై ఇట్టి గౌరవోద్యోగులను స్వీకరించెదవారు లేరని జెప్పవచ్చునోమతమునకై ఈమాత్రము త్యాగము జేయువారు నేకులు లభించగలరు. సవరణయందు సూచింపబడిన గౌరవభృతి ఉద్యోగుల ప్రతిష్ఠను గాపాడుటకు చాలును. అని బల్కిరి.

గౌ॥ పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు కమిషనరులు నిర్వర్తించవలసిన విధులు చాల కష్టమును, బాధ్యతాయుతములు ననిరి నిపుణులును, గౌరవ ప్రతిష్ఠలుగలవారే ఈ విధుల నిర్వర్తించుట కర్హులు. కమిషనరులు మరియొక వ్యాసంగము లేక తమకాలమును, శక్తినింతయు ఈ ఉద్యోగమునకే వినియోగింపవలసియుండురు. కావున తగిన వేతన మొసంగనిచో అట్టివారు లభించుట దుర్లభము. తగినవేతనము ఒసంగనిచో వారి ఉద్యోగ గౌరవమును సోరక్షించుటకు వీలులేదు అని బల్కిరి.

అంతట నేటికి సభ ముగింపబడెను.

నేటి దినచర్య హిందూ ధర్మాదాయములబిల్లు

బోర్డు కమిషనరుల హోదా

చెన్నపురి కాసనపథ నేటిదినమున తిరిగి సమావేశమైనప్పుడు హిందూధర్మాదాయముల బిల్లుపై నింతను చర్చజరిగెను. హిందూధర్మాదాయములబోర్డు కమిషనరు వేతనముల పుచ్చుకొను ఉద్యోగులుగా నుండవలెనా లేక గౌరవోద్యోగులుగ నుండవలెనా యను విషయమై చర్చ జరిగెను. కమిషనరుల హోదాలను సంస్కరించుటకు ప్రతిపక్షపక్షసభ్యులు చాల సవరణలను చెప్పిరి. కాని వానిలో శేషవరణయు నెగ్గలేదు.

గౌరవపదవులుగ నుండవలెను

సత్యమూర్తిగారు సవరణను బలపరచుచు ఇట్టిపెద్ద పదవులు ఆనరరీపదవులై యుండట వాంఛనీయుమని నుడివిరి. అయినను వారి ఖర్చుల కిబ్బంది గలుగకుండ కొంత గౌరవవేతన మొసంగవచ్చును. ధర్మాదాయ బోర్డు సభ్యులు తమ ధర్మములను సరిగ నిర్వహించినయెడల వాకొనర్చునేవకు ధనరూపమున సరియగు పరిహార మొసంగజాలము. ఈబోర్డు సభ్యులు ఆనరరీసభ్యులై యున్నయెడల మరాధిపతులకును ప్రజలకును గూడ ఎక్కువ విశ్వాసము గలుగును.

పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు, వేతనముల నొసంగనియెడల తగినవారు లభింపజాలరని నుడివిరి సవరణను వోటునకు బెట్టగా పిగిపోయెను.

ఇతరవ్యాపారములందు ప్రవేశింపవచ్చునా?

1 వ క్లాజుజునందు బోర్డు సభ్యులు “ప్రభుత్వమువారి అనుమతిలేకుండ ఇతర వ్యాపారమునందుగాని పనియందుగాని ప్రవేశింపరాదు” అను పదములను తొలగింపవలసినదని సత్యమూర్తిగారు సవరణ నుపపాదించిరి. బోర్డు సభ్యులు దినముంతయు పనిజేయు నుద్యోగులుగ నుండవలెనని వెతుకటి నెక్కనందు గలదు. ఈ సజుక్లాజు అందుకు విరుద్ధముగ నున్నది. ఇట్టి గొప్పయుద్యోగులనుగూడ తనచేతులతో నుండుకొనుటకుగా నీ మంత్రిగారి అధికారమును ప్రత్యేకించుకొనినట్లు గాన్పించుచున్నది. కాన్సిలు కార్యదర్శుల సందర్భమున నేమి జరుగుచున్నదో జూచుచునే యున్నాము. వారుజీతములను పుచ్చుకొనుచునేయున్నారని-వారివిధులలో వేనిని నిర్వర్తించుటలేదు. వారిలోనొకరు వారము దినములుగా సభకుగూడ వచ్చుటలేదు. అయినను అతనిజీతము మాత్ర మకనికీ ముట్టుచునేయున్నది. బోర్డుసభ్యులు జీతము పుచ్చుకొని పనిజేయువారుగ నైన నుండవలెను. కానియెడల గౌరవముకొర కుచితముగ నైన జేయుచుండవలెను ఉచితముగ గౌరవముకొర కీనననొనర్చుటకు సిద్ధముగ నుండువారిదేశమున అసంఖ్యాకులుగ గలరు.

జె. ఎ. నాల్లానాగారు సవరణను బలపరచుచు జీతము పుచ్చుకొనకుండ గౌరవముకొరకు పనిజేయువారు మనఃపూర్వకముగ పనిజేయుదురని నుడివిరి ఈబిల్లును సమగ్రముగ పరికింపగా జేవాలయములను, మతములను కమిటీలచేగాక- బోర్డు సభ్యులకుగూడ తమచేతిలో కీలుబొంగ నుపయోగించుకొనుటకు కుట్రపన్నినట్లు స్పష్టపడుచున్నది. ఇది చాల అవినీతికరము.

పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు, అన్నివిషయములందును, ఉచితముగ గౌరవముకొరకు పనిజేయువారిపై నాధారపడియుండదని నుడివిరి.

అర్హులసామి ఒడయారుగారు (కాన్సిలుకార్యదర్శి) కార్యదర్శులు జీతము పుచ్చుకొని ఏమియు పనిజేయుట లేదని సత్యమూర్తిగారు ఆరోపించినయెడల తన మట్టుకు దాను రెండు మాడు సార్లు సభలో ను ప న్య సిం చితినియు తిరుమవాపల్లి సభ్యుడు (మరియొక కార్యదర్శి) జబ్బుచే సభకు రాజాలక పోయెననియు సభ్యులు ఆరోపాల గావించునపుడు మానవ సామాన్యము సాధక బాధకముల నిండుక విచారింపవలసినదనియు నుడివిరి.

తులసీరాముగారు సవరణను బలపరచుచు ఈ నెక్కును జూచినవారు నచ్చెదరని నుడివిరి. నెక్కునందు మొదటి భాగమున బోర్డు సభ్యులు తమకాలమంతను దృష్టికరతను బోర్డు వ్యవహారములయందే యుపయోగింపవలెనని గలదు. రెండవ భాగము నీప్రభుత్వమువారి సమృద్ధిపై ఇతరవ్యాపారముల సాగించుకొనవచ్చునని గలదు. రెండింటిని సమన్వయ మెట్లు? ఇట్టి-పరమ వ్యతిరేకముగ వాక్యముల నీ బిల్లులో జేర్చుటకు కారణ మున్నయెడల మంత్రిగారు స్పష్టముగ చెలుపవలెను.

సవరణను వోటునకు బెట్టగా పిగిపోయెను.

ప్రభుత్వమువారి అనుమతి

ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు “ప్రభుత్వమువారి అనుమతిలేకుండ” అను పదములను తొలగింపవలెనని సవరణ నుపపాదించిరి బోర్డుసభ్యు లితర వ్యాపారముల సాగించుకొనరాదనియు అట్లు సాగించుటకునుటకు అనుమతి నొసగుటకు ప్రభుత్వమువారికి గూడ సధికార ముం డ రా ద ని యు నీరి యుద్దేశము. బోర్డు సభ్యులకు చాల పని యుండును. ఆ పని చాల బాధ్యతతో గూడినది. అట్టివారి రితరవ్యాపారములందు ప్రవేశించు నెడల బోర్డు వ్యవహారములను వారు సరిగ నిర్వహింపజాలరు.

పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు ప్రభుత్వమువారి కీ యధికారముండవలెనని నుడివిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు సవరణ నెదుర్చుచు మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తర మేమాత్రమును సంకృష్టికరముగ లేదని నుడివిరి. ఈ సవరణను గావించనియెడల బోర్డు సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి చేతులలో కీలుబొమ్మలై పోయెదరగు. వీరిపై ప్రజలకుండు గౌరవము, విశ్వాసమును తగ్గిపోవును ఈ నెక్కును నిట్లు రచించుటలో ప్రభుత్వమువారి కేదయో దురుద్దేశమున్నట్లు గగన్పట్టుచున్నది.

సవరణ వోటునకు బెట్టగా పిగిపోయెను. 17 గరు అను కూతుముగను 40 మంది ప్రతిపక్షముగను వోటుచేసిరి.

స్థానికసంఘసభ్యుల కనర్హులు

బోర్డు సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి అనుమతిలేకుండ ఏమి తాదాయముననుట బ్రష్టిగ నుండిరాదు అను పదములను సజుక్లాజుచివర జేర్చవలసినదని చిదంబరశాడూరుగా రుపపాదించిరి.

ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు మరియొక సమగ్రముగ సవరణ నుపపాదించిరి. బోర్డుసభ్యులు స్థానికసంఘముల ఎన్నికలకు నిలువరాదని గూడ ఈసవరణయందు గలదు.

పానుగల్లు రాజాగారు రీసవరణల సంగీకరించుటకు తన కాక్షేపణలేదనియు, బిల్లునందలి భావము వీనివలన స్పష్టమయ్యెననియు నుడివిరి.

సవరణ అంగీకరింపబడెను.

ప్రాచై సోను తొలగింపవలసినదని సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి.

బోర్డుసభ్యుల వేతనమును ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయింపవలెననియు వారైనను అభ్యుక్తులకు సెల 1-కి రు. 1200 లు ఇతరసభ్యులకు రు. 800 లు మించకుండ నిర్ణయింపవలెననియు ప్రాచై సోయందు గలదు. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెడిర్చిరి. వోటునకు బెట్టగా సవరణ పిగిపోయెను.

రు. 1200 లను రు. 800 లుగను 800 లను 400 లుగను సవరింపవలసినదని నాగన్న హెగ్గడెగారు రుపపాదించిరి. పానుగల్లు రాజాగారు ఎదుర్చుచు తనకారణముల నిదివరకే దెలిపితిని నుడివిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణను బలపరచుచు, ప్రభుత్వమువారికవై పున మితవ్యయముని గోలపెట్టుచు మరియొకవై పున పెద్దజీతములను వెదజల్లుచుండుట వింతగనున్నదని నుడివిరి. ఈ రాష్ట్రమున చాల పెద్దయధికారముల చలాయించు న్యాయాధికారలకుగూడ సవరణయందు సూచింపబడిన వేతనముకంటె నెక్కువ యొసగుటలేదు. అందుచే నీసవరణ కందరును సమ్మతింపవచ్చును. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు, ఎక్కువజీతము నియ్యనిది తగినవారు లభింపరనియు నుడివిరి. మితవ్యయముని చెప్పుచుండు స్వరాజ్యపక్షమువారి నాయకులలో నొకరగు భారతకాసనసభాధ్యక్షుడే రు. 4000 ల వేతనమును దీసుకొనుచుండెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ మితవ్యయాసక్తిని- తమపాక్షికుల సందర్భమున ముందుములలో పెట్టిన బాగుండును.

సత్యమూర్తిగారు— అతివేతనములో సగభాగము ప్రజాసేవకొరకు వెచ్చింపబడుచున్నది.

సవరణను వోటునకు బెట్టగా పిగిపోయెను.

తరువాత 14 వ క్లాజు వోటునకు బెట్టబడి అంగీకరింపబడెను.

కమిషనరుల అనర్హులు

15 వ క్లాజునందు లోకలు గవర్న మెంటు అను పదములు వచ్చినచోట నెల్ల వాని బదులు బోర్డు అను పదమును జేర్చవలసినదని జె. ఎ. నాల్లానాగారు సవరణ నుపపాదించిరి. ప్రభుత్వమునకును, మతాదాయముల పరిపాలనకును ఎట్టి సంబంధమును నుండగూడదు. దేశమునందలి పలుకుబడి గల సంస్థలెల్ల తమచేతికిండు నుండుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు న్నేపించిరి. ఈ విషయమున మంత్రివర్గమువారికిని రిజర్వరు శాఖవారికిని రహస్యపు ఒడంబడికయున్నట్లు దోచుచున్నది. మంత్రివర్గమువారు

తామిళనాడు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి మాయల లో జిక్కిపోయినందుకు ముందుముందు చాల విచారించెదరు. నేకమువందు జాతీయోద్యమముల పరికల్పకుగాను పలుకుబడి గల సంస్థల నన్నిటిని తనచేతులందుకునుటకుగాను విల్లింగు డను ప్రభుత్వవారి బిల్లును ప్రేరేపించిరి. ప భ వా ర్థివిషయమును గమనించి మెలకువతో ప్రకటించెదరని నమ్ముచున్నాను.

పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు - చెనుక ధ రాజుదాయముల బిల్లులను గావించుట కెత్తించిన కృష్ణస్వామి అశ్వమేధుగారు మొదలగువారందరూ తమ బిల్లులలో "అంకశ్ గవత్వ మెంబు" అను పదములనే యుపయోగించిరినియు వాని నే దాము అవలంబించితిమనియు నుడివిరి.

సవరణ వీరిపోయెను. 15వ సెక్షనునందు వివరింపబడిన అనర్హతలలో అన్యతా బోధ కమిషనరు తన పదవిని గోల్పోవును అను సవరణను ఎన్. శత్యమూర్తిగారు తప్పించిరి. సవరణ అనర్హతల నండిత వారిని ప్రభుత్వమువారు సస్పెండు చేయవచ్చును. తొలగించవచ్చును అని గలదు. అట్టి శోరముల శోశార్థి అనర్హతల వారిని సస్పెండుచేయుటకాని - చేయుటకు చేయకపోవుటకు గూడ అవకాశముండుట గాని ఆక్షేపణముని సత్యమూర్తి గారు నుడివిరి.

పానుగల్లు రాజాగారు ప్రభుత్వ తర మొసగుచు సెక్షను నందుగల 'చేయవచ్చును' అనుపదమునకు చేయవలెను. అని అర్థము నియు, అవిధముగ నాపదమును సవరించుటకు తన కాక్షేపణలే దనియు నుడివిరి.

అద్యక్షేటు జెవరలుగారు మాటలాడుచు, కమిషనరులను నియమించునది ప్రభుత్వమువారు గనుక వారిని తొలగించు నధికారముగూడ ప్రభుత్వమువారికే యుండవలెననియు, నుడివిరి. లేనియెడల పరిపాలనా వ్యవహారముల సాగించుటకు చిక్కుగలుగును. కమిషనరులు ప్రభుత్వమువారిచే తొలగింపబడకయే సవరణ అనర్హతలలో నైన వెంటనే కమిషనరు పదవిభుండి ఆతని యంతట నతిడే తొలగిపోవు నెడల అవిషయము ప్రభుత్వము వారికి దెలియుటెట్లు, ప్రభుత్వమువారు ఇంకొకరిని నియమించుటెట్లు.

ఎన్. ముత్తయ్యమొదలియారగారు సవరణను బలపరుచుచు, అద్యక్షేటు జెవరలువాదన చాల విచిత్రముగనున్నదని నుడివిరి. 15 వ క్లాజులో 2వ సబ్ క్లాజునందు కమిషనరు, హిందూమతమునువలెనది యెడల అతనికి కమిషనరుద్యోగము గూడ వదిలిపోవుననిగలదు. అద్యక్షేటు జెవరలువాదన సరియైన దగునెడల ఈవిషయమును గూడ వర్తింపదు.

ఒకానొక కమిషనే రొకదినమున తాను హిందూమతమును వదిలివదిలి చెప్పవచ్చును. అతనియంద్యోగ మంతటితో ముగియును. ఆవిషయము ప్రభుత్వమువారికి దెలియుటెట్లు, ఇంకొకరిని నియమించుటెట్లు ప్రభుత్వమువారు రీసవరణ నెదుర్చుటకు మరియొకకారణ ముండియుండవలెను.

సవరణను వీరిపోయెను. అవి నీతివంతరైన, దుర్భర్య, మోసము మొదలగు కార్యముల నొనర్చినయెడల ప్రభుత్వమువారు కమిషనరుల తొలగింపవచ్చునని 15వ క్లాజు (డి) సబ్ క్లాజునందు గలదు. స్థానిక ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన జిల్లాసభసభ్యులుగాని దివారించి నేరస్థుడను నిర్ణయించినతరువాత ప్రభుత్వమువారు, పస్పెండు చేయవచ్చుననియు సత్యమూర్తిగారు మరియొకసవరణ నుపపాదించిరి.

అంతట సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి.

మమజుకూతుర్లు వ్యాజ్యము వేసిరి

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:—మమజుకూతుర్లు కూతురు తగవుల బాగాగారు విడిచినసాక్షులు మమజుకూతురు ఎమెరీగారి ఎదుట వాదనము చేసినట్టియు 75 వేల రూపాయలకు ముప్పు జరిగినవారమునాడు ఇంగ్లాండు పోకమునపు ఇప్పింపబడినదని వ్యాజ్యము చేయబడినది. వాటిన్నాగు ముప్పుకారణము వాదించుచు ఆ రీతి అనిరాకరింపవలసినదనియు, ఎమెరీ సత్యమే ముఖ్య సాక్షి యనియు రెండవవత్తుమువారు ఆమెను కోర్టున తీసికొనిరా నిచ్చగించుటలేదనియు తెలిపి ఆమెను కోర్టువారు విచారించవలసి నదిగ గోరిరి. అట్టి దారునితరపు వ్యాజ్యవాది ప్రతిచెప్పనందున కోర్టువారు ఎమెరీసత్యమే శుక్రవారమునాడు కోర్టుకుపోయిగా నాజ్ఞయిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె)

దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు

రాజనీతులు

స్వాతంత్ర్య పరిరంభములో జనుభేరి వేయుటకు తాగమే ప్రాధాన్యము.

స్వరాజ్యము ప్రజాసామాన్యముకే ముఖ్యము. స్వరాజ్య విజయము సామాన్యప్రజలనే చేమారవలెను.

రాజ్యముకన్న స్వాతంత్ర్యేచ్ఛనే మన మెక్కువగా ప్రేమించుము.

మన కనుకూల మైనటువంటి గవర్న మెంటును స్థాపింప జేసికొనుటకు మనకే ఆ హక్కును గలిగియుండుట నేడే స్వరాజ్యముయొక్క మూలసూత్రము.

నిరంకుశప్రభుత్వవిధానమును నశింపు జేయవలె నంటే దానిని ప్రతిరోధించుకొని ప్రజలలో మనము కలుగజేయవలెను. ఈ సామన్యమును ప్రజలలో కలుగజేయుట తప్పకదా. ఇది కృతీ ముష్టపనియే కాదు. అది నై సర్గికమైన జాతీయ పురోవృద్ధిని కలిగించును.

ప్రజామోదము బడయుచు ప్రభుత్వ ముండుట ఆసంభవింపదు.

మన కనుకూలముగ నున్నటువంటి నెద్రానినై నను ధ్వంసము చేయుట కెంతమాత్రము జంకగూడదు న్యాయమైన మన హక్కులను మనమే నిర్ణయించుకొనవలె నని గవర్న మెంటుతో చెప్పటంలో జంకగూడదు. అట్టి హక్కులను పొందువరకు ప్రభుత్వవిధానమును ధ్వంసము చేయుచు నే యుండుమని చెప్పటం అను జంకగూడదు.

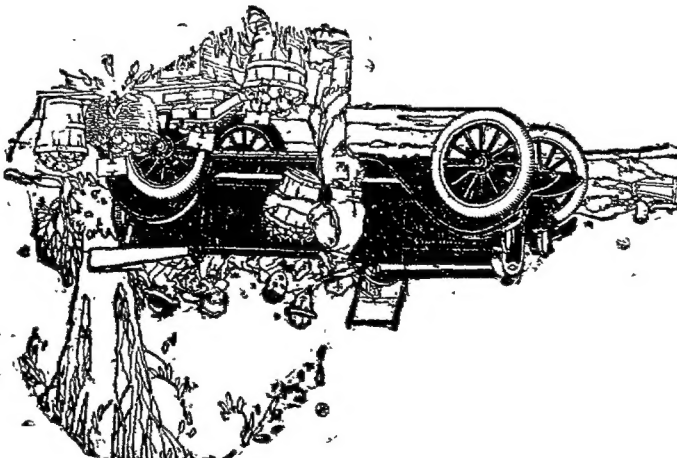
నిరంకుశప్రభుత్వవిధానమును ధ్వంసము చేయనిదే మాక కనుకూలమైన విధానమును కల్పితము. ధ్వంసము చేయుటలో మన కేవిధమైన సంతోష ముండులేదు. మనదారి కడుగ నిలబడి యున్న వస్తువును నవ్వోటనుంచి తొలగించిరే నందేమియు మనము కల్పితము.

దౌర్జన్యము, దౌర్జన్యమునే పురిగొన్నాము.

కాసనసభలు చేయు కాసనములు కాసనసభాదౌర్జన్యములై యున్నవి.

హైదరాబాద్ "పరిశ్రమారాయణ" ను కొంటు నేది యొక విధమైన ఆదర్శము. భగవంతుడు దారిద్ర్య రూపముతో ప్రజలలోనికి వచ్చెను. దరిద్రులకు ప్రజాసేవ చేయుటయే భగవానుని పూజించుట.

మీకు కొత్తది యెచ్చట దొరకును

మొదలు రు. 2,850 యఫ్. బి. ఆర్. మదరాసు.

దక్షిణహిందూదేశమునకు సౌల్ ఏజెంట్లు:

సింపున్ అండ్ కో. లిమిటెడ్.,

మదరాసు — ఉదకమండలము

- కర్నూలు: ఆస్మిత్ అండు కో, బల్లారి.
- మధురై: యమ్. సుందరస్వామి అయ్యర్, వధుర.
- తిన్నెవెల్లి: జయలక్ష్మి మోటార్ ఎం. కు.
- ఉత్తరప్రదేశ్ కర్నూలు: ఆర్. యస్. ఎ. రామకృష్ణ చెట్టి గార్, కొట్నకార.
- తంజావూరు: టి. ఎస్. రామసుబ్బ అయ్యంగార్, కుంబకోణం.
- మలబారు: కామన్ వెల్లు ప్రెస్, కల్లికోట.
- దక్షిణకెనరా: కామన్ వెల్లు ఇంజనీరింగ్ కో, మేంగళూరు.
- మదరాసు మోటారుస్టోర్స్: నెల్లూరు.
- రామనాడు: యమ్. సుందరస్వామి అయ్యర్, వధుర.
- దక్షిణకనర: కామన్ వెల్లు ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ, మంగళూరు.
- పుదుక్కోట: నేలం ఆటోమోబిల్స్, పుదుక్కోట.
- బల్లారి: వి. జి. ఆస్మిత్ అండు కో, బల్లారి.

- తిరుచునావల్లి: టి. జి. అంధు సన్స్, పాలకరై.
- గంజాము: కైకో అండు ఆటోమోబిల్ ఏజెంట్.
- విశాఖపట్టణము: ఆంధ్రా యంజి నేరింగ్ కంపెనీ బగంపుర, విశాఖపట్టణము.
- తూర్పుగోదావరి: కనడియన్ యంజినియర్, కాకినాడ.
- పడమటిగోదావరి: రాత్రి అండు బ్రదర్స్, బెజవాడ.
- కోయంబత్తూరు: ఇ. విక్టోరియా అండు కో, కోయంబత్తూరు.
- కడప: వి. జి. ఆస్మిత్ అండు కో, బల్లారి.
- షిమోగా: టి. యస్. మోటారుస్టోర్స్, షిమోగా.
- హస్సాన్: యూనియన్ మోటారుస్టోర్స్, హస్సాన్.
- బెంగుళూరు: జి. మో. బూల్ అండు కో, బెంగుళూరు.
- నేలం: నేలం ఆటోమోబిల్స్.
- మొసూరు: జి. మో. బూల్ అండు కో, బెంగుళూరు.

విద్యార్థులు: సాంఘిక ద్వేషము

జన్మింపబడిన సంఘద్వేషమును పెంచుట వలన, స్వలాభము పెంపొందుచున్నది. వీరింతటి తో నాగక నవకోమలమగు విద్యార్థుల హృదయములలోగూడ ద్వేషబీజములను నాటి, జాతీయ జీవితమును క్రిందినుండి వైరవరకు కలుష మొనర్చుట కన్నను హేయకార్యము చేరుండబోదు. బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థిసంఘము నొకదానిని నెలకొల్పి, తద్వారా జన్మింప నాయకులు తమ మనోరథము నీడేర్చుకొన బ్రయత్నించుచున్నారు. ద్వేషమును వ్యాపింపజేయుటకు ఎక్కుడు సమర్థు లవసరము లేదు. ఎట్టివారయినను ఇక్కార్యమును గావింప గలరు. చెన్నరాజధానియందు, మూఢవిశ్వాసములు తక్కువ. జ్ఞానప్రధాన మగు నీరాష్ట్రమునందు, ఇతర ప్రాంతములందువలె తాత్కాలిక భావాతిరేకమునకు వివశు లై, అకార్యకరణముల గావించుటకు ప్రజ లంగీకరింపరు. అందుచేతనే, సాంఘికకలహములు ఎక్కడ గానరావు. జన్మింపజేయువా రెంత బోధించినను, ఎన్నియార్జుణముల జూపినను, ప్రజ లింకను సద్భావములను కోల్పోవక, దేశభక్తిని ఉన్నతాదర్శములను విడరాడుటలేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునం దింకను సమ్మతముండుటకు, ప్రజాప్రముఖులవివేకమే ముఖ్యకారణము. అయినను, విద్యార్థులు చిరకాలము జన్మింపజేయుదాడినుండి తప్పించుకొనజాలరు. స్వలాభాపేక్ష బాధించుచుగాన, విద్యార్థులు నేడుగాకున్న రేపయినను ద్వేషగీతమును చేపట్టి సంక్షోభము గలిగింపవచ్చును.

ఆధునికవిద్య విద్యార్థుల శీలమును పెంపొందింపక, స్వార్థపరత్వమును పెంచుచున్నది. విద్యావిధాన దుష్ఫలితములనుండి విద్యార్థులను తప్పించుటకు గాంధీమహాత్మునివంటి ఉత్కృష్టశీలునికే సాధ్యపడదయ్యెను. ఇక సామాన్యుల కెటుల సాధ్యమగును? ఇందుకు దోడుగ, విద్యార్థులను దేశసేవనుండియు, స్వాతంత్ర్యసంపాదనాభిలాషనుండియు తప్పించి కేవలము సాంఘిక ద్వేషమార్గములలో ప్రవేశపెట్టుచో, ఫలిత మెటులుండునో యూహింపవచ్చును. నిన్నటిదినము ది. బ. కృష్ణకాయగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన నూతన బ్రాహ్మణేతరవిద్యార్థి సంఘ సమావేశమునందు, జన్మింప నాయకులు విద్యార్థుల మనములలో ద్వేషబీజములను నాటుటకు ప్రయత్నించిరి. రాబోవు ఎన్నికలలో, ద్వేష ప్రచారమునకు వీరి నుపయోగింప నిశ్చయించిరి. విద్యార్థులు రాజకీయవ్యవహారములలో పాల్గొన గూడదను సిద్ధాంతమును మేమామోదించుము. కాని, విద్యార్థులను దేశానర్థకరమగు విషయములలోనికి దుప్పి, దేశభక్తిని బోగొట్టు ప్రయత్నము అను మాత్రము గల్గింపక తప్పదు. చక్రవ్యవస్థ

గారు క్రొత్తగ జన్మింపజేయున జేరిరి. అందుచే వీరి యుత్సాహము మితిమీరిపోయినది. రాబోవు ఎన్నికల నిమిత్తము బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థుల నుపయోగింపవలెనని సభాధ్యక్షులేమి చక్రవ్యవస్థ గారేమి ఉద్బోధించిరి. భారతశాసనసభకు జరిగెడి ఎన్నికలలో, విద్యార్థుల సహాయమును పొందుటకు చక్రవ్యవస్థగారు సులభమార్గమును కనిపెట్టిరి.

కొంతకాలము క్రిందటివరకు రాజకీయవ్యవహారములలో, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు లేకుండెను. స్వరాజ్యసంపాదనమే ప్రధానమని తలచువారి మనములలో దేశాసేవాసక్తియే ప్రథమస్థాన మలంకరించెను. జన్మింపజేయువారు దేశమును రెండుభాగములుగ చీల్చినెంచుటచే, కొంతకాలమునకు బ్రాహ్మణులుగూడ స్వరాజ్యార్థము ప్రత్యేక రాజకీయసంఘములను స్థాపింపవలసివచ్చునని, దేశమున కెట్టియనర్థము వాటిల్లునో యూహింపజాలము. ఉత్తరహిందూస్థానమున, రాజకీయవ్యవహారములు హిందూమహమ్మదీయవిభాగములక్రింద వరిణమించినవి. హిందువులందలి గొప్ప నాయకులును, మహమ్మదీయులందలి ప్రసిద్ధనాయకులుగూడ ప్రత్యేకమతరాజకీయముల వలనుండి తప్పించుకొనజాలక సంకటపడుచున్నారు. జాతీయదృష్టిని విడనాడని ప్రముఖులు గొందరు, గాంధీమహాత్ముని తిరిగి నాయకత్వము వహింపవలయునని కోరుచున్నారు. మతమనిన మతాచరణమని భావించెడి గాంధీమహాత్ముడు, హింసాసహితములును, ద్వేషపూరితములునగు కక్షలతో జోక్యము కలిగించుకొనజాలడు. నిజమతాభిమానము, అసహనమునకును, పోరాటములకును దూరముగాదా? ఇటులనే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరాది రాజకీయములుగూడ దుష్ఫలితములకు దారిజూపకమానవు. విద్యార్థుల నిందుకు సాధనములుగ నుపయోగించుటవలన, ఇంతవరకు శాంతముగ నున్న వాతావరణము సంక్షుభితము గాకలిరదు.

బి. మునుస్వామి నాయుడు గారు, తాము వెనుక కాంగ్రెసులో జేరినను, యిప్పుడు జన్మింపయుద్యమమే సరియయినయుద్యమ మనియు, జాతీయభావముకన్న ప్రత్యేకసాంఘికభావము ముఖ్యమని గ్రహించితిమనియు పలికిరి. మరియొకసంగతిని గూడ వీరు గ్రహించిరట. నాయకులకును వోటరులకును మధ్య నూతన బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థి సంఘము వారధిగనుండునట. వీరు గ్రహించినవిషయములు అమూల్యము లని చెప్పవచ్చును! ఇట్టి రహస్యములను వీరు విద్యార్థులయెదుటగూడ బయటపెట్టుచున్నారు. సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి ప్రసంగమెటులుండవలయునో యటులనేయున్నది. మతమునందేమి, విద్యయందేమి, రాజకీయవ్యవహారములందేమి బ్రాహ్మణులే ప్రబలముగ నున్నారట. బ్రాహ్మణ నిరంకుశత్వము స్వరాజ్యపక్షరూపము దాల్చినదని నాయుడుగారు కనుగొనిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు దాంధీకులును బూటకులునట. దేశభక్తి నే బూటకమని తరుచు నిరసించువారు, స్వరాజ్యపక్షమువారి నిటుల నిరసించుట వింతగాదు. స్వరాజ్యపక్షము వారు పనిపాటలు లేని ఆశాభంగులట. అట్టి ఆశాభంగములు సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడు గారి కిని ఒకటి రెండు మార్లు గలిగినవి. తమ

స్థితిని స్వరాజ్యపక్షము వారి కా రోపించుట, కావ్యాలంకారముగాబోలు! కోటి రెడ్డిగారిని ఆశాభంగులని సర్. పానగల్గెగా రిటీవలనే బలికిరి. జన్మింపజేయువారు జెందని వారి నిట్టి కోటిలా జేర్చుట, క్రొత్త గాదు. ఉద్యోగాపేక్ష గలవారేయగుచో, స్వరాజ్యపక్షమువారు ఉద్యోగనిరాకరణమునకై ఇంత పట్టుదల వల జూపవలయును? ఉద్యోగ స్వీకారము స్వరాజ్యశయమునకు ప్రతిబంధక మగు ననుభయమే, వారి మనములను బాధించుచున్నది గాని పేరుగాదు. దేశమునందలి సమర్థులును, బుద్ధివంతి గలవారును, ప్రజానాయకులును, సంస్కరణములను చేపట్టనందుకు ఇండియామౌత్రి బోలు పాలకులు చింతించుచున్నారు. తమ ప్రతిజ్ఞను మానుకొని కాంగ్రెసు ప్రముఖులు ఉద్యోగములను స్వీకరించి సంస్కరణములను రక్షింపవలెనని వారు కోరుచున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రముఖులే సంస్కరణములను చేపట్టియున్నచో, ప్రస్తుత జన్మింప మంత్రులకు స్థాన ముండియే యుండదు. సమర్థులే యీపదవులను నిర్వహించెడివారు. బ్రాహ్మణేతరులు మాత్రమే మౌత్రివదవులను నిర్వహింపవలయునని కోరినను, ఇందుకుదగినవిశాలదృష్టిగలిగి, ప్రజాతిశయము గల బ్రాహ్మణేతర నాయకులు పలువురుగలరు. అట్టివాడు పదవుల నాశింపకుండుటచే, ముందుకు రాలేదు. జన్మింపజేయువారు రట్టి వారిని చేర్చుకొనరు. సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడు గారును తదితరప్రముఖులును, విద్యార్థులలోగూడ నిట్టిదురభిప్రాయముల వ్యాపింపజేసినదని, తలంపవచ్చును.

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు స్వరాజ్యపక్షమువారిని ఆశాభంగులనియు, జీవనములేని వారనియు నిందించుటతో తృప్తి జెందలేదు. మానవుని శీలము, డబ్బుపైగాని, ఆస్తిపైగాని ఆధారపడి యుండదని, వీరింకను గ్రహింపలేదు. ప్రపంచ చారిత్రమునందలి మహాపురుషజీవితములను పరిశీలించినచో, అధికసంఖ్యాకులు బీదవారలే యని ఎరుంగవచ్చును. మతకర్తలందఱును బీదలే. మహర్షులును, యోగిపుంగవులును బీదలే. రాజాధిరాజుల నామములను ప్రపంచము మరచినను, ఇట్టి స్వార్థరహితులనామముల నెన్నడును మరువజాలదు. తనకెట్టి ఆస్తి లేదని గాంధీమహాత్ముడు తరుచుగ దెలుపుచుండును. అయినను భౌతికసంపద సధికముగ గౌరవించెడి పాశ్చాత్యప్రపంచము సయితము, మహాత్ముని గౌరవించుచున్నది. వారిదారిద్ర్యమును పరకుగొనుటలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారిని బీదలనినిందించుచో, అంతమాత్రముచే వారిగౌరవమున కెట్టి కొరంత గలుగజాలదు. తాత్కాలికపరిస్థితులులున్నను, హిందూదేశము త్యాగమును గౌరవించుచుగాని, ధనమును మాత్రమే పూజించునని నమ్మజాలము. స్వరాజ్యపక్షకార్యక్రమము బాల్మీవిసములోకి దిగునని సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు చెప్పుసాహసించిరి. అట్టితరీ వీరు ఆయుధముల చేపట్టెదరట! బాల్మీవిసము అనిన అర్థమేమియో వీరికి దెలియదని బాలుడయినను గ్రహింపగలడు. ఇట్టి యనత్యప్రచారము వలన, జన్మింపజేయు విజయము గాంచదలచుట వ్యర్థప్రయత్నము. ప్రజాసామాన్యము నిజము గ్రహింపలేనంతటి మూఢులుగారు. విద్యార్థులయి

నను, ఇట్టి ద్వేషోద్యమమునకు లొంగరని మాకు విశ్వాసముగలదు. జస్టిసుపక్షమువారి కెట్టియున్నతా శయములు లేకబోయినను, కాంగ్రెసుసంఘములు చురుకుగ బనిచేయక పోవుటవలనను, అంతఃకలహ ములవలనను, ప్రజలను తగినరీతిని ప్రేరేపింపజాల కున్నవి. ఇకనయినను మేల్కొని, కాంగ్రెసు సంఘములు ద్వేషప్రచారము నరికట్టి, జాతీయ భావమును ఐకమత్యమును పెంపొందించుగాక యని హెచ్చరించెదము.

మహాత్ముని నాయకత్వము

గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమునుండి దొల గించుటకు కారణభూతు లయినవారు, మరల వారినే నాయకులుగ నుండవలయునని కోరుటలో స్వారస్యము గనుపింపదు. వారిమార్గముల ననుస రింపని వారు, వారిని నడిపింపగోరుట హాస్యాస్ప దము. మహాత్మునినాయకత్వము లేనిలోపము పరి స్ఫుటమగుచునేయున్నది. కాని, మరలమహాత్ముడే దేశమును నడిపింప వలయు ననిన, వారి యాజ్ఞల ననుసరించుటకు సంసిద్ధులు గాకతప్పదు. అట్టి సం సిద్ధత, నిన్నటిదినము ప్రచురింపబడినవిజ్ఞప్తియందు గనుపింపదు. విజ్ఞాపకులు గోరిన విధమున నడి పించుటకు మహాత్ముడు నిరాకరించుట మితగారు. 'యంగుయిండియా' పత్రికలో మహాత్ముడు చెలి పిన ప్రత్యుత్తరము మిగుల సహేతుకముగ చున్నది. మహాత్మునకు శాసనసభలందు పాల్గొ ము లేదు. అందుచే ఆమార్గమునకు మహాత్ముడు వైదొలగి యున్నాడు. హిందూ మహమ్మదీయ విభేదమార్గములందు నడుచుటకు వారి కిష్టము లేదు. అందుచే సాంఘికవిభేదదృష్టితో స్వరాజ్య సంపాదనకు బూనుటకు మహాత్ము డంగీకరింపకు న్నాడు. అయినను మహాత్ముడు నిదురించుటలేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమునందే తాను నిమగ్నుడనై యున్నా నని, మహాత్ముడు సూచిం చెను. శాసనసభ కార్యక్రమము ననుసరింపజాలని వారందరును మహాత్ముని మార్గము ననుసరించినచో, ఈ సరికి ప్రజా శక్తి ఎంత వృద్ధియయ్యెడిదోగద! అట్టిఘనకార్యమునుండి మహాత్ముని మరల్చుట సయితము, దేశమునకు ఔమకరముగాజాలదు. ఇంతియగాక విశ్రాంతివలన మహాత్ముని దేశోద్యమము చక్కబడుచున్నందు లకు ప్రజలు సంతృప్తి జెందవలయును. ప్రస్తుతదేశ స్థితి ప్రాస్పర్శిస్తో భూచువారికి నిరాశబుట్టించు చున్నను, మహాత్ముని కట్టినిరాశ గలిగించుటలేదు. ఈపోరాటములును, వివాదములును జీవశయని యే, మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. మహాత్ముని కొక్క చింతయేగలదు. అహింసామార్గమునకే భంగము కలిగినందులకు మాత్రము వారు చింతిం పకమానరు. కాని జడత్వమునకన్నను, కదలిక మేలు గాదా? ప్రస్తుతసంఘర్షణమునుండి గొప్ప భారతజాతి యుద్భవించుచున్నదని మహాత్ముడు నిశ్చయించుచున్నాడు. సాంఘికభేద దృష్టి బాహ్యగ బంధింపి పండిత నైహూగారును, సాంఘికభేద దృష్టినుండి తప్పించుకొనజాలని లాలాజపతిరాయి కుమారుడ దేశస్వచ్ఛ కే తోడ్పడుచున్నారని, త్ముడు నమ్ముచున్నాడు. ఇటులనే జాతీయ ఘనము కూకీం అజ్ఞాల్ ఖానుగారివలె సర్

అబ్దుల్ రహీంగారికిని స్థానము గలదని మహాత్ముని విశ్వాసము. శత్రుకోటి తాత్కాలికముగ నెంత సంతసించినను, సాంఘికభేదము లన్నియు త్వరలో చల్లారు ననియు, భగవంతుడు భారతీయులను సవ్య మార్గమున బెట్టు ననియు, మహాత్ముడు నమ్ముచు న్నాడు. అట్టి శుభస్థితి గలిగిన పుడు మహాత్ముడు మరల తన అర్హ స్థానము నాక్రమింప కమానడు. మహాత్మునిసంబోధనము హిందూదేశ మునకే గాక ప్రపంచమున కంతకును ఔమదా యకమని, ప్రజలుమెల్లమెల్లన గ్రహించుచున్నారు. తాత్కాలిక మేఘము లడ్డుపడినను, అనుకూల ఫలము గలుగు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. హిందూదేశ స్వాతంత్ర్య మే ప్రపంచ మునకు ముక్తిమార్గము జూపగలదు. స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ ప్రజలలో జనించినప్పటికీ, అయ్యది నేడు గాకున్నరే పయినను ఫలింపక మానదు. అందుచే స్వరాజ్యసిద్ధివిషయమై సందేహ ముండ జాలదు. కాని, ధర్మబద్ధమగు పద్ధతులద్వారా, స్వరాజ్యమును సంపాదించుచో మాత్రము, హిందూదేశము స్వీయకళ్యాణమునకే గాక లోకకళ్యాణమునకు గూడ తోడ్పడగలదు.

హిందూమత ధర్మాదాయచట్టము :

ముఖ్యమగు సవరణలను నిరాకరించుట హిందూమత ధర్మాదాయచట్టమును సావ కాశముగ విచారించుట కవకాశ మీయకపోవు టయగాక, తెచ్చినసవరణల నన్నిటిని మంత్రిగారు నిరాకరించుచున్నారు. మంత్రిగారు సమాధానము జెప్పట మానుకొని, అంతయు వెనుకనే విచారింప బడెనని చెప్పటతో సరిపోవుచున్నది. అవసర మున్నచో మరియొకచట్టము దేబడు ననియు, ఈ సారికి తిప్పలుబెట్టక ఎట్టేటులో ధర్మాదాయచట్టపు నాకను బద్ధుజేర్చిన చాలునని చెప్పచు, వీరు కేవలము సంఖ్యాబలముపై నాధారపడియున్నారు. హేతువాదము వీరికక్కరలేదు. ఇంతకన్నను దుష్స్థితి వేరుండదు. అధ్యక్షులు సయితము దూరలోచన లేక, రూలింగుల నిచ్చుటచే చట్టపు చర్చ ఎటులుండవలయునో యటులు న్నది. సవరణను ప్రతిపాదించువారు హాజరు గా నిచో, మరియొకరు ప్రతిపాదించుట, ఇంతకు పూర్వ మాచారమై యుండెను. న్యాయస్థానము లలో గూడ ఒక న్యాయవాది మరియొకరి తరపున వాదించుట కవకాశ మిత్తురు. అట్టితరి, శాసన సభలో నోటిసునిచ్చినవారే సవరణను ప్రతిపాదిం పవలయునుగాని, ఇతరులు ప్రతిపాదింపరాదనుట, అసమంజసము. మరియొకరిపేరుతో నున్న సవరణను సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించుటకు వీలులే దని, అధ్యక్షులు నిన్నటిదినము ఉత్తరు విచ్చి యుండుట, సత్సాధనదాయవిరుద్ధము. వెనుకటి అధ్యక్షు లిట్టి యవకాశము నిచ్చియుండిరి. ధర్మాదాయముల బోర్డు కేవలధనవ్యయకారణ మనియు దేవాలయ పరిపాలనమును సంస్కరింప జాలద నియు, ఇంతకు పూర్వమే విదితమయ్యెను. బోర్డును తొలగించుటకు సత్యమూర్తిగారు తెచ్చిన సవరణ నిరాకరింపబడెను. ఇంతియగాక, బోర్డును సంస్కరించుటకు జేసినప్రయత్నములుగూడ విఫల మయ్యెను. నామినేటుడు సభ్యులకు బదులు ఎన్ని కొనబడిన సభ్యులుండ వలయునను సవరణ త్రోసి

వేయబడెను. అయిదు సంవత్సరముల పరిమితిని మూడు సంవత్సరముల పరిమితికి తగ్గించుటకు గూడ మంత్రిగారు రంగీకరింప రయిరి. ప్రభుత్వనియ మిత సంఘమువలన, ప్రజల కుపయోగ ముండు నని తలంచుట కవకాశ ములేదు. మరియొకముఖ్యసవరణ గలదు. బోర్డునందలి సభ్యులు హిందూమతము ననుసరించువారుగ నుండవలయునని సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించిరి. గుడులయందును, విగ్రహపూజయందును సమ్యక్ము లేనివారు, దేవాలయసంస్కరణమునకు మనఃస్ఫూర్తిగ గడంగజాలరు. అట్టివారికి దేవాలయద్రవ్య ముపై దృష్టియుండునుగాని, దేవునిపైగాదు. ఇట్టి ద్రవ్యమును కేవలభౌతికప్రయోజనముల నిమిత్త ము వెచ్చించుటకు వారు పూనుకొందురు. రోడ్ల క్రిందను, ఇంగ్లీషు విద్యక్రిందను, ఆరోగ్యము క్రిందను, దేవాలయద్రవ్యమును వెచ్చింప వలయు ననువారు, దేవాలయరక్షణకు గడంగజాలరు. విగ్రహారాధనవలన విశేషప్రయోజనము గలదని నమ్మి భక్తిపురస్కరముగ నేవజేయువారే బోర్డు నందు సభ్యులుగనుండుట యవసరము. లేనియెడల, చట్టమునందుగల సైమెంట్లజా సనుసరించి, దేవాలయపు డబ్బు మతాభివృద్ధికి గాక ఇతరప్రయోజ నములకు కూలించువిధమున ఖర్చుపెట్టబడు ననుటకు సందియములేదు. చట్టమే ఇందుకు ప్రోత్సాహ మొనగుచుండ, వేరు ఫలితము గలుగు నా? బోర్డు అధ్యక్షుని అర్హతలు మరింత విచిత్ర ముగనున్నవి. అధ్యక్షుని మొదటి అర్హత, ఇంగ్లండులో చదివిన బారిష్టరుగ నుండుట. అట్టివారు లభింపరేని, నబ్ జడ్జికి తక్కువగాని హోదాగలిగి యుండుట. లేనియెడల, పదినంవత్సరములకు తక్కువగాని ప్రాక్టీసుగల ప్లీడరుగ నుండుట. దేవాలయ సంఘాధ్యక్షుని కుండవలసిన యోగ్యత వినియేనా? బారిష్టరులకన్నను దేవాలయములను కాపాడువారికొకరు దొరకరా? ఇట్టియోగ్యతలు గల క్లాజును తీసివేయవలయునని సాల్డానాగారు గోరిరిగాని, మంత్రిగారు రంగీకరింపరయిరి. సాల్డానా గారికి మంత్రిగారు చెప్పినజవాబేమి? 1923 సంవత్సరమునందే యీవిషయ ములోచింపబడెనట. అన్ని సందేహములకును ఇదియొక్కటే జవాబు. ఇట్టి విశరితచట్టమును నిర్మించి, జస్టిసుపక్షమువారు ప్రజల కుపకారముజేయ నెంచిరి. వీరి సాహసమే సాహసము !

నానారాష్ట్రసంఘము : జర్జనీ ప్రవేశము

నానారాష్ట్రమునా రెట్టకేలకు, జర్జనీని శాశ్వతసభ్యురాలుగ జేర్చుకొనిరి. ప్రాన్సుకు లోలో పల ఇష్ట ముండదు. స్పెయిను తన అయిష్టమును బహిరంగముగనే గనుపఱచినది. జర్జనీ ప్రవేశముతో నానారాష్ట్రసంఘపు చిక్కులు తొలగునా? తొలగునని తోచదు. కేవలము యూరపియను జాతులకు ప్రాముఖ్యమిచ్చెడి సంఘము ప్రపంచశాంతిని రక్షించుట దుర్లభము. యూరపియను జాతులు ఇంపీరియలిజమునందు మునిగియున్నవి. ప్రాచ్యదేశ ములద్వారా స్వలాభమును పెంపొందించుకొనుచున్నవి. స్వయంనిర్ణయధర్మమును నిరసించుచున్నవి. నానారాష్ట్రసంఘపు మూలాధారములను సంస్కరించనంతవరకు, అభివృద్ధి కవకాశ ముండజాలదు.

నాయకులవిజృంభికి మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము

నే నిపుడు మరల నాయకత్వమును వహించుట కంగీకరింపజాలను

అది సాధ్యము గాదు సముచితమును గాదు

మహాత్ముడు మరల నాయకత్వము వహింప వలెనని కోరుచు నయ్యదు మహాత్ముడుగాదు మున్నగు నాయకులు ప్రకటించిన విజృంభికి మహాత్ముడొసంగిన ప్రత్యుత్తరము.

“నయ్యదు మహాత్ముడుగాదు మున్నగు మిత్రులు బహిరంగముగా ప్రతికలలో ప్రకటించిన విజృంభి కారము చేయుటకు నే నంగీకరించుట సాధ్యమును సముచితమును అని నాకు తోచియుండినదో, నేను సంతోషపూర్వకముగ నటుల నొనరించియుండును. నేను దేశసేవను విరమించితిని అనగా రాజకీయములను పరిత్యజించితి నని యీ మిత్రులు తలంచుచు గాని అది సరిగాదు. విరజ్జింపవలగునంతవరకు బహిరంగసంబంధము లగు కార్యముల నన్నిటిని ఒకవత్సరమువరకును త్యజించుటకు నేను నిశ్చయించితిని. 1926 డిశంబరుతో నా నియమము పూర్తియగును. అందులకుగల కారణములనన్నిటిని నేను మొదటనే వివరించియుంటిని. నా ఆరోగ్యముకొరకును అశ్రమసంబంధము లగు పనులకొరకును శ్రమకరములగు ప్రయాణములను, అలసటను కలిగించుబహిరంగకార్యములను నేను విరమింపవలసివచ్చినది.

శాసనసభలు

శాసనసభల విషయమున పనిచేయుటకు నాకు ఆసక్తి లేనందున వాని విషయమున నేను కల్పించు కొనుట మానివేసితిని. శాసనసభలవలన స్వరాజ్యమువచ్చునను నమ్మకము నా కావంతయునులేదు.

హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు

ఇప్పుడు నేను హిందూమహమ్మదీయ కలహముల విషయమున కల్పించుకొనుటవలన మరింతనష్టమే కలుగునుగాని లాభము కలుగదని నే నెరుగుదునుగాన నావిషయమునగూడ నే నుదాసీనుడనైతిని.

అస్పృశ్యత, జాతీయవిద్వేద, ఖడ్గరు

ఇకమిగిలినవి యిమూడుమాత్రమే గావున నేను వీని విషయమున శక్తివంచన లేకుండ పనిచేయుచున్నాను. కావున నేను ఉపేక్షబూనితినిని మిత్రులు తలచినది పొరబాటు. నేను ఉపేక్షబూనలేదు సరిగదా ఏకాగ్రతతో గూడ పనిచేయుచున్నాను. వారికి కలిగిన వైరాళ్యము నాకు కొంచెమైనను కలుగలేదు.

స్వరాజ్య సంరంభము

హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు మనకు కొంతవరకు అపరిచితములే. స్వరాజ్యముకొరకు పనిచేయవలసిన సమయమానన్నమగుచున్నదని అన్ని పక్షములవారు నెరుగుదురు. స్వరాజ్యమునకు అడ్డులును సరిగియున్నవైయుండవలెననియే అన్ని పక్షములవారును ముఖ్యముగా కోరుచున్నారు. శరీర దార్ధ్యమున తాము మహమ్మదీయులకు తీసిపోవుచున్నామని హిందువులు తలంచుచున్నారు. విద్యా విషయమునందును విహితసాఖ్యములలోను తాము హిందువులకంటె వెనుకబడియుంటి మని మహమ్మదీయులు తలంచుచున్నారు. దుర్బలు లాదరును వెనుక చెసినకార్యమునే యిప్పుడు యీ రెండు తెగలవారునుగూడ చేయుచున్నారు. కావున యీ కలహములు ముగియవలయునని అభివృద్ధి నూ

చకములు మాత్ర మగును. ఈకలహములవలననే బలిష్ఠమగు జాతీయత యేర్పడును. రక్తమిళితమగు మార్గము 1920 లోనే మనకు గోచరించినది. కాని, మనము దాని నవలంబింపజాలకపోతిమి. పౌరుషమును పూర్తిగా గోల్పోయి కేవలము అసహాయస్థితిలో నుండుటకంటె రక్తమిళితమగు మార్గము ననుసరించుట యైనను మేలేయగును.

లాలాజీ, మోతీలాల్లీల వాగ్వాదము

లాలా లజపతిరాయి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గార్ల కిప్పుడు జరుగుచున్న అసహ్యకరమగు వాగ్వాదముగూడ నీ స్వరాజ్య సంరంభమునం దొకభాగమే. భారతస్వాతంత్ర్యమునకు విరోధులగువారు ఈవాక్యలహమునకు ఉబ్బి తబ్బిబ్బు లగుదురుగాక. వాచిసంబరము చల్లారకముందే మరల నీదేశభక్తు లిరువురును ఒక్కవతాకమునీడనే కలసి పనిచేయగలుగుదురు. వారి కిరువురికినిగూడ గాఢమగు దేశభిమానము కలదు. ప్రత్యేకసంఘములపద్ధతి యేర్పడక తప్పదని లాలాజీ తలచుచున్నాడు. ప్రత్యేకసంఘముల పద్ధతిని తలపెట్టుటనుగూడ మోతీలాల్లీ సహింపజాలకున్నాడు. వీరిలో నొకరి యభిప్రాయము మాత్రమే సరియైనదని యెవరు చెప్పగలరు? ఇద్దరును ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టియే యిటుల తెలుపుచున్నారు. స్వరాజ్య మంత్రస్మరణ మొనరించుచు దేశసేవను ప్రారంభించిన లాలాజీ నేడు స్వరాజ్యమును ద్వేషింపజాలడు. స్వరాజ్యసిద్ధికి ప్రత్యేకసంఘపద్ధతి తప్పనిసరి యైనదిగాన దాని ననుసరించియే స్వరాజ్యమును బడయవలెనని లాలాజీ యభిప్రాయము. ప్రత్యేకసంఘముల పద్ధతి స్వరాజ్యసిద్ధికి నిరోధకముగాన ప్రత్యేకసంఘపద్ధతిని తలపెట్టనే గూడదని, భావనాశక్తివలన (ఆటోసజ్జెను) వ్యాధులను కుదుర్చువారు వ్యాధులను తృణీకరించురీతిని, మనము ప్రత్యేకసంఘముల పద్ధతిని తృణీకరింపవలెనని మోతీలాల్లీ తలచుచున్నాడు. జీవభర్తృము ఆరోగ్యసందర్భముగాని రోగసంరక్షణము కాదు.

సర్ అబ్దుల్ రహీం, హాకీం అబ్దులుఖానుగార్లు భారతజాతి హాకీం అబ్దులుఖానుగారి నెటుల గోల్పోవజాలదో సర్ అబ్దురు రహీంగారిని గూడ నటులే గోల్పోవజాలదు. ఇస్లింగ్సు సంఘమును గూర్చి గోకేలుగారితో కలసి ప్రబలమగు ఆక్షేపణను వ్రాసియుండిన సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు భారతదేశమునకు విద్వేషికాజాలడు. మహమ్మదీయులు హిందువులతో సరిసమానులు కానిచో దేశభివృద్ధి కలుగజాలదని సర్ అబ్దురు రహీంగారు తలంచుచుండుట అపరాధమని యెవరనగలరు? ఆయన అవలంబించినపద్ధతుల లోప ముండిన నుడుగాక. ఆయనకు గల దేశభక్తిమాత్రము సమగ్రమేయగును.

నాంధ్రవిద్యమమును నేనెంతమాత్ర మంగీకరింపజాలను

ఈకారణములవలన నిట్టి భిన్నాభిప్రాయములకు తాళు కలదని యే చెప్పు

తలంచెద ను గాని ప్రత్యేక సంఘముల పద్ధతిని తాత్కాలికముగగూడ నే నంగీకరింపజాలను. అట్టిభావనతో నే ననిలే పనిచేయజాలను. కావున యీ మతకలహముల ప్రచండవాయువు శాంతించువరకును నేను దూరముగా నుండుటయే కర్తవ్యము. శాసనసభలలోజరుగుచుండు సంరంభమునుగూడ నేను ఎడదొలగియుండియే చూచుచుండవలెను. వానియందు నమ్మకము గలవారు దీక్షతో వానిపనిని సాగించుచున్నందులకు నాకు వారియందు పూజ్యభావమే కలదు.

కక్షలు విద్యాధికులలో మాత్రమే కలిగియున్నవి

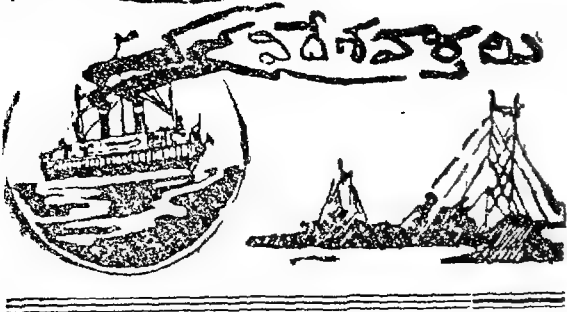
ఇప్పుడు దేశమునందు కలిగియున్న కక్షలు విద్యాధికులలోనేగాని జనసామాన్యమునందు లేవు. విద్యాధికులలో కలిగిన కక్షలను తొలగించి సఖ్యమును చేకూర్చుటకు నాకు సామర్థ్యములేదని నేనే యొప్పుకొనుచున్నాను. వారిపద్ధతి వేరు. నా పద్ధతి వేరు. నేను క్రిందనుండి పైకిపోవుటకు ప్రయత్నించుచున్నాను. ప్రేక్షకునకు నా పని చాదస్తపు పనివలెను, తా బేటినడకవలెను కనబడుట నహజము. ఇతరనాయకులు పై నుండి క్రిందకు వచ్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇది చాలచిక్కులతోకూడిన కష్టమగుపద్ధతియై యున్నది.

జనసామాన్యమునకు కక్షలతో సంబంధములేదు

ఈవిజృంభిని ప్రకటించిన నాయకులు కోట్లకొలది భారతీయుల పక్షమున వ్రాసినటుల వివరించిరి. కోట్లకొలదిగా నుండు సభికసంఖ్యాకులగు భారతీయుల కీకక్షలతో నెట్టిసంబంధములేదు. వారి కవిదుర్గాహ్యములు. వారికి తెలిసినది రాట్ట మొక్కటే. “భగవంతునిరాట్టములు చాలమందముగనే వడుకును గాని ఆనూలు మిక్కిలి శ్రేష్ఠముగా నుండును” అను సుప్రసిద్ధమగు లోకోక్తి గలదు. కావున భగవత్సంబంధము లగు నీ చిన్నచక్రముల పనిలో నేను నిమగ్నుడనై యున్నాను. అవి విరామము లేకుండ తిరుగుచున్నవి. వాని పనితనము దినదినమును స్పష్టముగా నధికమగుచున్నది. ఈ మతకలహములు ముగిసినపిమ్మట మరల నన్ని పక్షములవారును యేకీభవించినపుడు, హిందువులును మహమ్మదీయులును, బ్రాహ్మణులును బ్రాహ్మణేతరులును, నిమ్నజాతులును అగ్రవర్ణములును సోదర భావముతో దేశసేవకు మరల పూనుకొనినపుడు, మానవ్రతముతో నిపుడు పనిచేయుచున్న దేశారాధకులు దార్జన్యముతో సంబంధము లేకుండ ఆరోగ్యవర్ధకమును హింసారహితమును సగునిర్మాణముతో గూడిన విదేశవస్త్రబహిష్కరమును పూర్తిగా కొనసాగించుటకు దేశమును సిద్ధపరచిరిని, అన్ని పక్షములవారును గ్రహింపగలుగుదురు. అత్యల్పమైన సార్వజనికమగు బలమును శక్తిని భారతజాతి ప్రకటింపవలెను. అదియే విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము. ఈవిజృంభిని ప్రకటించినవారు తాము నా పక్షము వారమనియే తలంచునెడల వారుగూడ చక్రమార్గమునే అనుసరింపగోరెదను. దేశమునందు కోట్లకొలది ప్రజలు దారిద్ర్యమున ముగియున్నారని నిత్యమును నా చెవియొద్ద ఝంకారమొనరించుచుండు నిచిన్నరాట్టకును నేను నడిపించుచునే యున్నాను. బీదలయందుండి బీదలను కాపాడుచున్న నారాయణుని (జగద్రామారాయణ) అది నాకు నిత్యమును స్మరణకు తెచ్చుచుండునుగాన లాభమో నష్టమోనాకదియే సర్వస్వము నేను నమ్మియున్నాను.”

అహమదాబాదు) మో. క. గాంధీ
1926

తపాలుపెట్టె నం. 212 రు, చెన్నపురి

నానాజాతి సమితి

జర్మని శాశ్వతసభ్యురాలుగ ఎన్నుకోబడుట
జెనీవా, సెప్టెంబరు 8:— నేటి దినము జరిగిన నానాజాతి సమితి అసెంబ్లీ సమావేశమున జర్మని సభ్యురాలుగ చేర్చుకొనబడవలయునను ఉపపాదన ము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడినది. కొన్నింటి నందు జర్మనికి శాశ్వత సభ్యత్వము ఇవ్వబడినది. సమితి పునర్నిర్మాణోపసంఘమువారు సూచించిన విషయము నాన్వేషించుట స్థానముల సంఖ్య అధికము చేయబడినది.

భారతదేశపు ప్రతినిధి ప్రకటన

జెనీవా, సెప్టెంబరు 8:—నానాజాతిసమితిపై భారత దేశమునకు గల విశ్వాసమును, సమితిసమావేశమునకప్పు ర్తలామహా రాజుగారు ఈ క్రిందివిధమున ప్రకటించిరి:—

భారతదేశమున జాతీయప్రబోధము అధికమైనది. భారతదేశపు ఆదర్శములు సాంప్రదాయములు విగుల ఉత్కృష్టమైనవి. బ్రిటిషువారి తోడ్పాటుఉన్న ఆచరణములలోనే స్వాతంత్ర్య పురుషులందున్న ఇతరదేశములతో సమానముగ గౌరవప్రతిభలను పొంది బ్రిటిషువాక్రమజ్యమునకు అమూల్య మగు మకుటముగ నుండగలరు. ఆయుధనిర్ణయ సమస్యపరిష్కారమునకును, యుద్ధము లేక రాజీతుదుర్బుటకై గావించబడుచున్న ప్రయత్నములందును, యుద్ధమునల్ల నష్టపడిన దేశములకు తోడ్పడుటయందును భారతదేశము యథాశక్తి పాటుపడుచున్నది. కార్మికసాంఘిక సంస్కరణ విషయములందు భారతదేశము ఇతరదేశములతో సమానముగ నున్నది. కార్మికపరిస్థితుల సంస్కరణమును సూచించు శాసనములు భారత శాసనసభయందు ఆమోదింపబడినవి.

భారత దేశమునందలి కొన్ని సంస్థానములు బ్రిటిషు ఇండియా కన్న అభివృద్ధిస్థితియందున్నవి. కవుర్తలాసంస్థానమున విద్య అధికముగ వ్యాపించియున్నది. పాశ్చాత్యపద్ధతుల ననుసరించి భారతదేశపు పారిశ్రామిక సాంఘిక సమస్యలను పరిష్కరించుటకు ఓలులేదు. కావున ఆసియాఖండపు సమస్యలను పరిష్కరించుటకు ప్రత్యేక విధానము తయారుచేయుట సమితివారి ధర్మమైయున్నది. నానాజాతిసమితి ప్రపంచము నందంతయు ఆదరింపబడవలెను. నానాజాతి సమితివారు పాశ్చాత్యదేశముల విషయమైనాపునున్న శ్రద్ధనే భారతదేశపువిషయములగురించి కూడ ప్రకటించిన భారతదేశమునకు సమితిపై విశ్వాసముధికమగును.

బొగ్గుగనులపనివారితగాదా

ప్రతిఘటన మేర్పడుట

రుగ్బీ, సెప్టెంబరు 7:—మంత్రివర్గపు బొగ్గుగనుల యజమానులు సందర్శించిరి. జాతీయ ఒడంబడిక నేర్పరుమకొని ఈ పారిశ్రామిక వివాదమును పరిష్కరించుట ఉచితమని వినుటకు చర్చిలుగారు వారలకు హితమొసగిరి. యజమానుల పక్షమున ఈవనవిలియమ్మ గారు మాట్లాడుచు జాతీయ ఒడంబడికను యజమానులు అంగీకరింపజాలరనిరి. పనివారి సంఘమును రూపుమాపవలయునని తమకెట్టి ఉద్దేశము లేదనియు వారికి అన్ని నిధులు అనుకూలముగ సౌకర్యములను కలగజేయు యజమానులు లుదేశించుచున్నారనియు జాతీయఒడంబడికనుమాత్రము అంగీకరించుటకు వీలులేనని ఈవాన విలియమ్మగారు చెప్పిరి.

కార్మికులు రాజీ రాయపూర్ములు జరుపుటకు అనుకూలముగ నున్నపుడు యజమానులు మూర్ఖపుపట్టుదల వహించుట ఉచితముకాదని చర్చిలుగారు చెప్పిరి.

యజమానుల సమావేశము

బొగ్గుగనుల యజమానుల కేంద్రసంఘమువారి సమావేశ

మున ఈవానవిలియమ్మగారు మంత్రివర్గమునకుతొప్పిన అభిప్రాయములు ఆమోదింపబడినవి. కాని చర్చిలుగారి కోరిక ననుసరించి జాతీయ ఒడంబడిక విషయమై జిల్లాకొలియరి ఆసోసియేషనుల అభిప్రాయములు తెలిసికొనుటకు సభవారు తీర్మానించుకొనిరి. శుక్రవారము లేక శనివారము లోపుగ జిల్లా సంఘములు ప్రత్యేకత్వములు వచ్చును. యజమానుల సంఘపు సమావేశము సోమవారము జరుగును.

యజమానుల సంఘమువారి నిర్ణయము తృప్తికరముగ నున్నదని మంత్రివర్గమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

స్వేయిను విప్లవము

శాంతిపరిస్థితు లేర్పడుట

ప్రధానమంత్రిగారు ఈ క్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నారు.

నేనయందు తిరుగుబాటువర్తిన ఉద్యోగులందరు ప్రభుత్వమువారికి లొంగిపోయిరి. చట్టము ననుసరించి తిరుగుబాటుకు నాయకులైనవారిపై చర్య పుచ్చుకొబడును. సైనిక శాసనము సాధ్యమైనంత త్వరలో రద్దుచేయబడును. ఈ తిరుగుబాటు ప్రభుత్వమును ధ్వంసముచేయవలయునను ఉద్దేశముతో ప్రారంభమయ్యెనని చెప్పటకు వీలులేదు. ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరవులపై కొంతమంది ఉద్యోగులకు అసంతృప్తి గలుగుటచే వారు ఎదురు తిరిగిరి. సామాన్య సైనికులందరు ప్రభుత్వముపట్ల భక్తి గలిగి యే యుండిరి.

స్వేయిను-మొరొక్కో

విదేశాంగమంత్రి ప్రకటన

లండను, సెప్టెంబరు 8:—స్వేయినువారు మొరొక్కోను వదలివేయుదు రనువార్త నిరాధారమైనదని స్వేయినువిదేశాంగ మంత్రి ప్రకటించినట్లు లీజర్నలుపత్రిక సానుసేబాస్టియను విలేజుకును తెలుపుచున్నాడు.

గ్రీసులో అశాంతి

రిపబ్లికనుసైనికుల అసంతృప్తి

ఏథెస్సు, సెప్టెంబరు 7:—రిపబ్లికనుగార్డువారు సగరము వదలిపోవుటచే పెక్కు వదంతులు ఏర్పడినవి. పారసీలై సైనికదళమువారిని వెంబడింప నియమింపబడిరి. సాయంకాలము అగుసరికి రిపబ్లికను గార్డులు మరల బారక్కు చేరిరి. వీరి ఆక్రమ ప్రవర్తనమునకు తగుతీక్షణ విధింపబడునని ప్రకటించబడినది. ప్రభుత్వమువారు మరల యొక ప్రకటనము గావించిరి. అందు ఈ సైనికులు ఆక్రమ ప్రవర్తనము గావించలేదనియు ఉత్తరవులను తప్పుగ అర్థురచేసికొనుటచే ఇట్లు జరిగెనని తెలుపబడినది.

ట్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు

లండను, సెప్టెంబరు 7:—ట్రేడు యూనియను సంఘము లన్నిటికి కలుపవలయునని వలసపై నేటిదినమంతయు బోదన ముపుతునందు జరుగుచున్న ట్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు నందు చర్చ జరిగెను. ఖిష్ట సంఘములుండుట నష్టమనియు ఒకటే పెద్ద సంఘ ముండవలయునని జనరలు వర్క్ మెన్సు యూనియనువారు అభిప్రాయము తెలిపిరి. ఈ విషయమై వివిధ సంఘముల అభిప్రాయములను తెలుసుకొనవలయునని ఒక సవరణ ఉపపాదింపబడినది. ఎ. జె. కుకుగారు ఈ సవరణను బలపరచుచు కొన్ని ట్రేడు యూనియను సంఘములు గనుల పనివారి సంఘమును నిరసించుచున్నారని చెప్పిరి. సవరణ అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడినది.

బర్మెనుపాడు ప్రభువుగారికి స్పానిషు ప్రభుత్వము వారు రిస తేదీన గొప్పవిందొసగిరి.

నక్షత్రము పడుట

ప్రకృతివైపరీత్యము

లండను, సెప్టెంబరు 7:—ఒక పెద్దనక్షత్రము భూభుండులమునకు సమాపముననుండి భూమిపైపడినది. తూర్పుయార్క్ షైర్ మొదలు లండను దక్షిణపుభాగమువరకు తక్షణముగ ప్రకాశము కావడము. ఉత్తరముపై పున గంభీరమగుశబ్దము విడుగులు పడినట్లు వివరము. భవనములు కదిలెను. ప్రజలందరూ భయపడిభ్రాంతులైరి. ప్రళయము వచ్చెనని ప్రజలు భయపడి ఇండ్లనుంచి వెలుపరికి పరుగెత్తిరి.

శ్రీయుత ప్రకాశంపంతులుగారు

ఎన్నీ కలప్రచారపు సంచారము

కాంగ్రెసుపక్షమునకు జస్టిసు సహాయవాదానము కాకినాడ, సెప్టెం 9:— శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు మొదలగువారు తుని డివిజన్లో ముఖ్యమైన ప్రదేశముల కన్నింటికిని వెళ్లి ప్రచారమొనర్చిరి. మంగళవారమునాడు గ్రామములతో కాంగ్రెసు పరిస్థితులనుగూర్చి యిష్టాగోష్ఠిసభలను జరిపిరి. ఆర్ధరాత్రుమున సాంబమూర్తిగారు మోటారులో రాజమండ్రికిబోయిరి. బుధవారమునాడు మిగతావారు సామర్లకోటకు బోవుచు దారిలో జస్టిసుపక్షమునకు చెందిన కాపుసుటుంబులు గల పెద్దాపురము తాలూకాగ్రామములకు బోయిరి. తలవని తలంపుగా అచ్చట ప్రముఖులైనవారు చూపిన ఉత్సాహము ఆశ్చర్యము కలిగించెను. చేతగాని వాదానముల వల్లను కాపుమొదలైన సాంఘిక విషయములవల్లను ఇక మోసపోమని వారు చెప్పిరి. కాంగ్రెసుపక్షమునకు మనఃస్ఫూర్తిగా సహాయము చేసెదమని వాదానముచేసిరి. ప్రకాశంపంతులుగారు మెయిలులో విశాఖపట్టణము వెళ్లిరి. నేడు బరంపురం వెళ్లెదరు. రెండురోజులలో తిరిగి రాజమండ్రికి రావచ్చును.

(స్వకీయవిలేఖరి. తంతివార్త)

పండిత రామశంకరు మిశ్ర

మీరాప్రాణములనైన నర్పింపుడుగాని పండిత మోతీలాలుగారు చెప్పిన వేవియు అంగీకరింపకుడు.

పంత్ మోతీలాల్ నైహూ కాశ్యదర్శికి జవాబు

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 8:—పండిత మోతీలాలుగారి కాశ్యదర్శి సంతకముతో కొన్నిపత్రికలం దిదివరకు ప్రకటింపబడిన స్టేటుమెంటుకు పండిత రామశంకరు మిశ్రగారు జవాబిచ్చుచున్నారు. రాజకీయాభిప్రాయములలో కొన్ని ముఖ్యవిషయములందు విభేదములు కలుగుటచేత నేను స్వరాజ్యపక్షమునకు రాజీనామా నిచ్చితిని. నేను స్వల్పవిషయములకొరకై రాజకీయములను మార్చుకొనుచున్నా ననువారికి 1917 నుండి నిరంతరముగా నేను చేసిన దేశసేవయే నివర్తనము కాగలదు. నేను జైనరలు సెక్రటరీని గావున శాసనసభల యెన్నికలలో కాంగ్రెసునకేమియు సంబంధ ముండరాదను అభిప్రాయము శాకుండిన యెడల నెవ్వరికిని కాదనుటకు హక్కులేదు. అని వ్రాయుచు పండిత రామశంకరుగారు బ్రిటాగారిలో తమకేమియు సంబంధము లేదనియు, రాష్ట్ర అహమ్మ్యుగారి స్టేటుమెంటు పూర్తిగా అబద్ధములతో నిండియున్నదనియు చెప్పుచున్నారు. తుద కాజనాబు అనసరమైనయెడల మీమీ యాశయములకొరకు ప్రాణములనైన నర్పింప సిద్ధముగా నుండుడుగాని పండిత మోతీలాల్ నైహూ గారుగాని వారిపక్షమువారుగాని చెప్పినవేవియు అంగీకరింపకుదనియువజనలను హెచ్చరించుచుండెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్యరేషను

వీరుతగాదా

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 8:—కొంతమంది కాంగ్రెసు శానిటర్యు వద్దనుచున్న కలకత్తా కార్యరేషనువారు బుధవారమునాడు వీరు తగాదాను చర్చకు తీసుకొనిరి. చర్చ ముగియలేదు. సభ అనాటికి నిలిపివేయబడినది. రాయరామశర్మ బానర్జీ గారధ్యక్షత వహించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రైలు కొట్టుకొనిపోవుట

వర్షాధికమే కారణము

బాన్స్ సెప్టెంబరు 8:—బాన్స్ డివిజనులు మాపర్మెంటు ఇట్లు తొలినంపియున్నాడు: భోర్నాయార్డు చివరకోటయొద్ద పట్టాలపై చాలవరకు నీరున్నది. సామాన్య రోకటి కొట్టుకొనిపోయినది. 508 పాసెంజరు బండి కొట్టుకొనిపోవడం సంసిద్ధమయ్యెను. ప్రయాణికులకు భయములేదు. వారి నింకొకచోటికి తీసికొనిపోవవీలులేదు. సాయంత్రము గంటలకు మరాఠ్పురూర్తికావచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

బందరు తల్కా చిన గొల్లపాలెం గ్రామంలో మాజేటి
లక్ష్మీవరశింహారావు సాహుకారుగారి తల్కా కొబ్బరితోట
య 86-10 ట్లన్నూ, అందుకు చేరియున్న ఖాళీభూమి య
91-87 ట్లన్నూ జుమలాయ 177-87 ట్లన్నూ ఈనెల 28 వ
తేదీ బందరులో మాయింటివద్ద వేలమువలన విక్రయింపబడును
గనుక కావలసినవారు ఆసక్తికివచ్చి పాడుకొనవలెను. పాటపాడు
వారు పాటసమయమందు రు 50/లు ధరావతున్నూ, పాటకొట్టి
వేయబడిన పిమ్మట ఆఖరు పాటదారు ఖరీదులో నాల్గవంతు
న్నూ ఇచ్చి కంట్రాక్టు వ్రాయించుకొని పిమ్మట వారంగోజుల
లో స్వంతఖర్చుల మీద దస్తావేజు వ్రాయించుకోవలెను. 3107
బంధరు } భో. పట్టాభి నీతారామయ్య
4-9-26 }

రేవల్వలూకా కళావంతుల ప్రచారకసంఘము

చోడాయనాలెలో జరిపిన కార్యక్రమము

ఆశ్వధాటి వెంకటనరసయ్యగారు సిద్ధాబత్తుల నరసయ్యగారు ఈ పెదవీరరాఘవయ్యగారు ఈ చిన వీరరాఘవయ్యగారు ఈ విష్ణుబత్తుల రామానుజదాసుగారు గుంటూరు శేషచలముగారు ఈ చలపతిగారు ఈ నాగభూషణంగారు సిద్ధాబత్తుల నరసయ్యగారు ది 21-8-26 వ చోడాయనాలెము సాయంత్రము ఆరు గంటలకు వెళ్లియుంటిమి. మహారాజశ్రీ మద్దల అంజయ్యగారు ప్రచారకసంఘమువారికి 21, 22 తేదీలను వద్రసోపేతిముగా వింవోసంగి ప్రచారకసభ్యులలో పాల్గొనిరి. ది 21 వ రాత్రిప్రచారము ప్రారంభించితిమి. మొట్టమొదట మద్దల పెద నరసయ్యగారియింటికి వెళ్లి సంఘసంస్కరణ సభా తీర్మానము లామెకు చక్కగా బోధించగా పెద నరసయ్యగారు మన ఆంధ్రదేశములో నుండు సమస్త సంఘములలోను ధనమునకు గౌరవమునకు ఆరోగ్యమునకు కడపీసత ననుభవించుచుండెన ఈ సంఘమును మన దేశమునందుండు సమస్త సంఘములతోపాటు ధనగౌరవారోగ్యములను ఎప్పుడు సంపాదించుమో గాక యితర శ్రీలవలె మన శ్రీలు యెప్పుడు స్వీయలగుదురో ఆనాడె మన సంఘ ఆగౌరవము నశించును.

మనస్సులకుండవలసిన సన్న్యస్తలను సమస్తసాధనములచే అలవరచుకొన్నయెడల అనేకవత్సరములనుండి ఈ సంఘతత్వములో వికృతమైన ఈ దురాచారకళలకు నశించి ధర్మమయిన శీలార్జవసద్గుణము లుద్భవించి సద్గుణసంపన్నులై ఆస్య సంఘములవలె నుగుణశీలరు కొలదిదినములలో గాగలరని మద్దల పెద నరసయ్యగారు ఆనతిచ్చి ఈ ప్రచారక సంఘమువారి తోపాటు ప్రతి గృహమునకు దిరిగి పడుపున్నతియందు మేళ తాళములు చేయుటయందు తా ననుభవించుచుండెన సమస్తకన్య పరంపరలు ఈ సంఘ సోదర సోదరీనలులకు చెప్పి ఆమె ధర్మమును నెరవేర్చుకొన్నందుకును ఈ దిగువసభ్యులను జేర్చించి నందుకును పెద నరసయ్యగారిని ఈ సభ్యులను ప్రచారక సంఘమువారభినందించుచున్నారు.

- 1. మద్దల చలమయ్యగారు, 2. ఈ బుచ్చయ్యగారు, 3. ఈ చిన వీరరాఘవయ్యగారు, 4. ఈ వెంకట్రాయలుగారు, 5. ఈ వెంకట రత్నయ్యగారు, 6. ఈ భుజంగంగారు, 7. ఈ బాలామణయ్యగారు, 8. ఈ గోపాల కృష్ణయ్యగారు, 9. ఈ వెంకటాద్రిగారు, 10. ఈ సౌభాగ్యయ్యగారు, 11. ఈ సూర్యకాంతయ్యగారు, 12. ఈ యామినీపూర్ణతిలకయ్యగారు, 13. ఈ మహాలక్ష్మయ్యగారు, 14. ఈ వెంకట్రామయ్యగారు, 15. ఈ సీతారామయ్యగారు, 16. ఈ అంకమ్మగారు, 17. ఈ కన్నయ్యగారు, 18. కనకద్వర్ణాచలముగారు, 19. ఈ నాగయ్యగారు, 20. ఈ నారాయణముగారు, 21. ఈ మహాలక్ష్మయ్యగారు, 22. ఈ పెదనరసయ్య గారు, 23. ఈ సుందరయ్యగారు.

గుంటూరు నాగభూషణం

చందవోలులో జరిపిన కార్యక్రమము

ఆశ్వధాటి వెంకట నరసయ్యగారు, సిద్ధాబత్తుల నరసయ్యగారు, ఈ చిన వీరరాఘవయ్యగారు, గుంటూరు శేషచలముగారు, ఈ చలపతి గారు, ఈ నాగభూషణంగారు ది 22-8-26 వ చందవోలు గ్రామము వెళ్లగా, గ్రామములో నుండు సాంఘికములకు తగుమార్గాలను చేసి వద్రసోపేతిముగా విందులు చేసిరి. పిమ్మట సీతప్రచారకసంఘములో రాజశ్రీ నట్టవ లక్ష్మయ్యగారు, ఈ ఆప్పయ్యగారు, ఈ లక్ష్మీనారాయణగారు, ప్రతిగృహమునకు ప్రచారకసంఘము తోపాటు దిరిగి సంస్కరణసభాతీర్మానములు సాంఘికలకుపదేశింపగా సాంఘికలలో కొందరు వికటప్రశ్నలను వేయుచుండగా వారికి సమాధానము చెప్పయ సంఘదుష్కీర్తిని వెల్లడించుచు తీర్మానములలో నిమిషియందు భావమును సాంఘికలకు చెప్పయ సంఘసభ్యులుగా జేట సంఘమునకు ధర్మమునకు జయమని బోధించి సభ్యులాలగా ముందు మీరు చేసినదని ఆశ్వధాటి వెంకట రత్నయ్యగారికి చెప్పగా, ఆమె ఈ దిగువవిధమున జెప్పెను: "సంఘసంస్కరణవిషయమై నాకు చాలా సంవత్సరమునీ మన సంఘములో నుండు సమస్త దోషములు నశించినగాని దేశము అన్ని విధముల బాగుపడదనీ మన సాంఘికలలో అనేకమంది బుద్ధిమంతులు మన సంఘమును బాగు చేయవలెనని చేయుచున్న క్రమకు అనేక వందనములనీ ప్ర

చారకులు మానవసగ్యమును నెరవేర్చుకొనుచున్నారని పరమార్థమునందు యేమాత్రమయినను ప్రేమగల మానవుడు గాని, మానవతిగాని మన సంఘమునం దిమిడియున్న సర్వ విషయముల నొక్క పర్యాయము మనస్సులో విచారించినట్లయితే వెంటనే దుఃఖించక సర్వ విషయములచే మన సంఘమునకు సహాయము చేయకమానరు గాన మేము సంస్కరణసభ్యులుగా చేరుటకు యే ఆటంకములేదని నేను చెబుచునని క్రిందులో సంతకముచేసి కుమార్తె నిరువురిచేతగూడ క్రిందులో సంతకము చేయించెను. పిమ్మట వెళ్ల నరసింహంగారువిశా తతిమ్మ సాంఘికలెల్లరు సంఘ సభ్యులుగా చేరిరి. నరసింహముగారుగూడ కొలదిదినములలో సభ్యులుగా చేరగలరని నమ్ముచున్నాము.

- 1. ఆశ్వధాటి వెంకట రత్నయ్యగారు, 2. ఈ నీలాంబయ్యగారు, 3. ఈ కనకమ్మగారు, 4. ఈ లక్ష్మీనారాయణగారు, 5. నట్టవ పరాంకుశముగారు, 6. ఈ ఆప్పయ్యగారు, 7. గుం. జగన్నాథముగారు, 8. నట్టవ లక్ష్మయ్యగారు, 9. ఈ నుబ్బయ్యగారు, 10. ఈ శిఖామణిగారు, 11. సిద్ధాబత్తుల పరాంకుశముగారు, 12. నట్టవ పాపయ్యగారు, 13. ఈ సగరాజ కుమారమ్మగారు, 14. ఈ కోటిరత్నమ్మగారు సిద్ధాబత్తుల పరాంకుశముగారు భరతవిద్వాంసులు గానవారిని ప్రచారకసంఘమువారు సాంఘికలకు నాట్యోపదేశము చేయవద్దని ప్రార్థించిరి.

ప్రస్తుతము నాట్యము చెప్పుకొనేవారు 14 వీసములు శిక్షింపబడినారనినీ అయినను నాకు పెద్దతనము వచ్చినదనినీ ప్రస్తుతకాలములో నాట్యము చెప్పట సంఘమునకు దేశమునకు బహు నష్టమనిగూడ నాకు తెలుసుననినీ కాని ప్రస్తుతము తెనాలిలో కాపురము చేయుచున్న గుంటూరు అంకమ్మగారి కుమార్తె మురహరికి నాట్యోపదేశము చేయుదునని అంకమ్మగారి ఖరారుపరచుకొంటిననినీ ప్రచారకసంఘమువారియెదుటెరి ఈ తేదీనుండి నాట్య ముపదేశము చేయనని వాగ్దానము చేసి నట్లయితే అంకమ్మగారు మా అమ్మాయికి ఆట చెప్పమనని ఖరారుపడితిరి గాన వెంటనే మా అమ్మాయికి నాట్యోపదేశము చేయవలెనంటే నే నేమి చేయుదును? ప్రస్తుతసంస్కరణలను బట్టి అంకమ్మగారు కుమార్తెకు నాట్యము చెప్పింతుట మానినయెడల నా ఆభ్యంతరము లేదు. ఇకముందు ఎవ్వరికి చెప్పనని ప్రచారకసంఘమువారితో పరాంకుశముగారు చెప్పిరి.

చందవోలులో నట్టవ లక్ష్మయ్యగారు సాంఘికసోదరులందరిని సంస్కరణసభ్యులనుగ చేర్చించినందుకు వారికి, సంస్కరణసభ్యులుగా చేసినవారికి, సంఘమునందుండు కన్యములను గ్రహించి నాట్యము చెప్పట మానితినని వాగ్దానముచేసిన సిద్ధాబత్తుల పరాంకుశముగారికి ఈ ప్రచారకసంఘమువారు కృతజ్ఞతా పూర్వకవందనము లర్పించుచున్నారు.

ఒక విలేఖరి

నాలుగేండ్ల బాలికకు నిర్బంధముగ పుస్తకట్టుట

చిత్రావజ్ఞ నారాయణవనంతులూకా దామరపాళము మజరాపేరెడ్డి ఖండగియను చిన్న పల్లెయందు, దేశూర రెడ్డకుటుంబములొన్నగలవు. ఆచిన్న పల్లెయందు నెమ్మదిగజీవించు పెట్టారు మునిస్సామిరెడ్డి యనునతనికి నాలుగు వత్సరముల యీడుగల కుమార్తెయొకరుండెను. ఆతనికి మగసంతానములేని కారణముచే నా యాడుపిల్లను వివాహముజేసుకొని మునిస్సా రెడ్డి సోత్తునకంతకు సర్వాధికారులు గావలయునని, నాపల్లెలోని స్వసంఘీయులు కొందరారుతక పడుచుండిరి. ఈ యాడు రును గమనించి తనకు గల నామమాత్రపు బంధుత్వమును నాధారముగ తెల్పుకొని, నిరంతరవ్యాధిగ్రస్తుడును, ఆస్తివాసులు లేనివాడును నగు, సదగ్రామకాపురస్తుడు నుమారు 35 సంవత్సరముల వయస్సుగల పాచారెడ్డి గోపాలరెడ్డి యనునతడు, తన మేనమామయగు పెట్టారు మునిస్సారెడ్డి యనునతని సాహాయముచే మొన్నను పిల్ల వీధియం దాడుకొనుచుండగా, చేరికొంచు వితాయి నిచ్చి తోడ్కొనివెళ్లి గ్రామసాలీమేరను తయారుగ తెల్పుకొనియుండిన గుట్టపుబండ్లిపై నిడికొనినగరి రైలువేయనుకు వెళ్లి రైలుద్వారా అరక్కోణం యిలాకాయరంగి గ్రామములో నామరునాడు గోపాలరెడ్డి వివాహమునీపించి బాగికకుపుస్తకట్టి వివాహమును పూర్తిగావించిరి.

చాలిక తరీదండ్రులు మట్టములు మిథులు అందరు బాలిక కానమికి విగుల చింతించి వెనకి వేసారి తుద కీరహస్యమైన సాంఘిక జ్ఞాన్సన్యవిషయ పెరిగి, కొందరు కులపెద్దలు పోలీసువారికి "కష్టయంత" దాఖలుచేసిరి. బందోబస్తుగ వెళ్లి మురంగిగ్రామమున పెండ్లిమనూగుడగు గోపాలరెడ్డిని, సాహాయుడగు మునిస్సారెడ్డిని పోలీసులు తిక్కణం అరెస్టు గావించి అరక్కోణం తాలూకా సబ్ జైలుబంకుగొనిపోయి, తల్లిదండ్రులను బంధువులు మిథులుమాత్రమేగాక మాచిన వేలకొలదిజనులందరి కార్యమునకు జూనిబొందిరి. పెండ్లిమనూరైతు బో మాజస్త్రి బోవారిబద్దగు గొనితెచ్చినప్పుడు, తల్లిదండ్రులు "కాస్త్రుసమృత్తమైన పెండ్లిగాది" యనుచు బాలికమెడలోని పుస్తకము న్యా యాధికారి సమృఖంబుననే ద్రంపి పారవైచిట్లు జెల్లయచున్నది.

గౌతమింగోరక్షణశాల

రాజమహేంద్రవరమున స్థాపించియున్న శ్రీ గౌతమింగోరక్షణ శిశుశాలయము కమిటినిబంధనలతో, శ్రీ గంగమ్మమేటలో రిజిస్టరీచేయించుట నిమిత్తము యీ నెల 6 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు-రా-శ్రీ కాకి అచ్యురాజుగారు కట్టించిన బ్రహ్మానంద స్త్రీసమాజభవనమునందు మ-రా-శ్రీ చిత్రపు వెంకటచలం పంతులుగారి అగ్రాసనాధిపత్యమున పురవాసులగు మహాజనులు 5, 6 వందలమంది సభకు సమావేశమైయున్న సమయమున ప్రధానకార్యదర్శి మ-రా-శ్రీ దేవరపల్లి వెంకటనరసింహుగారు రచించిన నేపాపవితీయందు గలవారి హోదాలతో విరాళవిశేషత విమర్శించి యేర్పరచుడై తరగతివారి అధికారములున్నూ, కార్యనిర్వాహక శాసనములు, రూల్సు నిబంధనలు వర్తకసంఘమువారివలెను ఉద్ద్యోగస్థులవలెను కుభాకుభ కార్యదులందును, శాశ్వత పోషణార్థమైన నిత్యవందాదాననిర్ణయములు మున్నగునవి చదివి వినిపించినపైని సభకులెల్లరు యేకగ్రీవముగా ఆమోదించిరిగాన యీ నెలఖరలోగా పై నిబంధనలతో రిజిస్టరీచేయించుటకు సంసిద్ధులైయున్నారని యెల్లవారికి యిందుమూలముగా విన్నవించడమైనది.

రాజమండ్రి } ప్రధానకార్యదర్శి
7-9-26 } డె|| వె|| నరసింహగుప్తగారు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా శాసనసభల ఎన్నికలు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు

హెచ్చరిక

ఈజిల్లాలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల ప్రచారము ఎక్కడ వగా కనుపడుటలేదు. శ్రీయుతులు బంగటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు, నరసింహరాజుగారు, దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారు ఈజిల్లాలో అధికముగా ప్రచారముచేసినగాని ఫలితములకుముఖత గానిపించదు. ప్రత్యేకము నర్నాపురము, కలంకు, ఏలూరు, ఎర్నూడెం తాలూకాలలో ప్రచారము చేయవలసియున్నది.

మ-రా-రా-శ్రీ రావుసాహెబు కల్లి చిట్టిఅబ్బాయిన్నాయుగారు తన అభ్యర్థిత్యమును వరుణకొనినట్లు వదంతిగా నున్నది. అందువలన తమలో ఒక్కరికైనను జయము గెల్చుమని కాంగ్రెసేతరభ్యర్థు లిరువురు చూచుచున్నారు. సదిరు నాయకుగారి విముఖత ఇట్టియూహలకు కారకమగుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు చాలమంది ఆంధ్రసభల ప్రయత్నములలో మునిగి తేలుచున్నారు. శ్రీ ప్రకాశం పంతులు గారు ప్రత్యులు మద్రాసు కాన్ఫరెన్స్ ఎన్నికలసందడిలో నున్నారు. శ్రీయుతులు మోలేనారాయణరావుగారు ఏలూరు మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలలో పాల్గొనుచుండిరి. ఈసందు చూచి కాంగ్రెసేతరులు జిల్లాలో ప్రచారము సాగించుచున్నారు. ఈజిల్లాలో నాయకులెల్లరు ప్రచారము గావించి ప్రజలకు కష్టముఖములను వెల్లడిపరచవలసియున్నదని ముఖ్యముగా శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారికికాంగ్రెసుఅభ్యర్థుల జయము కోరునాయకులెల్లరు పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో సభికప్రచారము గావించి నువ్వార ప్రజలకు వెల్లడిపరచగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్లు వోటరు

కాకినాడలో దొంగతనములు

కాకినాడ రామరావు పేటలో రైల్వేస్టేషను ప్రాంతమందలి బిడ్డలలో గత రెండుమాసములనుండియీ విరివిగా దొంగతనములు జరుగుచున్నవి. ఏడేనిమిది గృహములకు కన్నములును కొన్ని ఫలములందు శిశ్చియత్తుములునుజరిగినవి. కావున పోలీసు వుద్ద్యోగస్థులు వెంటనే తగుక్రడ వహించి యాట్టి దొంగతనములు జరుగుతుండునట్లుచేయకున్నయెడల ప్రజలకు మిక్కిలి యతి జడియు నష్టమును గలంగక మానవు

(ఒక విలేఖరి)

ఇది మీకు తెలియునా?

ప్రజలు "దీనినిచూచుము" అని ఆసక్తితో తెలుపునట్టి మోటారుకారునే కొనవలెనని అనేకమంది విచారించుచుండురు. స్టడీ చేకరు దానికి చెల్లించిన వైకముకంటెను మూడింటి ధరచెల్లించింతి డాబుగా తెలియును. అదేప్రకారముగా పనికూడ చేయును. కొన్ని కారులు అందముగానుండును, కొన్ని మందచిరమునకు చేరినవిగా నుండును. స్టడీ చేకరుమాత్రపు రెండును గలిగియుండును.

(6) రోమర్ డాన్ & కో
2/17 మాంబురోడ్డు, మద్రాసు

ROMER DAN & Co.,
2/17 Mount Road, Madras.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప్రారంభోత్సవము

ఆశీర్వాచన పద్య రత్నములు.

(గుండు సూర్య అనంతనరహరిరావుగారు, బి.ఏ.బి.ఎల్. గుంటూరు)

శ్రీమహాదేవికరుణచే శ్రీతజనముల
సకలవిద్యాప్రదీపాల సలుపుకొను
సాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం బహుధాగా
చలనమనుమాట లేని భాస్కరునిది పి.
ప్రాచీనతమ శ్రద్ధతో సలుపంగఁ బనిబూనివచ్చెగోళ్ళను
ప్రభుండు! వీరబాహ్నిరాజ్యవిఖ్యాతిగొనితెచ్చెప్రభుఁడైన
రంగభూపాలమూలి రెడ్డిరాజులనాటి ప్రేమతో దాసపాలింప
వచ్చెను రామలింగరెడ్డి! పితృవాక్యలంపువేడ్డ నేతెంచె గౌ
రవయ్యతుండు పరశురామమూర్తి
మరలు నరులును నోరూర మురియెనర్చ
బ్రజుల రక్షింపజన్మిండు ప్రభునిబోరె
ప్రాణబలమొప్పుమివాఁడు జననమొంద
సాంధ్రవిద్యావహాత మబ్బరముగ.
వివిధవిద్యలయ వివరముల్ గుఱులించి యాంధ్రభాషాసేవ
పలికెయింది జాతిభేదములేని పరశభాషామంగలి మరలు మె
చ్చువయస్సు క్రింగి! యాంధ్రమాతను గొల్పి నతిశ్రద్ధతో
పోషి నేత్రజానేవ దీక్షనొప్పి! సంఘంబు శ్లాఘించు సదా
పరాశయై పజ్జనాశ్రితుఁడైన పరమఁడగుచు
ఘనండు సంకల్పబలండును గట్టనుంచి
రామలింగరెడ్డియె చాల ప్రేమతోడఁ
బాలనముసల్ప నీవు శుభంబు లొప్ప
అమరు మోయమ్మ! యాంధ్రవిద్యాలయంబు.
రాశేంద్రకుటుంబీరాజితో త్రమపాద కమలంబు రంగరాద్వి
మలమూర్తి! వెలమరాశేంద్రపద్విరపుంగవ్రేడిఁ జేర్చిన్నరం
గరాద్విమలమూర్తి! సత్ప్రతిపాత్రసంకల్పదీపకరుడగుచువెల
గొందురంగరాద్విమలమూర్తి! యతిభిన్నతాగ్రవిఖ్యాతియెల్ల
ప్పుడు వెదజల్లు రంగరాద్విమలమూర్తి
సపపుఁ గంఠము నీకిచ్చి పరువునొప్పి
కల్పలత నీకు నట్టింట్ల గొల్పివాఁడు
కాశ్యోతంబుగ విఖ్యాతిసహిత వసుచు
నమరు మోయమ్మ! యాంధ్రవిద్యాలయమ్మ!
ప్రజలకైపోరాడి ప్రభులదగ్గఁగఁగండి వరముసంపాదించఁ బా
త్రుఁడెవరు! విద్యావిధానంబు వేఱుగాఁ గ్రమముగాఁ బరివ
ర్తనముసల్పఁ బాత్రుఁడెవరు! మదరాసురాష్ట్రసంపద విద్య
యనిపించుభాగ్యంబునిలుపఁగాఁబాత్రుఁడెవరు! ఆంధ్రవిద్యా
లయం బాంధ్రభూమిని నిలుపు భాగీరథుండవఁ బాత్రుఁడెవరు
చెన్నరాష్ట్రప్రభుత్వంపు చేను మరసి
విద్యలను బెంచునట్టి వివేకి యెవరు
అట్టి పరశురామకుమార్తె యింద మండ
నమరు మోయమ్మ! యాంధ్రవిద్యాలయమ్మ!
ఆ ప్రసింహండు సూర్యుఁడను రాజ్యమేలేడి రాజుకుఁ బ్రతి
విధిప్రభుఁడితండు! స్వయముగా ధిల్లిలోఁ బట్టాభిషి క్తుడౌ
నక్రవ రిని డెల్పు పరమఁడితండు! చిన్న రాజ్యముల డీకొన్న
చారి నడండు రాజుకుఁ బ్రతినిధిప్రభుఁ డీతండు! సర్వపక్షం
బుల సమఃపలంబులు నిల్ప సామ్రాజ్యమును డెల్పు పరమఁ
డితండు
అలమహావిష్ణునంక సంతకీతుఁడగుచు
మేటిరాష్ట్రంబు నేలేడి మిన్న యగుచు
ప్రభుండు గోళ్ళను సల్పంగ భారసాల
నవతరించితి పాంధ్రవిద్యాలయంబు!
సంతుష్టితోనొప్పు సజ్జనంబులు నిండ నతిశయించినయట్టి
యాంధ్రభూమి! మాతృబుదినిసర్వసూ కులక్ గ్రహించి
యతిశయించినయట్టి యాంధ్రభూమి! దేశంబునేవిందు దీక్ష
కులను గల్గి యతిశయించినయట్టి యాంధ్రభూమి! యుక్తక
ముగ్ధుల బొంగి యుత్సాహభరితి యై యతిశయించిన యట్టి
యాంధ్రభూమి
పట్టువలతోడఁ బడ్డునైదు నెక్కిములు
కట్టవడి కుట్టుకుదకు ని స్థాంచనమ్మ
తల్లి ముచ్చటతో దీర్చగాఁ దగ్గరితముగను
హాయిఁ బెంపందు మాంధ్రవిద్యాలయమ్మ.

అభిమానధన్వలై న యాంధ్రుల నట్టింట్ల నవతరించిన విద్యవమ్మ
నీవు! విజయంబు మావయ్యో పేరుఁగాంచినవోట నవతరించిన
విద్యవమ్మ నీవు! పర జయించారుల ప్రాంతమందు సుఖాన నవ
తరించిన విద్య వమ్మ నీవు! కృష్ణవేణినదీ గీతావృతముఁ గ్రోల
నవతరించిన విద్యవమ్మ నీవు!
మరిసి మరి పెంబుతోడను ముద్దుతోడ
సాంధ్రదేశంబు కనువిడవమ్మ నీవు
ఇంటి మర్యాదలను నిల్ప నిచ్చగించి
యమరు మోయమ్మ! యాంధ్రవిద్యాలయమ్మ!
నవదీతమునుబోలు యువజనంబుల మనంబులను వ తిడివల్పుఁ
దలఁపకమ్మ! గంధవి స్తరభార కష్టముతో విద్యార్థిగణముపై
జొప్పించి కనలకమ్మ! విద్యార్థిగుఱుములు వివరీతముగఁ జేసి
ద్రవ్యార్థనానక్రీఁ దనరకమ్మ! కఠినపరీక్షకగణము చేర్పఱ
చుచు విద్యార్థిగులను బాధపెట్టకమ్మ
గురుకులంబుల మర్యాదఁ బరఁగుమమ్మ
వంగరాష్ట్రంబుబోర్లిఁ జెలంగుమమ్మ
దేశదేశాల నీపేరు దీ ప్రిఁ గాంచి
నమరు మోయమ్మ! యాంధ్రవిద్యాలయమ్మ!
ఆంధ్రజాతికి నై జమైన స్వాతంత్ర్యంబు ప్రజలలో వెల్లొం
దఁ బ్రబలు మమ్మ! జాతీయవిద్యకు స్థావరంబగునట్టి దేశమ
ర్యాదఁ గీర్తింపు మమ్మ నూత్నవస్తుజ్ఞాన గుర్తిముతో నల్ప
గా కాస్త్రజ్ఞులను కేగ సాకు మమ్మ! విద్యార్థికుల ధాత్రి వ
అయఁ జెందగ నీక కేవలపాధి మోచ్చింపు మమ్మ.
యాంధ్రులకుఁ గూర్చి విడనై యలరు మమ్మ
జాతివై పమ్మనులడంపఁ జాలు చమ్మ
ప్రజలు ప్రభులును మేలనఁ బ్రబలు మమ్మ
హాయిఁ బెంపందు మాంధ్రవిద్యాలయమ్మ.
పలు విద్యార్థులు మేలన
లలితంబగు విద్యలెల్ల లాఘవ మొప్పక
చెలిపి సకలశుభముల కో
భిలుమా మా యాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమా!
కోనసీమ కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు
సమావేశము
ది 5-9-26 తేదీని శ్రీ కోనసీమ కోఆపరేటివ్ సెంట్ర
ల్ బ్యాంకు డైరెక్టర్ల సమావేశము బ్యాంకుఅఫీసులో జరిగినది.
బ్యాంకు అధ్యక్షులు శ్రీమాన్ నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు ఆ
ధ్యక్షతనహించిరి. జిల్లా సహకారసమేళన కార్యదర్శులగు
నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సభకు విచ్చేసిరి. కార్యని
ర్వాహకపద్మమవారి తీర్మానములు ఆమోదింపబడినవిమ్మట
మదరాసు ఎ.పెమ్మబ్యాంకునకు ప్రతినిధియొన్నిక జరిగినది. శ్రీ
యంతకాశావంకట్రావుగారిని ఏకగ్రీవముగా ప్రతినిధిగా యొమ్మ
కొనిరి. 32 వేల రూపాయలు 12 సంవత్సరముల వాయిదా
పైన మదరాసుబ్యాంకునుండి అప్పుతీసుకొనుటకు తీర్మానింప
బడినది. పిమ్మట సూతనముగా నియమింపబడిన మేనేజరుగారికి
కొన్ని అధికారములు సంక్రమింపబడినవి. మూడువేల రూపా
యలు సెక్యూరిటీ తీసుకోబడినది. అప్పు దరఖాస్తులు మంజూ
రుచేయుటలో కాలనిలంబములేక సత్వరముగ అప్పులు బట్టు
వాడాచేయుటకు కార్యదర్శిగారు మూడువేలరూపాయలు స్వ
ల్పవాయిదా అప్పులయిమ్మటకు అధికారమియ్యబడినది. చెన్న
పురిలో అక్టోబరు 2 తేదీని జరుగబోయే బాంక్ ధర్మ కాన్ఫరె
న్సుకు కళా వెంకట్రావుగారిని బి.యన్. కాశ్రీగారిని ప్రతి
నిధులుగా యొమ్మకొనిరి. పిమ్మట నరసింహదేవర సత్యనారా
యణగారు యూనియన్ ప్రతినిధులను సెంట్రల్ బ్యాంకువా
రిని శ్రీ ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకార సమేళనముకు యాసంస్థలను
చేర్చి ఒక టీరుకొని, రాష్ట్రీయసంఘము సభివృద్ధిపరచి సహకా
రోద్యమప్రచారమునకు తోడ్పడవలసినదిగా మోచ్చరించిరి.
బ్యాంకువారు ఒక టీరు తీసుకొనుటకు తీర్మానించిరి. బి. యన్.
కాశ్రీగారు సమేళనముకు ప్రతినిధిగా యొమ్మకొనిరి.
(నవ్వీయవితేఖరి)
ఆయుర్వేదకలావిభాగము
విద్యాన్ కె. శేషశాస్త్రిగారి
జగత్ప్రసిద్ధఆయుర్వేదాపధములు 3114
చంద్రమాదపాకము:— జ్వరము, పాండు, మున్నగు
వాటినివలన కలిగిన అశక్తిని బోగొట్టి మంచిబలమును ఇమ్మను.
ధాతుసంబంధమైన వ్యాధులకును స్త్రీవ్యాధులకును సంతోషిని.
శక్తివర్ధకం బోషధములలో లోకప్రసిద్ధిజెందినది. ఒకసేరు 8
రూపూత్రమే.
అన్నివిధములవ్యాధులకు బోషధములు వొరకుచున్నవి.
అడన్:—మ్యానేజర్, ఆయుర్వేదశాలా
శృంగేరి పొన్ను, మైసూరు ఇలాఖా.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వసం సెప్టెంబరు నెల 9-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు.			
దనియాలు బా 1-కి రు 58 0 0 మొదలు 78 8 0 వరకు			
బియ్యముబస్తాలు			
మమమ తెనాలిని ,,	ప 48 గలవి రు	12 8 0	18 0 0
నెల్లూరివి ,,	డిటా ,,	14 0 0	15 0 0
డిల్లి ,,	డిటా ,,	15 0 0	16 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,,		9 10 0	10 0 0
నవ్వులు ,,		22 0 0	25 0 0
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,		11 8 0	12 8 0
సెనగలు ,,	డిటా ,,	18 8 0	14 4 0
సెనలు ,,	డిటా ,,	14 0 0	15 0 0
మినుములు ,,	డిటా ,,	16 8 0	18 0 0
ఉలలు ,,	ర 164 ,,	9 0 0	9 8 0
3. నూనెపస్తువులు.			
నవ్వులనూనె బా 1-కి ,,		158 0 0	156 0 0
నయ్య ను 1-కి ,,		14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరు సెనగపప్పు బా 1-కి ,,		59 0 0	62 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,		56 0 0	58 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 118 మిషన్ నూనె		115 0 0	
అముదము బా 1-కి ,,		88 0 0	89 0 0
4. చిల్లరపస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి ,,		78 0 0	75 0 0
కూరపసుపు ,,		25 0 0	28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి		180 0 0	187 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు మజుగు 1-కి		రు 40,45	
కాళవాస్తీపాయకట్టు ,,		50,55	
తెల్లము బా 1-కి		రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,		85 0 0	56 0 0
5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి ,,		28 0 0	80 0 8
చదరం ,,		29 0 0	81 0 0
రవుండు ,,		27 0 0	29 0 0
6. లోహములు.			
వెండి 100 కులంకిన ,,		65 8 0	66 0 0
బంగారము, కులము 1-కి ,,		21 4 0	21 8 0
వవరము 1-కి ,,		18 8 0	
ఇ తడి బా 1-కి ,,		240 0 0	250 0 0
రాగి డిటా ,,		255 0 0	260 0 0
7. దూది.			
బోండాచెన్ను బాదవ 1-కి		రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,		145 0 0	
8. నూలు.			
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 క్కి పెస్తె 1-కి ,,		5 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20 ,,		6 12 0	
నెం 20 తెన్ను సింహం యూరె ,,		7 10 0	
నెం 22 ,,		7 14 0	
నెం 12 క్కి అల్లెగ్గు ,,		5 8 0	
నెం 12 క్కి బాండ్లదేరి ,,		6 0 0	
నెం 14 క్కి ,,		6 7 0	
నెం 12 క్కి న్యూకాటన్ ,,		5 10 0	
నెం 14 క్కి ,, న్యూకాటన్ ,,		6 0 0	
నెం 10 క్కి కోయంబుల్లూరు ,,		5 4 0	
నె 2 క్కి ,,		5 14 0	
నె 14 క్కి ,,		6 8 6	
నెం 12 క్కి యూజ్ ,,		5 12 0	
నెం 1 క్కి ,,		6 0 0	

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, చౌంబాయి

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు Rged Trademark
లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(1) మ-రా-రా-శ్రీ, మ. టి. నూర్యనారాయణమూర్తి ఫస్ట్ అ. తెల్లిపర ది. వి. స్కూల్ పోస్టునగరం. జిల్లా
,, గోదావరి. పీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను చాలమాన్యు రప్పించి ఉపయోగించియున్నాను. ఈ త్రముగము
కలిగినదని నిర్ధారణయైనది.

(2) ,, మ. ఇ. హెన్రీ, సబ్రిజిస్ట్రార్, కొత్తకోట. పీరు వ్రాసినది.
తాము మొదట పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల ఉపకారమును చేసియున్నవి. కాన దయచేసి ఇప్పుడు 21
సీసాలనుపంప కోరుచున్నాను.

(3) ,, మ. జి. నూర్యనారాయణ జమిందార్, కోరుకల్లు పోస్టు కాళిపాడి జిల్లా కృష్ణా.
పీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు సంజీవనముగానున్నదని ఖండితముగా చెప్పగలను. దయతో 12 సీసా వి.పి తో
వంపవలెను. 594

(4) ,, మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్బ్యు. గుమస్తా, కురాడ, పోస్టు కాతరం, కృష్ణాజిల్లా. పీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకును పెద్దవారికిని చాల ఉపయోగముగా నున్నవి యని సంతోషములను
చా యవరచుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు

బ్రిటిష్ సర్వేట్ ఆఫ్ అమ్రోనియా ఫెడరేషన్ (లిమిటెడ్)

2987

(ఇంగ్లాండు దేశములో స్థాపించబడినది)

వజ్రేట్టు:- పావాలెస్ అండ్ కంపెని, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె ముపయోగించి చూడుడు.
ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫలంబలలో ఫలితము కనుపించియున్నది.
ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. వరిపం
టలు, చెఱుకు, ఆకుతోటలు ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని వ్రుపయోగింపవచ్చును.
ఇతర వివరములకు సమీపమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demon
strator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు
గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో

విలాసము

ప్రతినిధి

తెనాలి	ఆర్. బి. పోడ్డర్.	శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
నెల్లూరు	శి. లక్ష్మీనరసింహం.	శి. పట్టాభిరామయ్య.
కడప	126, బజర్ ఖాన్ మశీదువీధి	యం. సర్వజ్ఞరావు.
హన్స్వేటు	హన్స్వేటు కో-ఆపరేటివ్ ప్రైవేటు యూనియన్, లిమిటెడ్.	డి. వీరాసామి నాయుడు.
సామల్కోట	నెం 36, గోలివారి వీధి	వి. రామశేషశర్మ
బెజవాడ	c/o బాలకృష్ణలాల్, హనుమాన్ ప్రసాద్. చెల్లా. వెంకటరత్నం,	

ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల
బస్తా 1-కి రు 8-8-0.

SULPHATE OF AMMONIA

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవి వంటివి

చక్కని దబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

2 మహాసూరికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున తయారైనది. అడివిపంది,
మొసలి, పులి, మొదలైనవాటి పిత్తములన్నియు చేరినవి. బా
లింతలకు పరమావధము. వెల తు 1 కి రు 30/- కేటలాగు ఉచి
తము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.

2126 ఆరరసాయనశాల ముక్త్యాల; కృష్ణా.

వీర్యబండ్ ధాతువుస్తికి 2034

గంటలలో యెంత సీరైన వీర్యమునైన వ్రజమువలె, గట్టి
పఱచి ముసలివారికి బలహీనులకుగూడ సంసారముఖి మిచ్చినది.
ముత్రములోను కలలోను ఇంద్రియనష్టముగుచున్న తక్షణానిలు
పును. నూతనశక్తి పట్టుకొనియున్న. 3-0-0. చిన్నబుడ్డి 1-8-0.
అమృతరత్నాకరం 45 బందరువీధి మద్రాసు

శివతత్వ సుధానిధి 3032

ఇది స్కాంధములోనిది. ఇందు తీవ్రస్వక్తి విశేషము క్తి
సగుణధ్యానము నిర్గుణధ్యానము మహావాక్యార్థముపంచకోశవిచా
రము మున్నగు వేదాంతవిశేషములను రుద్రాక్ష విభూతి ధా
రణ శివపూజాది విశేషములను మధురములయిన శివనామము
లను గలవు. విపులమైన తెలుగు వ్యాఖ్య. వ్రాసి ముద్రించు
చున్నాము. దీనివెల రు 3-0-0 అక్టోబరు అఖరులో గా వెల
మరియార్ధం చేయువారికి కు 1-2-0. 3032

చిటునామా అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
శతావధాని, బాపట్ల.

గంధర్వమహల్

విజయనగరం 3105

౧. వృత్తాభినయ రత్నాణము కొలతను ఇదివఱకు ఒక పాత
కాల సదుపబడుచున్నది.

౨. సంగీత-నాద్యాభినయ వృత్తసాటకాది విధానము
నుల్లేజక పఠమటకును-వీరత్కృతాప్రదర్శనమున జీవిండు భోగి
నీ నాగవాస యత్ కాళింగ దేవదాసీజాతుల నిమ్మత్వము తొల
గించుటకును, ప్రాధపద్ధతులతో నారంభింపబడినది. సంస్కార
పరులు, విద్యాపరాయణులు, జాతీయవాదులు, కళా ప్రద
ర్శకులు కూడ ఆదరింపదగినది-గంధర్వప్రతిక.

౩. దేశభక్త్యదయమునకు పట్టుగొమ్మ యనఁదగిన పతన
మందిర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన ప్రతికలు, వార
పత్రికలు పాతపట యుపయోగార్థము ప్రదర్శింపబడును.

౪. పరిశోధకుల కొలతను ఉద్ధృతములును, జనసామా
న్యము కొలతను ఆధునిక గ్రంథములును, సంపా
దింపబడి ఉపయోగములోనికిఁ దేబడును. జనసామాన్యము
కొలకైన గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుప
బడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనఁ
దగినట్లు ఏర్పాటు గలవు.

పై కార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడఁవల్సియు.

1. సరిదే సూర్యకాంతము. 2. సరిదే లక్ష్మీనరసింహయ్య.
3. మద్దిల అప్పలరాజులు. 4. మద్దిల సన్యాసులు. 5. మద్దిల
పైడిరాజులు. 6. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 7. సాలూరి
నూరయ్య. 8. జర్జాపు సన్యాసుయ్య. 9. చింతామణి మాణిక్యం.
10. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 11. కూర్కాపు నూరయ్య. 12.
మద్దుగారి అప్పారావు.